

CMI – Center za metodologijo in informatiko
FDV – Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
<http://www.ris.org>
email: info@ris.org

RIS 2004/2 - Gospodinjstva

UPORABA INTERNETA (#58)

Povzetek:

V poročilu so analizirani rezultati reprezentativne ankete RIS, ki je zajela osebe v starosti od 10 do 75 let, konec leta 2004. Glavne ugotovitve:

- *V Sloveniji je bilo decembra 2004 okoli 750,000 mesečnih uporabnikov interneta. Tedenskih uporabnikov je 650,000, dnevnih pa 350,000. Še nadalje obstaja tudi znaten razkorak glede deleža uporabnikov, predvsem v izobrazbi, dohodku in med regijami.*
- *Gibanje števila uporabnikov je sicer malo pod srednjim scenarijem iz leta 2002.*
- *Obstajajo razhajanja v številu uporabnikov interneta po različnih definicijah, največ uporabnikov kaže nova definicija RIS. Najbolj primerljivo oceno o številu uporabnikov interneta v Sloveniji pa daje standardna RIS definicija uporabnikov interneta v raziskavi RIS-DCO, ki je bila anketa s splošno vsebino, vprašanja o uporabi interneta pa so bila le del raziskave. Na drugi strani pa nova RIS-ova definicija uporabnikov interneta kaže nekoliko previsoko število uporabnikov, za kar je več razlogov: nova definicija uporabnikov interneta je širša od standardne definicije, poleg tega pa je imela raziskava RIS specifično vsebino – uporabo IKT, kar lahko vpliva na respondente (na anketo v večji meri odgovarjajo osebe, ki uporabljajo IKT). Zaradi specifične metodologije tudi druge raziskave (npr. Slovensko javno mnenje, Statistični urad RS) kažejo različne ocene o številu uporabnikov interneta.*
- *Razlike med definicijami v veliki meri izginejo, če se opazuje redne (tedenske ali dnevne) uporabnike interneta.*
- *Podrobneje je analiziran PC in mobilni dostop do interneta: okoli polovica (53%) respondentov od 10-75 let ne uporablja interneta, tretjina (31%) uporablja samo PC dostop do interneta, 13% uporablja PC in mobilni dostop, 3% pa samo mobilni dostop do interneta.*
- *Poleg tistih, ki poročajo o mobilnem dostopu do interneta, dejansko uporablja mobilni dostop (npr. Planet, Vodafone Live, e-mail) še polovica tistih, ki ne poročajo o uporabi mobilnega dostopa. Slaba tretjina (31%) tistih, ki uporablja mobilni dostop, namreč ne prepozna, da gre za uporabo interneta.*
- *Dostop do interneta ima dobra polovica (55%) vseh slovenskih gospodinjestev, t.j. 376,000 slovenskih gospodinjestev, kar je 133,000 več kot decembra 2002.*

Ljubljana, april 2005

*Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Center za metodologijo in informatiko, Projekt RIS
email: info@ris.org, URL: http://www.ris.org/*

RIS 2004 #58
UPORABA INTERNETA

Avtorja: Vasja Vehovar, Darja Lavtar

Ljubljana, april 2005

GLAVNE UGOTOVITVE

Poročilo se nanaša na telefonsko anketo RIS – *december 2004* (n=2,364) in nadaljuje prejšnje raziskave projekta RIS na tem področju.

Glavne ugotovitve:

- V populaciji od 10 do 75 let dobri dve tretjini respondentov (61%) uporabljata osebni računalnik v službene ali zasebne namene (1,039,000 oseb), od katerih jih skoraj polovica (46%) uporablja osebni računalnik večkrat dnevno
- V poročilu primerjamo število uporabnikov interneta po različnih definicijah. Največje število uporabnikov interneta je zabeležila raziskava RIS 2004 z novo definicijo uporabe interneta, saj ta definicija poudarja dostop do interneta preko različnih naprav (računalnik, mobilni telefon, dlančnik, TV, ...). K visoki oceni RIS-a je pripomogla tudi sama narava ankete RIS (informacijsko-komunikacijske tehnologije).
- V Sloveniji je bilo decembra 2004 750,000 mesečnih uporabnikov interneta, kar je 36,000 več kot oktobra 2003. Gibanje števila uporabnikov je sicer malo pod srednjim scenarijem iz leta 2002.
- Glede na starostne skupine je pogostost uporabe interneta naslednja: v starostni skupini 10 do 11 let kar 48.2% uporabnikov interneta. Najvišji delež uporabnikov interneta (89.8%) je v starostni skupini 12 do 14 let. Decembra 2004 je v starostni kategoriji 10 do 75 let 52% uporabnikov interneta, mesečnih uporabnikov interneta v tej starostni kategoriji pa je 50.6%. Iz podatka za kategorijo 10 – 75 let lahko sklepamo tudi na celotno populacijo, kar pomeni, da je po definiciji RIS decembra 2004 v celotni slovenski populaciji 860,000 mesečnih uporabnikov interneta oziroma približno 43% mesečnih uporabnikov interneta v celotni populaciji.
- V povprečju mesečni uporabniki interneta uporabljajo internet 7.5 ur v tipičnem delovnem tednu, medtem ko je leta 2000 povprečje znašalo 7.8 ur.
- Dobra polovica respondentov (53%) ne uporablja interneta, tretjina (31%) jih uporablja samo PC dostop do interneta, 13% jih uporablja PC in mobilni dostop, 3% pa samo mobilni dostop do interneta.
- Lokacija uporabe interneta: največ jih internet uporablja doma (82.2%), v službi (39.9%), v šoli / na fakulteti (23.7%), pri prijateljih, sorodnikih in znancih 15.3%, v knjižnicah 13.5%.

Slaba desetina uporablja internet na poti prek mobilnega telefona (WAP, GPRS, UMTS), nekaj pa jih dostopa do interneta na drugih javno dostopnih točkah – uradih, občinah (3.0%), v Cybercaffejih (2.5%), na e-šoli (1.0%), na poti prek prenosnega računalnika (0.9%) in drugje (0.7%).

- Svoj mobilni telefon ima 87.8% respondentov (1.5 milijona oseb), ki v povprečju v tipičnem delovnem dnevu opravijo 9.6 pogovorov prek mobilnega telefona.
- Skoraj vsi uporabniki mobilnih aparatov imajo možnost branja in pošiljanja SMS sporočil (96.3%), več kot polovica respondentov ima tudi možnost branja in pošiljanja e-mailov. Skoraj polovica (48.8%) pa jih ima možnost dostopa do Mobitelovega Planeta, petina (19.2%) pa do Vodafone Live.
- Med tistimi, ki imajo možnost posamezne storitve na svojem telefonu, jih dve tretjini (66%) mesečno prejema in pošilja SMS sporočila, 31% jih mesečno dostopa do Vodafone Live, četrtnina (25%) jih mesečno dostopa do Planeta, patina (20%) pa jih mesečno prejema in pošilja e-maile.
- Presek med uporabniki interneta in uporabniki Planeta kaže, da slaba tretjina respondentov (32%) (ki so odgovarjali na obe vprašanji, torej o uporabi interneta in uporabi Planeta) uporablja tako internet kot tudi Planet, dve tretjini (61%) jih uporablja samo internet, le 7% pa je takih, ki uporabljajo samo Planet, interneta pa ne.
- Presek uporabnikov interneta, uporabnikov Planeta in respondentov, ki uporabljajo mobilni aparat za dostop do interneta pa kaže naslednje: dobra desetina (11%) jih izjavlja, da uporabljajo internet in uporabljajo Planet in uporabljajo mobilni telefon za dostop do interneta. Dve tretjini (65%) jih uporablja samo internet, ne uporabljajo pa Planeta in mobilnega dostopa do interneta. Še posebej zanimiva skupina so pa tisti respondenti (4%), ki uporabljajo Planet, hkrati pa izjavljajo, da ne uporabljajo interneta in ne uporabljajo mobilnega dostopa do interneta. Gre za kontradiktorne izjave respondentov: verjetno uporabe Planeta ne percepirajo kot uporabe interneta.
- Poleg tistih, ki poročajo o mobilnem dostopu do interneta, dejansko uporablja mobilni dostop še polovica tistih, ki ne poročajo o uporabi mobilnega dostopa. Slaba tretjina (31%) tistih, ki uporabljajo mobilni dostop, ne prepozna, da gre za uporabo interneta.
- Največja ovira za neuporabo interneta je slabo znanje angleščine: skoraj dvema tretjinama respondentov (64%) predstavlja slabo znanje angleščine oviro (to pomeni, da so na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da jim določen razlog sploh ni ovira, 5 pa, da jim je zelo velika ovira, odgovorili z vrednostima 4 in 5). Polovici respondentov predstavlja oviro dejstvo, da

interneta ne bi znali uporabljati, dobri polovici respondentov bi bil pa ustrezen računalnik predrag. Drugi člani gospodinjstva respondentom ne predstavljajo ovire, prav tako se jim ne zdi, da bi bilo na internetu premalo koristnih in zanimivih vsebin.

- Opremljenost gospodinjstev z informacijskimi tehnologijami: največ gospodinjstev (kar 97.5%) ima v svojem gospodinjstvu TV sprejemnik, 92.9% gospodinjstev pa ima mobilni telefon, 67.2% gospodinjstev ima namizni osebni računalnik (PC) z ločenim monitorjem in tipkovnico, več kot polovica gospodinjstev (54.2%) ima kabelsko televizijo, dobra četrtina (27.3%) pa satelitsko televizijo, prenosni računalnik pa ima 14% gospodinjstev.
- Dostop do interneta ima dobra polovica (54.9%) vseh slovenskih gospodinjstev. Če pri absolutni oceni števila gospodinjstev z dostopom za število vseh gospodinjstev v Sloveniji upoštevamo podatek iz popisa 2002 (t.j. 685,000 gospodinjstev), ima dostop do interneta 376,000 slovenskih gospodinjstev, kar je 133,000 več kot decembra 2002.

KAZALO

1	METODOLOGIJA	7
1.1	UVOD	7
1.2	PRIMERLJIVE RAZISKAVE	8
1.3	VPRAŠALNIK O DOSTOPU DO INTERNETA V GOSPODINJSTVIH	9
1.4	VPRAŠALNIK O UPORABNIKIH INTERNETA.....	11
2	UPORABNIKI OSEBNEGA RAČUNALNIKA	14
3	UPORABNIKI INTERNETA	18
3.1	DEFINICIJE UPORABNIKOV INTERNETA	18
3.2	DELEŽI UPORABNIKOV INTERNETA.....	23
3.3	UPORABNIKI INTERNETA: PROJEKCIJE	29
3.4	DELEŽI UPORABNIKOV INTERNETA PO STAROSTNIH KATEGORIJAH	30
3.5	ŠTEVILO UR TEDENSKE UPORABE INTERNETA	37
3.6	NAČIN DOSTOPA DO INTERNETA.....	40
3.7	LOKACIJA UPORABE INTERNETA	43
3.8	SOCIO-DEMOGRAFSKA STRUKTURA UPORABNIKOV INTERNETA	45
3.9	MOBILNA TELEFONIJA IN INTERNET	57
3.10	MOBILNI DOSTOP DO INTERNETA	65
3.11	UPORABNIKI – NEUPORABNIKI	75
3.12	DEJAVNIKI, KI OMEJUJEJO UPORABO INTERNETA.....	83
3.13	NAMERE ZA UPORABO INTERNETA	85
4	INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE V GOSPODINJSTVU	87
5	INTERNET V GOSPODINJSTVIH	90
5.1	NAPRAVA ZA DOSTOP DO INTERNETA.....	92
5.2	STRUKTURA ANKETIRANCEV Z DOSTOPOM DO INTERNETA V GOSPODINJSTVU	93
6	UPORABA INTERNETA V ANKETI O UPORABI IKT (SURS)	98
6.1	UPORABNIKI INTERNETA	98
6.2	INTERNET V GOSPODINJSTVIH	104
7	PRIPOMBE	108
8	KAZALO TABEL IN SLIK	109

1 Metodologija

1.1 Uvod

Ugotovitve v poročilu temeljijo na podatkih, zbranih s telefonskima anketama, ki sta bili izvedeni v družbi CATI, v mesecu decembru 2004:

- **vprašalnik RIS**: Z metodo računalniško podprtega telefonskega anketiranja je bilo anketiranih 2,364 posameznikov v starosti od 10 do 75 let. Iz gospodinjstva so bili respondenti izbrani po metodi zadnjega rojstnega dne.
- **vprašalnik RIS-DCO** (Dnevni CATI Omnibus): Z metodo računalniško podprtega telefonskega anketiranja je bilo anketiranih 1,195 posameznikov v starosti od 10 do 75 let. Iz gospodinjstva so bili respondenti izbrani po metodi zadnjega rojstnega dne. Podatke iz vprašalnika RIS-DCO smo uporabili predvsem za analizo deleža in števila uporabnikov interneta. Zanimale so nas namreč razlike o deležu uporabnikov interneta po stari in novi definiciji RIS (več o tem v poglavju 3.1).

Ker gre pri podrobnejših analizah pogosto za majhno število enot, so v tabelah vpeljane naslednje oznake, ki jih velja upoštevati tudi, kadar niso eksplicitno zapisane:

- - *nesprejemljivo nenatančna ocena, navedena zgolj za ilustracijo (manj kot 10 enot)*
- (()) - *zelo nenatančna ocena (med 10 in 20 enot)*
- () - *nenatančna ocena (med 20 in 30 enot)*

Majhne celice torej služijo zgolj kot ilustracija, nikakor pa ne kot osnova za posplošeno trditev. Podrobnosti o interpretacijah pri majhnem številu podatkov so na predstavitveni strani <http://backup.ris.org/topwww/metodologija.html>, kjer je obravnavana tudi metodologija.

Na nekaterih mestih je za realno razumevanje podatkov navedena tudi standardna napaka ocene (SE). Upoštevati velja, da je običajni 95% interval zaupanja širok ± 2 SE, statistično značilna razlika dveh neodvisnih ocen s podobno standardno napako pa je 2.8 SE.

Pri uteževanju je bil na osnovi populacijskih podatkov o starosti, izobrazbi, spolu, regiji, naselju in statusu opravljen postopek prilagajanja kontrolnim spremenljivkam – *raking*. Poleg navedenih spremenljivk (margin) je bila upoštevana tudi interakcija spola in starosti ter izobrazbe in zaposlitvenega statusa. V vseh navedenih kontrolnih spremenljivkah se torej vzorec ujema s slovensko populacijo.

1.2 Primerljive raziskave

V poročilu kot glavno raziskavo analiziramo podatke raziskave RIS 2004 (n=2,364). Glede na postavljena vprašanja jo, tam kjer je možno, primerjamo tudi z raziskavo RIS-DCO (n=1,013).

V poročilu pa navajamo tudi nekatere primerjave iz sledečih virov:

- *Raziskava o uporabi IKT v gospodinjstvih* po posameznikih, ki jo je v začetku leta 2004 izvedel SURS (respondenti v starosti od 16-74 let; n=1,807). Terensko zbiranje podatkov.
- Podatki in grafi iz predhodnih raziskav, ki so bile opravljene v okviru centra *RIS*.

1.3 Vprašalnik o dostopu do interneta v gospodinjstvih

Na vprašanje o dostopu gospodinjstev do interneta so odgovarjali tisti anketiranci, ki so odgovorili pritrdilno vsaj na enega od naslednjih vprašanj:

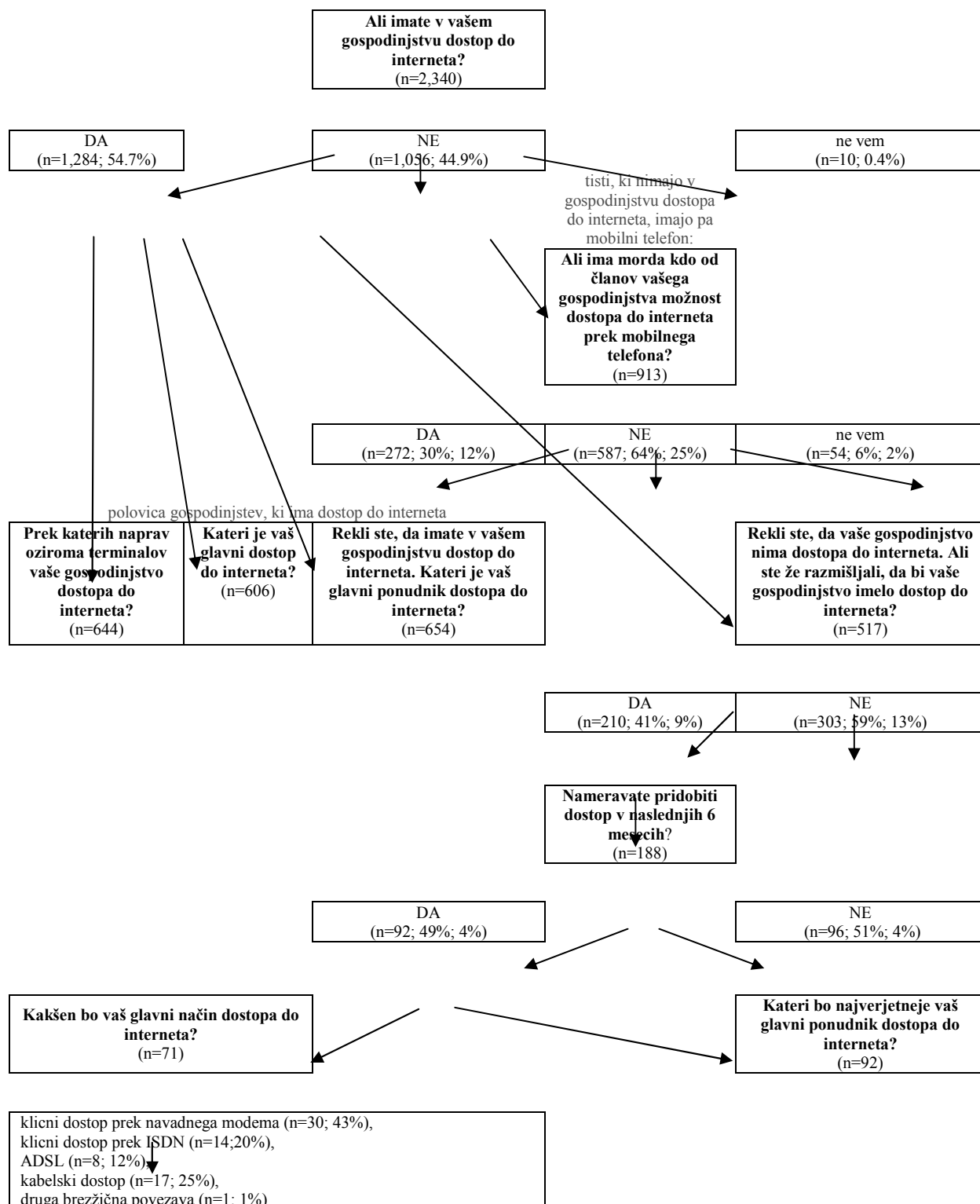
- Ali imate v vašem gospodinjstvu TV sprejemnik?
- Ali imate v vašem gospodinjstvu mobilni telefon?
- Ali imate v vašem gospodinjstvu prenosni računalnik (laptop, notebook)?
- Ali imate v vašem gospodinjstvu namizni osebni računalnik (PC) z ločenim monitorjem in tipkovnico?

O dostopu gospodinjstev do interneta je od skupno 2,340 anketirancev, 1,284 oziroma 55% anketirancev izjavilo, da imajo dostop do interneta v svojem gospodinjstvu (ni pa nujno, da internet tudi uporabljajo). Podrobnosti o dostopu do interneta v gospodinjstvih so v poročilu RIS #55.

Za lažje razumevanje si oglejmo shemo poteka vprašalnika.

Shema 1: Potek anketnih vprašanj o dostopu do interneta (RIS, december 2004, n=2,340)

Opomba: Pri posameznem odgovoru na anketno vprašanje je naprej zapisano število odgovorov, potem delež odgovorov pri posameznem vprašanju, nato pa še delež glede na n=2,340.

O deležu dostopa gospodinjstev do interneta torej sklepamo na osnovi zgornjega vprašalnika, v katerega so bila vključena vsa gospodinjstva.

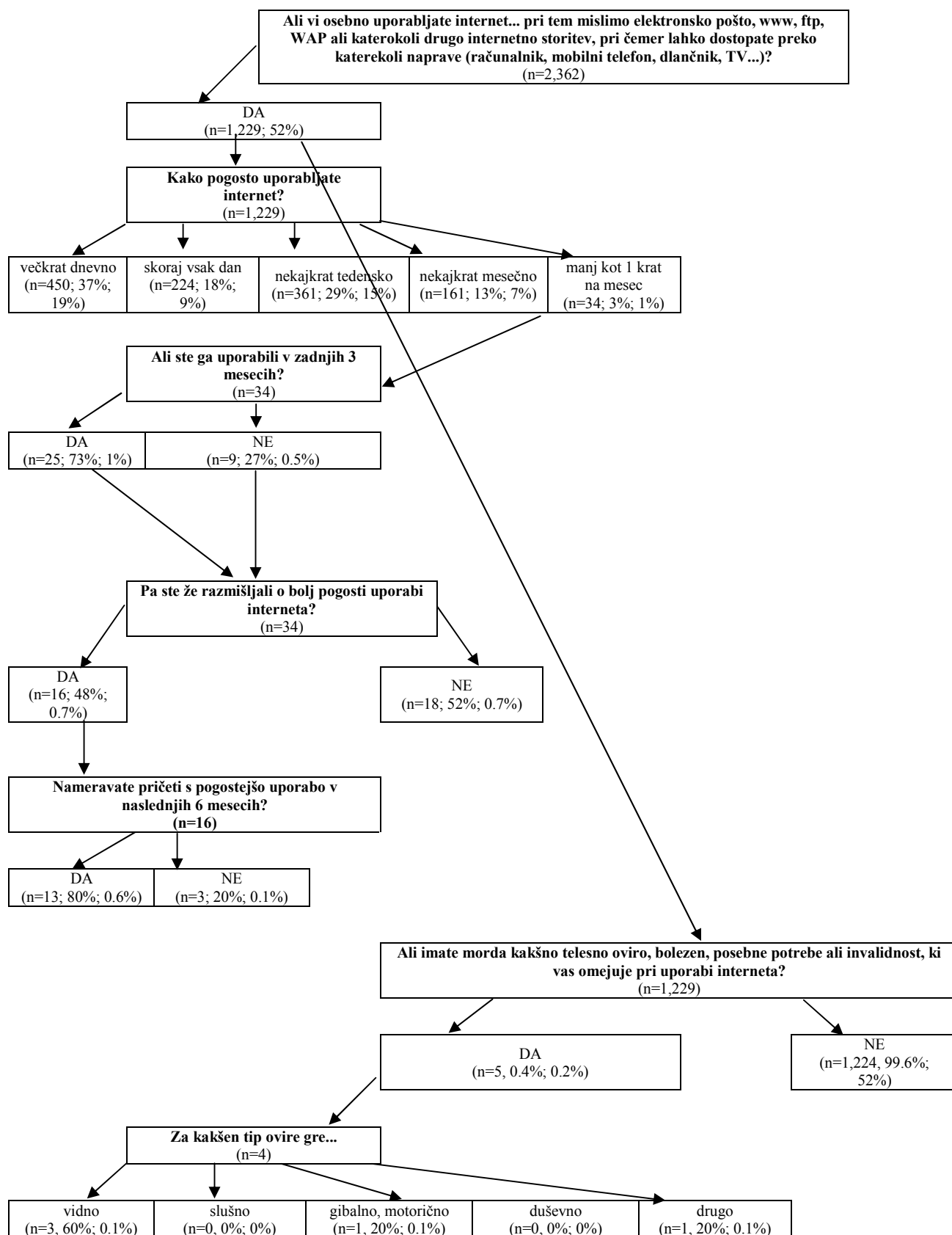
1.4 Vprašalnik o uporabnikih interneta

Poleg dostopa do interneta se v poročilu nahajajo tudi ocene o deležih uporabnikov interneta.

Za lažje razumevanje predstavljamo še shemo poteka anketnih vprašanj o uporabi interneta za vprašalnik RIS, na osnovi katerega tudi sklepamo o deležu uporabnikov interneta v Sloveniji ob koncu leta 2004.

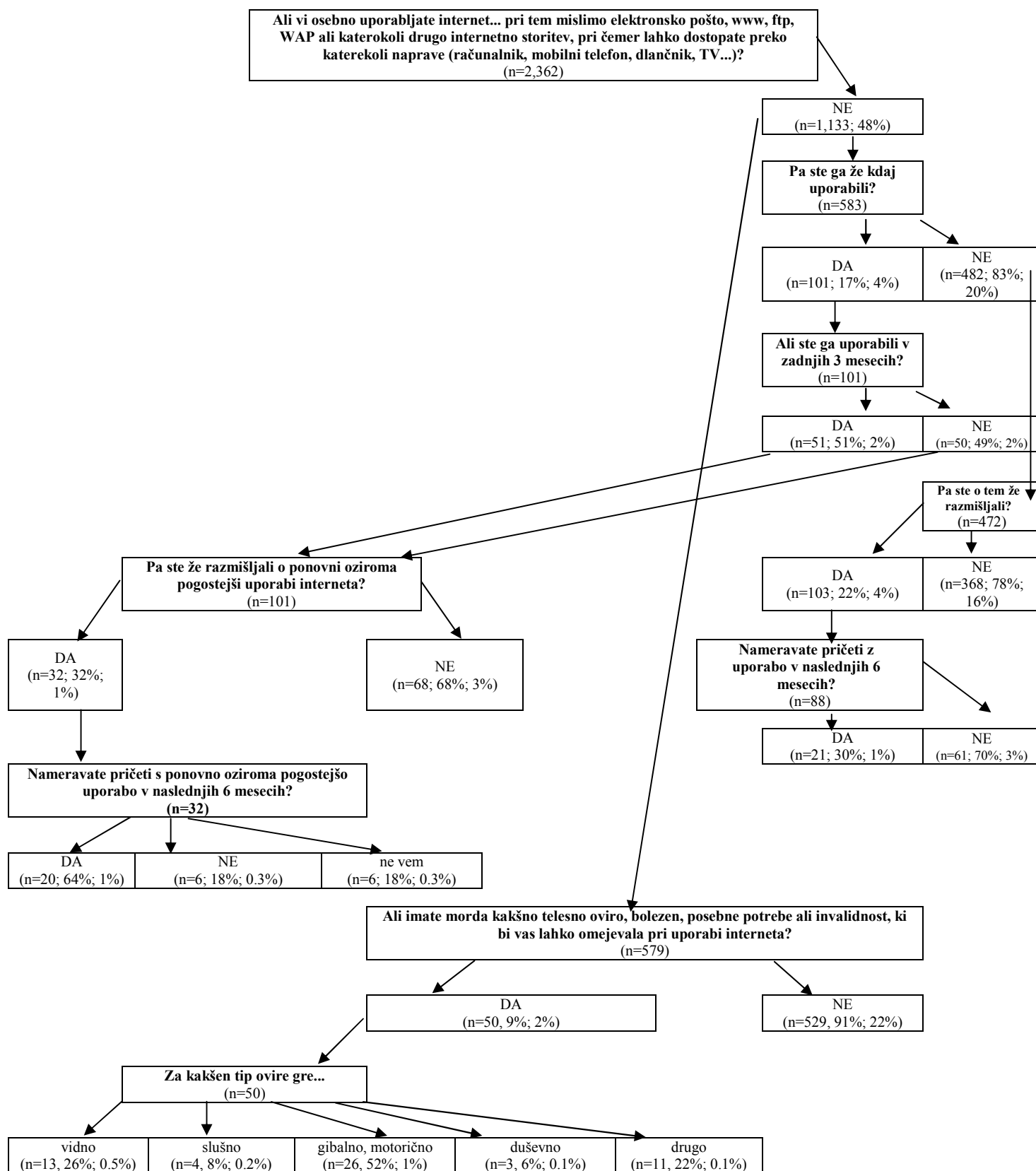
Shema 2: Potek anketnih vprašanj o uporabi interneta za uporabnike interneta (RIS, december 2004, n=2,362)

Opomba: Pri posameznem odgovoru na anketno vprašanje je naprej zapisano število odgovorov, potem delež odgovorov pri posameznem vprašanju, nato pa še delež glede na n=2,362.

Shema 3: Potek anketnih vprašanj o uporabi interneta za neuporabnike interneta (RIS, december 2004, n=2,362)

Opomba: Pri posameznem odgovoru na anketno vprašanje je naprej zapisano število odgovorov, potem delež odgovorov pri posameznem vprašanju, nato pa še delež glede na n=2,362.

2 Uporabniki osebnega računalnika

V tem in naslednjem poglavju (poglavji 2 in 3) bomo najprej obdelali teme, ki so vezane na posameznike, kasneje (poglavje 4) pa si bomo pogledali teme, vezane na gospodinjstva.

Najprej smo vse respondente vprašali, ali vsaj občasno uporabljajo osebni računalnik (tabela 1). V populaciji od 10 do 75 let dobri dve tretjini respondentov (61.1%) uporabljata osebni računalnik v službene ali zasebne namene. V absolutnem smislu pa lahko rečemo, da je v Sloveniji v populaciji od 10 do 75 let dober milijon uporabnikov osebnega računalnika (1,039,000 oseb).

Tabela 1: Uporaba osebnega računalnika (RIS, december 2004)

<i>Ali vsaj občasno uporabljate osebni računalnik (PC, Mac, notesnik, dlančnik, ipd, ne pa kalkulator) v službene ali pa zasebne namene?</i>	%	n
da	61.1%	1,445
ne	38.9%	919
skupaj	100.0%	2,364

Potem pa smo četrtno uporabnikov osebnega računalnika povprašali, kako pogosto uporabljajo osebni računalnik (tabela 2). Skoraj polovica respondentov (46%) uporablja osebni računalnik večkrat dnevno, kar v absolutnem smislu pomeni, da vsakodnevno osebni računalnik uporablja približno 477,000 Slovencev v populaciji od 10 do 75 let. Nadalje pa še petina respondentov (21%) uporablja osebni računalnik skoraj vsak dan, nekajkrat tedensko pa še petina (20%) respondentov. Torej lahko rečemo, da vsaj nekajkrat tedensko uporablja osebni računalnik 87% respondentov, kar v absolutnem smislu pomeni približno 903,000 oseb v populaciji od 10 do 75 let. Le dobra desetina (12%) je uporabnikov osebnega računalnika, ki ga uporabljajo le nekajkrat mesečno ali manj kot enkrat na mesec.

Tabela 2: Pogostost uporabe osebnega računalnika (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto pa uporabljate osebni računalnik?</i>	%	n
večkrat dnevno	46%	170
skoraj vsak dan	21%	78
nekajkrat tedensko	20%	76
nekajkrat mesečno	11%	42
manj kot 1 krat na mesec	1%	5
skupaj	100%	371

Poglejmo, kako je z uporabo osebnega računalnika med respondenti *Ankete o uporabi IKT*, ki jo je aprila 2004 izvedel SURS¹. Osebnih računalnik je že uporabljalo 60% respondentov (v absolutnem smislu to pomeni 927,675 oseb), 40% respondentov (632,063 oseb) pa ni še nikoli uporabljalo računalnika.

Tiste respondente, ki so že uporabili osebne računalnik, so vprašali, kdaj so ga uporabili nazadnje. Največ respondentov (81%) ga je uporabljalo v zadnjih 3 mesecih (752,257 oseb), 6% pred 3 meseci do 1 leta (52,743 oseb), 13% pa pred več kot 1 letom (122,675 oseb).

Uporabnikom osebnega računalnika v zadnjih 3 mesecih pa so povprašali še o pogostosti uporabe.

Tabela 3: Pogostost uporabe osebnega računalnika (SURS, april 2004, n=766)

<i>Kako pogosto ste v povprečju uporabljali osebni računalnik v zadnjih 3 mesecih?</i>	%	N
vsak dan ali skoraj vsak dan	70%	525,850
vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan)	22%	166,085
vsaj enkrat na mesec (vendar ne vsak teden)	7%	50,101
manj kot enkrat na mesec	1%	10,221
skupaj	100%	752,257

Rezultati raziskav RIS in SURS glede pogostosti uporabe osebnega računalnika so si zelo podobni. Respondentov, ki osebni računalnik uporabljajo vsak dan ali skoraj vsak dan, je po raziskavi RIS 67%, po raziskavi SURS pa 70%. Tistih, ki uporabljajo osebni računalnik tedensko, je po raziskavi RIS 20%, po raziskavi SURS pa 22%.

V tabelah 4 in 5 pa so predstavljene socio-demografske značilnosti uporabnikov in neuporabnikov osebnega računalnika (struktura po stolpcih in struktura po vrsticah) po raziskavi RIS.

¹ Ciljna populacija ankete so bile osebe, stare od 16 do 74 let, ki jih je v populaciji 1,559,738.

Tabela 4: Demografske značilnosti uporabnikov in neuporabnikov osebnega računalnika; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

		uporablja osebni računalnik	ne uporablja osebnega računalnika	skupaj
SPOL	moški	67.2%	32.8%	100.0%
	ženski	55.3%	44.7%	100.0%
STAROST	do 19	90.2%	9.8%	100.0%
	20 do 29	88.4%	11.6%	100.0%
	30 do 49	69.0%	31.0%	100.0%
	nad 49	25.3%	74.7%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	4.8%	95.2%	100.0%
	osnovna šola	16.8%	83.2%	100.0%
	poklicna šola	50.3%	49.7%	100.0%
	srednja šola	76.1%	23.9%	100.0%
	višja in visoka šola	90.5%	9.5%	100.0%
	šolajoči	92.5%	7.5%	100.0%
REGIJA	osrednja Slovenija	68.4%	31.6%	100.0%
	vzhodno štajerska (MB)	59.9%	40.1%	100.0%
	savinjska (CE)	59.9%	40.1%	100.0%
	gorenjska	62.8%	37.2%	100.0%
	goriška	54.3%	45.7%	100.0%
	obalna	61.2%	38.8%	100.0%
	dolenjska	50.2%	49.8%	100.0%
	Prekmurje	53.0%	47.0%	100.0%
STATUS	zaposleni	70.7%	29.3%	100.0%
	nezaposleni/brezposelni	50.5%	49.5%	100.0%
	upokojenci	17.1%	82.9%	100.0%
	šolajoči	92.5%	7.5%	100.0%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	19.2%	80.8%	100.0%
	zelo slabo, delno	68.2%	31.8%	100.0%
	v glavnem znam, znam tekoče	92.5%	7.5%	100.0%
<i>n</i>		1,446	919	2,365

Pri strukturi po vrsticah primerjamo demografske značilnosti znotraj določene skupine, npr. med uporabniki osebnih računalnikov. Večji delež uporabnikov osebnega računalnika je med moškimi (67.2%) kot med ženskami (55.3%). Uporaba osebnega računalnika s višanjem starosti pada: med osebami starimi do 19 let, je 90.2% uporabnikov osebnega računalnika, med osebami starimi nad 49 let, pa je 25.3% uporabnikov osebnega računalnika. Podobna značilnost se ponovi pri izobrazbi: tem višjo doseženo izobrazbo imajo osebe, tem več je med njimi uporabnikov osebnega računalnika. Med regijami ni večjih razlik glede na uporabo osebnega računalnika. Obstajajo pa kar velike razlike med uporabniki in neuporabniki osebnega računalnika v znanju angleškega jezika: tisti, ki uporabljajo osebni računalnik, znajo angleško precej bolj kot neuporabniki osebnega računalnika.

Tabela 5: Demografske značilnosti uporabnikov in neuporabnikov osebnega računalnika; struktura po stolpcih (RIS, december 2004, n=2,365)

		uporablja osebni računalnik	ne uporablja osebnega računalnika
SPOL	moški	54.1%	41.5%
	ženski	45.9%	58.5%
	skupaj	100.0%	100.0%
STAROST	do 19	21.8%	3.7%
	20 do 29	24.6%	5.1%
	30 do 49	40.0%	28.3%
	nad 49	13.5%	62.9%
	skupaj	100.0%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	0.3%	10.8%
	osnovna šola	4.7%	36.5%
	poklicna šola	21.0%	32.6%
	srednja šola	27.3%	13.5%
	višja in visoka šola	19.0%	3.2%
	šolajoči	27.6%	3.5%
	skupaj	100.0%	100.0%
REGIJA	osrednja Slovenija	32.9%	23.9%
	vzhodno štajerska (MB)	19.7%	20.7%
	savinjska (CE)	12.2%	12.8%
	gorenjska	10.2%	9.5%
	goriška	5.3%	7.0%
	obalna	6.8%	6.8%
	dolenjska	7.3%	11.3%
	Prekmurje	5.7%	7.9%
	skupaj	100.0%	100.0%
STATUS	zaposleni	60.5%	39.2%
	nezaposleni/brezposelni	5.3%	8.2%
	upokojenci	6.5%	49.1%
	šolajoči	27.8%	3.5%
	skupaj	100.0%	100.0%
ZNAJBE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	8.5%	57.2%
	zelo slabo, delno	50.4%	37.5%
	v glavnem znam, znam tekoče	41.1%	5.3%
	skupaj	100.0%	100.0%
<i>n</i>		1,446	919

Pri strukturi po vrsticah pa primerjamo uporabnike in neuporabnike interneta po posameznih demografskih značilnostih. Med uporabniki osebnega računalnika je 54.1% moških in 45.9% žensk, med neuporabniki pa je 41.5% moških in 58.5% žensk. Največ neuporabnikov osebnega računalnika je glede na starost med osebami, stariimi na 49 let, glede na doseženo izobrazbo pa med tistimi z dokončano osnovno, poklicno ali srednjo šolo več neuporabnikov kot uporabnikov. Večji delež uporabnikov kot neuporabnikov je med šolajočimi, obratno pa velja za upokojece (med njimi je več neuporabnikov kot uporabnikov).

3 Uporabniki interneta

3.1 Definicije uporabnikov interneta

Natančno poznavanje in razumevanje definicij je zelo pomembno za razumevanje ocen o uporabnikih interneta, saj različne definicije (različni indikatorji oziroma različno postavljena anketna vprašanja) povzročajo znatna razhajanja. V nadaljevanju so zato podani različni indikatorji uporabe interneta za Slovenijo, na osnovi katerih v okviru projekta RIS sklepamo o deležu uporabnikov interneta v Sloveniji. Oglejmo si štiri definicije:

1) Definicija RIS 1996 – 2004:

Od leta 1996 do 2004 je RIS kontinuirano spremljal uporabo interneta v Sloveniji z naslednjim standardnim vprašanjem:

»Ali uporabljate internet ... pri tem mislimo elektronsko pošto, www, ftp, WAP ali katerokoli drugo internet storitev?«

Respondente, ki so pritrdilno odgovorili na zgornje vprašanje, smo vprašali tudi, kako pogosto uporabljajo internet:

»Kako pogosto uporabljate internet?«

Možni odgovori so bili naslednji:

- 1) večkrat dnevno
- 2) skoraj vsak dan
- 3) nekajkrat tedensko
- 4) nekajkrat mesečno
- 5) manj kot 1 krat na mesec

Gre za neposredni pristop pri spraševanju o uporabi interneta, ki ga od leta 2002 uporablja tudi družba CATI.

2) Definicija RIS 2004:

V tokratni raziskavi RIS prvič uporabljamo razširjeno vprašanje, s katerim želimo spremljati uporabo interneta.

»Ali vi osebno uporabljate internet... pri tem mislimo elektronsko pošto, www, ftp, WAP ali katerokoli drugo internetno storitev, pri čemer lahko dostopate preko katerekoli naprave (računalnik, mobilni telefon, dlančnik, TV...)?«

Respondente, ki so pritrdilno odgovorili na zgornje vprašanje, smo vprašali tudi, kako pogosto uporabljajo internet:

»Kako pogosto uporabljate internet?«

Možni odgovori so bili naslednji:

- 1) večkrat dnevno*
- 2) skoraj vsak dan*
- 3) nekajkrat tedensko*
- 4) nekajkrat mesečno*
- 5) manj kot 1 krat na mesec*

Tiste, ki pritrdilno odgovorijo na vprašanje, ali uporabljajo internet, se torej podrobneje vpraša še o pogostosti uporabe interneta, nato pa se na osnovi pogostosti uporabe lahko izloči osebe, ki internet uporabljajo vsaj mesečno (**aktivni ali mesečni uporabniki**) ali pa se upošteva vse uporabnike, ki so izjavili, da uporabljajo internet, ne glede na to, kako pogosto uporabljajo internet (**splošni uporabniki**). Tako imamo lahko splošno in mesečno definicijo uporabnikov interneta. Pri nekaterih analizah pa se ukvarjamo tudi s **tedenskimi uporabniki** interneta, ki jih imenujemo tudi intenzivni uporabniki interneta.

Kadar so v poročilu navedene ocene po definiciji RIS, jih označujemo z RIS; kadar so v poročilu navedene ocene po definiciji RIS-DCO, jih označujemo z RIS-DCO; kadar pa so v poročilu navedene ocene RIS, ki izhajajo iz neodvisnih meritev družbe CATI, pa jih označujemo s CATI.

3) Definicija Eurostat-a (Statistični urad RS):

Statistični urad RS je na podlagi vprašalnika Eurostata v letu 2004 izvedel raziskavo o uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije med posamezniki in v gospodinjstvih. Vprašanje o uporabi interneta je bilo zastavljeno takole:

»Ali ste že kdaj uporabljali internet?«

Respondente, ki so odgovorili, da so že kdaj uporabljali internet, so vprašali tudi, kdaj so ga nazadnje uporabili:

»Kdaj ste ga nazadnje uporabljali?«

Možni odgovori so bili naslednji:

- 1) v zadnjih 3 mesecih
- 2) pred 3 meseci do 1 leta
- 3) pred več kot 1 letom

Respondente, ki so uporabljali računalnik v zadnjih 3 mesecih, so povprašali tudi o pogostosti uporabe z naslednjim vprašanjem:

»Kako pogosto ste v povprečju uporabljali internet v zadnjih 3 mesecih?«

Možni odgovori:

- 1) vsak dan ali skoraj vsak dan
- 2) vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan)
- 3) vsaj enkrat na mesec (vendar ne vsak teden)
- 4) manj kot enkrat na mesec

Statistični urad RS smatra za **redne uporabnike** interneta tiste osebe, ki so uporabljale internet v zadnjih 3 mesecih.

4) Definicija European Social Survey (SJM 2004):

V okviru raziskave Slovensko javno mnenje (SJM) je bilo o uporabi interneta postavljeno naslednje vprašanje:

»Kako pogosto uporabljate internet, od doma, iz službe, itd.?«

Možni odgovori so bili naslednji:

- 0) nima dostopa
- 1) nikoli
- 2) manj kot 1x mesečno
- 3) 1x mesečno
- 4) nekajkrat mesečno
- 5) 1x tedensko
- 6) večkrat tedensko
- 7) vsak dan

5) druge definicije:

a) Flash Eurobarometer

V okviru evropske raziskave o spremljanju informacijske družbe FLASH EUROBAROMETER 125 je bilo leta 2002 vprašanje o uporabi interneta postavljeno tako, da so vsi respondenti, ki odgovarjajo na vprašanje glede osebne uporabe interneta,² za vsako možno lokacijo uporabe interneta vprašani posebej. Sprašuje se o uporabi interneta v tistem trenutku. Gre torej za lokacijsko definicijo uporabnikov interneta.

b) SIBIS (Statistical Indicators Benchmarking the Information Society):

Vprašanje o uporabi interneta se je glasilo: »Ali ste v zadnjih 4 tednih uporabljali internet doma, v šoli, na delovnem mestu ali kje drugje?³«.

Možni odgovori pa so bili:

- 1) da
- 2) ne
- 3) ne vem

---

² »The following questions refer to your personal use of the internet. Do you personally use the internet (respondent za vsako lokacijo odgovarja posebej). Kategorije odgovorov: at home, at work, at school, college, university, from a public access point (library, City Hall, etc.), in a cybercafe, at a friend's, an acquaintance's, a relative's place, on the move from laptop, on the move handheld/pocket, on the move mobile phone, elsewhere?«

³ »Have you used the Internet at least once in the last four weeks, at home, at school or work or at any other place?«

Poleg različnih definicij uporabnikov je pri ocenjevanju deleža uporabnikov interneta pomembna tudi starostna skupina, na osnovi katere sklepamo o uporabi interneta za celotno populacijo. V različnih raziskavah se namreč anketira različne starostne skupine, na njihovi osnovi pa se nato preračuna delež uporabnikov v celotni populaciji (glej poročilo *Primerjava SI:EU junij 2002, RIS2002/1*). Različni deleži uporabnikov interneta so torej predvsem posledica različno postavljenega anketnega vprašanja (**definicija**), pogostosti uporabe interneta (**tip uporabnika**) in starostne skupine, na osnovi katere sklepamo o deležu uporabnikov (**starostna skupina vzorca**).

Če upoštevamo zgolj mesečne uporabnike interneta (po katerikoli definiciji), so deleži nekoliko nižji, kot pa če upoštevamo vse, splošne uporabnike interneta, ne glede na pogostost uporabe.

Razlike v deležih so tudi posledica razlik v starostni strukturi vzorca, ki ga anketiramo: v raziskavah EU so podatki praviloma navedeni za deleže v populaciji 15 let in več, medtem ko nekatere ocene projekta RIS upoštevajo le uporabnike v starosti 12-65 let (sicer 10 do 75 let). Pri tem gre v populaciji 12-65 let pričakovati večji delež uporabnikov kot v populaciji 15 let in več. Seveda pa je vedno mogoče izvesti ustrezen preračun od populacije 12-65 na populacijo 10-75 oziroma 15 in več.

Podrobnosti o definicijah uporabnikov interneta so analizirane tudi v RIS-ovih poročilih #15 in #35.

3.2 Deleži uporabnikov interneta

V tabeli 6 je predstavljeno število uporabnikov interneta po različnih definicijah, ki smo jih predstavili v prejšnjem poglavju (poglavje 3.1).

Tabela 6: Število mesečnih uporabnikov interneta po različnih definicijah in nekatere projekcije za populacijo 10 – 75 let

raziskava	definicija uporabnikov interneta	čas izvajanja ankete	vrsta anketiranja	populacija	število mesečnih uporabnikov interneta
RIS 2004	standardna	april 2004	telefonsko	10 – 75 let	740,000
RIS-DCO 2004	standardna	december 2004	telefonsko	10 – 75 let	730,000
RIS 2004	nova	december 2004	telefonsko	10 – 75 let	860,000
Statistični urad RS	Eurostat	april 2004	osebno	16 – 74 let	566,000
Statistični urad RS	Eurostat	april 2004	osebno	10 – 75 let (projekcija*)	660,000
SJM 2004	ESS	november 2004	osebno	15 let in več	680,000
SJM 2004	ESS	november 2004	osebno	10 – 75 let (projekcija*)	750,000

* Projekcija za populacijo 10 – 75 let je narejena tako, da za manjkajoče podatke (uporabniki interneta v populaciji 10 – 15 let) uporabimo podatke RIS v tej starostni skupini.

Največje število uporabnikov interneta je zabeležila raziskava RIS 2004 z novo definicijo uporabe interneta, saj ta definicija poudarja dostop do interneta preko različnih naprav (računalnik, mobilni telefon, dlančnik, TV, ...). K visoki oceni RIS-a je pripomogla tudi sama narava ankete RIS (informacijsko-komunikacijske tehnologije), medtem ko so bila vprašanja o uporabi interneta v anketi RIS-DCO le del splošne ankete. RIS-DCO-jeva standardna definicija kaže, da med aprilom 2004 in decembrom 2004 ni večjih razlik v številu uporabnikov interneta. Gibanje števila uporabnikov je sicer malo pod srednjim scenarijem iz leta 2002 (glej tudi poglavje 3.2).

Dodajmo še to, da štetje na osnovi kukijev daje ocene o približno 1 mio uporabnikov interneta (vir: Httpool, Najdi.si). Tako visoke ocene pa izhajajo iz narave tehničnih meritev.

Razlike med definicijami v veliki meri izginejo, če se opazuje redne (tedenske) uporabnike interneta (tabela 7).

Tabela 7: Število tedenskih uporabnikov interneta po različnih definicijah in nekatere projekcije za populacijo 10 – 75 let

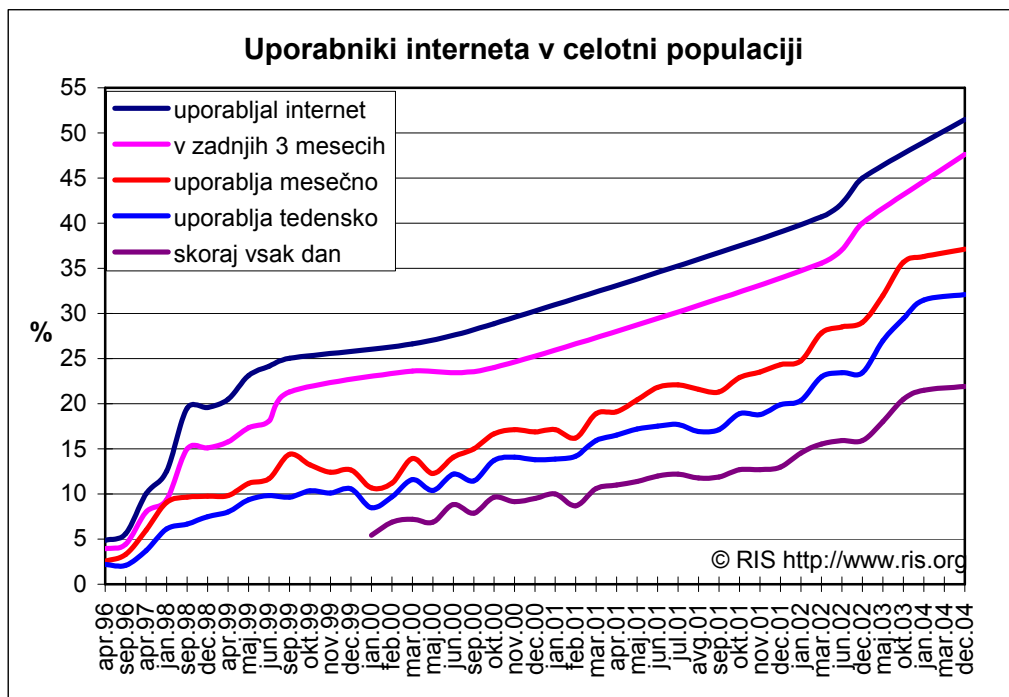
raziskava	definicija uporabnikov interneta	čas izvajanja ankete	vrsta anketiranja	populacija	število tedenskih uporabnikov interneta
RIS 2004	standardna	april 2004	telefonsko	10 – 75 let	636,000
RIS-DCO 2004	standardna	december 2004	telefonsko	10 – 75 let	628,000
RIS 2004	nova	december 2004	telefonsko	10 – 75 let	745,000
Statistični urad RS	Eurostat	april 2004	osebno	16 – 74 let	486,000
Statistični urad RS	Eurostat	april 2004	osebno	10 – 75 let (projekcija*)	567,000
SJM 2004	ESS	november 2004	osebno	15 let in več	584,000
SJM 2004	ESS	november 2004	osebno	10 – 75 let (projekcija*)	645,000

* Projekcija za populacijo 10 – 75 let je narejena tako, da za manjkajoče podatke (uporabniki interneta v populaciji 10 – 15 let) uporabimo podatke RIS v tej starostni skupini.

Najbolj pravo oceno o številu tedenskih uporabnikov interneta v Sloveniji ob koncu leta 2004 daje standardna definicija uporabnikov interneta (RIS-DCO 2004) – zakaj je tako, smo že omenili: raziskava RIS-DCO je bila anketa s splošno vsebino in vprašanja o uporabi interneta so bila le del raziskave. Na drugi strani pa nova RIS-ova definicija uporabnikov interneta kaže nekoliko previsoko število uporabnikov, za kar je več razlogov: nova definicija uporabnikov interneta je širša od standardne definicije, poleg tega pa je imela raziskava RIS specifično vsebino – uporabo IKT, kar lahko vpliva na respondente (na anketo v večji meri odgovarjajo osebe, ki uporabljajo IKT). Raziskava Statističnega urada RS pa daje nekoliko nižjo oceno o tedenskih uporabnikih interneta, vzrok pa je možno iskati v načinu anketiranja, ki je bilo osebno.

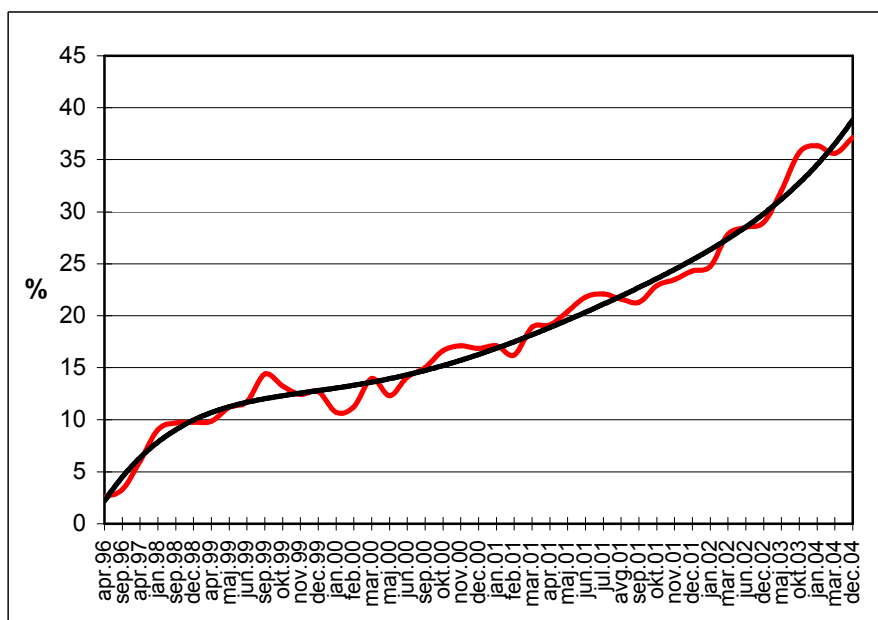
Slika 1 prikazuje gibanje deleža uporabnikov interneta v celotni populaciji od leta 1996 do 2004. Da je bila skoraj enoletna stagnacija 2001/2002 presežena šele v obdobju december 2002 – april 2003 potrjuje tudi klasični RIS graf, kjer je prikazan rast deleža uporabnikov interneta v celotni populaciji (cca. 2,000,000 oseb) glede na pogostost uporabe interneta, za obdobje od aprila 1996 do decembra 2004.

Slika 1: Uporabniki interneta v celotni populaciji⁴ (RIS, 1996 – 2004)

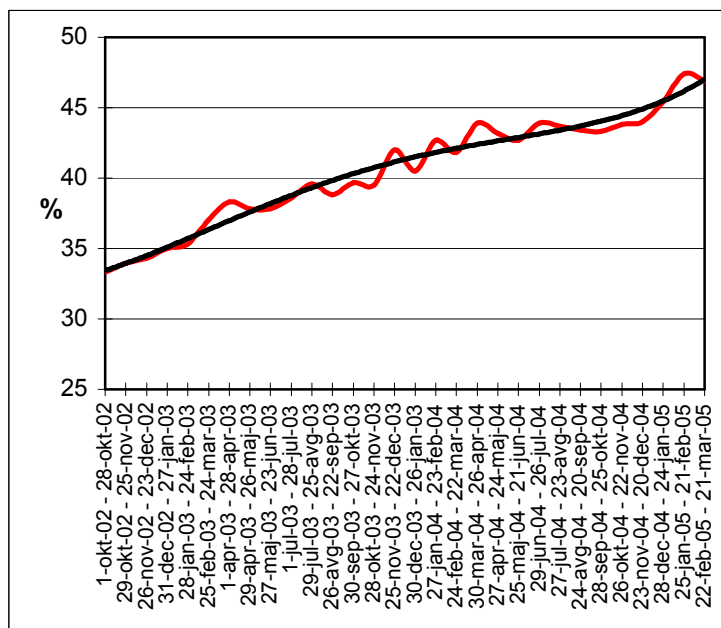
Posebej si poglejmo še gibanje deleža mesečnih uporabnikov interneta v celotni populaciji od leta 1996 do 2004.

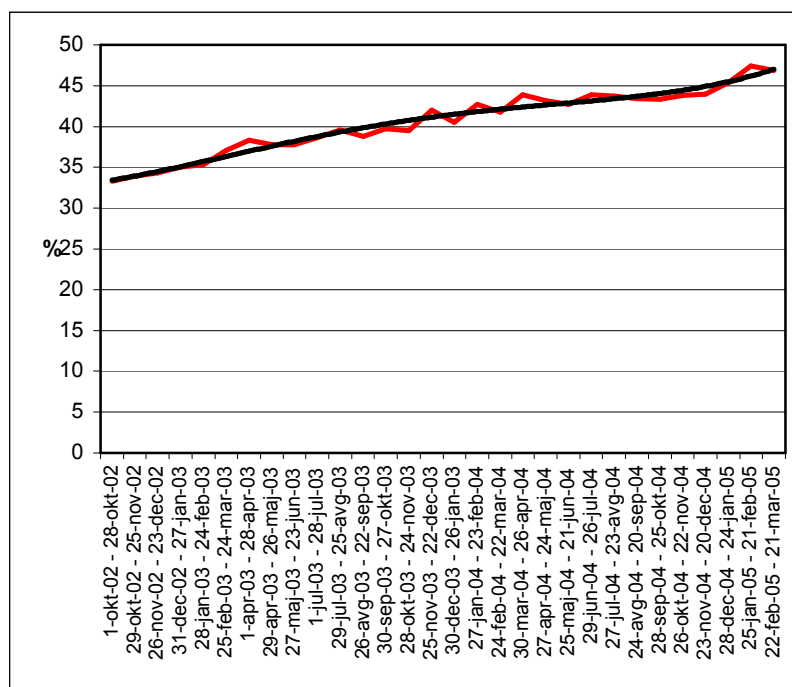
Slika 2: Mesečni uporabniki interneta v celotni populaciji (RIS, 1996 – 2004)

⁴ Celotna populacija pomeni 1,985,557 oseb, kar smo zaokrožili na 2,000,000 oseb. Vir: register prebivalstva.

Na naslednji sliki pa je prikazan delež mesečnih uporabnikov interneta po podatkih družbe CATI. Tudi na osnovi trenda družbe CATI razberemo, da je od marca do septembra 2002 delež uporabnikov stagniral, nato se je začel počasi dvigovati, na začetku leta 2003 je bila rast bolj živahna, v letu 2004 pa se je umirila. Prav tako kot raziskava RIS, je tudi družba CATI v marcu 2004 zabeležila manjši upad deleža uporabnikov interneta.

Slika 3: Mesečni uporabniki interneta v populaciji od 10 do 75 let, prikaz na lestvici od 25 do 50% (vir: CATI, 2002 – 2005)

Slika 4: Mesečni uporabniki interneta v populaciji od 10 do 75 let, prikaz na lestvici od 0 do 50% (vir: CATI, 2002 – 2005)

Spodaj podajamo še tabelo, kjer so prikazani deleži uporabnikov interneta (populacija 10 do 75 let) iz slike 4.

Tabela 8: Ocena števila mesečnih uporabnikov interneta po meritvah družbe CATI, primerjava od marca 2002 do avgusta 2004, 10 do 75 let (vir: CATI, 2002-2005)

od	do	delež mesečnih uporabnikov (10-75 let)	n
26-feb-02	25-mar-02	32.3	2,575
2-apr-02	29-apr-02	30.3	2,578
30-apr-02	27-maj-02	33.0	2,606
28-maj-02	24-jun-02	32.0	2,581
2-jul-02	29-jul-02	31.4	2,586
30-jul-02	26-avg-02	31.3	2,569
27-avg-02	23-sep-02	32.2	2,577
1-okt-02	28-okt-02	33.3	2,596
29-okt-02	25-nov-02	34.0	2,583
26-nov-03	23-dec-03	34.3	2,579
31-dec-02	27-jan-03	35.0	2,587
28-jan-03	24-feb-03	35.3	2,573
25-feb-03	24-mar-03	37.1	2,558
1-apr-03	28-apr-03	38.3	2,560
29-apr-03	26-maj-03	37.8	2,583
27-maj-03	23-jun-03	37.8	2,578
1-jul-03	28-jul-03	38.6	2,580
29-jul-03	25-avg-03	39.6	2,576
26-avg-03	22-sep-03	38.8	2,583
30-sep-03	27-okt-03	39.7	2,591
28-okt-03	24-nov-03	39.5	2,585
25-nov-03	22-dec-03	42.0	2,583
30-dec-03	26-jan-04	40.5	2,572
27-jan-04	23-feb-04	42.7	2,576
24-feb-04	22-mar-04	41.8	2,584
30-mar-04	26-apr-04	43.9	2,589
27-apr-04	24-maj-04	43.2	2,589
25-maj-04	21-jun-04	42.7	2,596
29-jun-04	26-jul-04	43.9	2,579
27-jul-04	23-avg-04	43.7	2,576
24-avg-04	20-sep-04	43.4	2,258
28-sep-04	25-okt-04	43.3	2,609
26-okt-04	22-nov-04	43.8	2,253
23-nov-04	20-dec-04	44.0	2,597
28-dec-04	24-jan-05	45.4	2,597
25-jan-05	21-feb-05	47.4	2,598
22-feb-05	21-mar-05	46.9	2,612

V naslednji tabeli so prikazani razpoložljivi RIS-ovi in RIS-DCO-jevi podatki o deležu uporabnikov interneta v populaciji od 10 do 75 let za obdobje zadnjih 3 let, od decembra 2002 do decembra 2004. Za obe definiciji so prikazani mesečni in splošni uporabniki interneta. Po RIS-ovi definiciji je v populaciji od 10 do 75 let 50.6% mesečnih uporabnikov interneta, kar

predstavlja približno 860,000 splošnih uporabnikov interneta. Po definiciji RIS-DCO pa je v populaciji 10 do 75 let 42.7% mesečnih uporabnikov interneta, kar predstavlja približno 726,000 uporabnikov interneta.

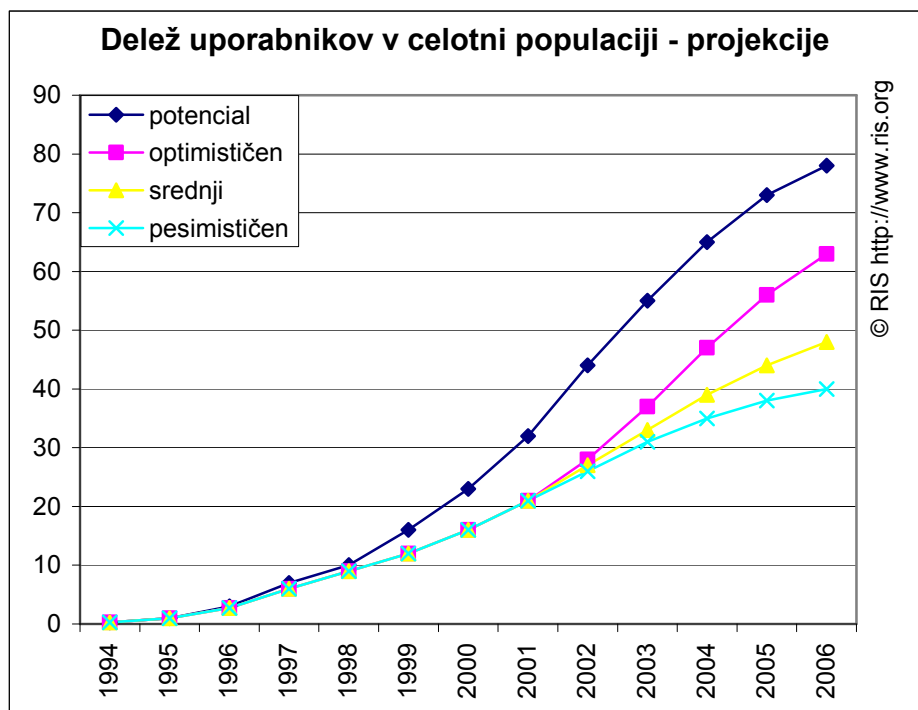
Tabela 9: Ocene števila splošnih in mesečnih uporabnikov v populaciji 10 do 75 let⁵

	delež v populaciji 10 do 75 let	95% interval zaupanja	ocena števila uporabnikov	napaka ocene
Slovenija (RIS-S) – december 2004	52.0 %	± 2 %	884,000	± 17,680
Slovenija (RIS-M) – december 2004	50.6 %	± 2 %	860,000	± 17,200
Slovenija (RIS-DCO-S) – december 2004	44.8 %	± 3 %	762,000	± 22,860
Slovenija (RIS-DCO-M) – december 2004	42.7 %	± 3 %	726,000	± 21,780
Slovenija (CATI-S) – december 2003	42.7 %	± 3 %	726,000	± 21,780
Slovenija (CATI-M) – december 2003	41.1 %	± 3 %	699,000	± 20,970
Slovenija (CATI-S) – oktober 2003	44 %	± 3 %	748,000	± 22,440
Slovenija (CATI-M) – oktober 2003	43 %	± 3 %	731,000	± 21,930
Slovenija (CATI-S) - april 2003	39 %	± 2 %	663,000	± 13,260
Slovenija (CATI-M) - april 2003	38 %	± 2 %	646,000	± 12,920
Slovenija (CATI-S) - december 2002	32 %	± 2 %	518,589	± 35,637
Slovenija (RIS-S) - junij 2002	28 %	± 2 %	453,765	± 34,301

⁵ Populacija 10 do 75 let pomeni 1,702,183 oseb, kar smo zaokrožili na 1,700,000 oseb. Vir: register prebivalstva.

3.3 Uporabniki interneta: projekcije

V letu 2002 so bile v okviru projekta RIS izdelane projekcije o številu uporabnikov interneta.

Slika 5: Delež uporabnikov interneta v celotni populaciji - projekcija (vir: RIS)

Na osnovi trendov v Sloveniji in državah, ki so obstoječo penetracijo interneta v Sloveniji presegla že pred nekaj leti, je projekt RIS leta 2002 izdelal tri grobe scenarije, ki so odvisni od vrste okoliščin. *Najmanj ugodna širitev* bo nastopila ob obstoječih pogojih počasnega naraščanja slovenskih vsebin, dragih telekomunikacij, dragih PC-jev in ob odsotnosti vzpodbujanja uporabe s strani države (davčne olajšave, intenzivnejše uvajanje v izobraževalnem sistemu, ipd). *Najbolj ugodna varianta* pa bo nastopila v primeru podobnih ugodnih okoliščin, ki so v EU (proaktivna državna politika, nizke cene telekomunikacij, itd.). Vse tri projekcije pa se omejujejo na dostop do interneta preko osebnega računalnika in ne predvidevajo radikalnejših tehnoloških sprememb. Večji preobrati v mobilnem – pa tudi pri drugih dostopih – do interneta lahko v nekaj letih dosežejo, da se uporaba interneta povsem približa mobilni telefoniji ali celo televiziji.

Potencialni scenarij prikazuje potencialne deleže, hkrati pa so to tudi deleži, pa katerih se v grobem giblje povprečje EU, pa tudi nekatere primerljive države (Irska, Estonija), ki so še pred nekaj leti zaostajale za Slovenijo.

3.4 Deleži uporabnikov interneta po starostnih kategorijah

V spodnjih tabelah so natančneje predstavljeni deleži uporabnikov interneta po različnih starostnih kategorijah glede na pogostost uporabe interneta. Podatki so iz decembra 2004 in se nanašajo na uporabnike interneta po definicijah RIS in RIS-DCO.

Delež za celotno populacijo je izračunan na osnovi deleža uporabnikov v populaciji 10 do 75 let, kar pomeni, da v njem niso zajeti uporabniki mlajši od 10 let in starejši od 75 let. Vendar pa je takih uporabnikov relativno malo in je zato ocena še vedno ustrezna.

Za oceno natančnosti ocene deleža uporabnikov interneta v posameznih starostnih kategorijah je v vsakem stolpcu neveden tudi *n* (število enot, na osnovi katerih je izračunan delež), ki ga je potrebno interpretirati v skladu z navodili predstavljenimi v metodologiji.

Tabela 10: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (RIS, december 2004)

starost	10 do 75	10 do 11	12 do 14	15	16 do 17	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 75	12 do 65	15 in več	populacija
UPORABA INTERNETA	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
večkrat dnevno	19.0	2.5	12.2	25.1	33.5	31.2	30.8	22.5	12.7	3.3	1.4	21.5	19.8	16.2
skoraj vsak dan	9.5	8.0	16.9	5.5	9.4	17.0	11.4	9.8	7.5	2.4	0.4	10.5	9.1	8.0
nekajkrat tedensko	15.3	12.7	41.8	46.3	33.9	23.1	17.8	13.9	9.0	3.7	0.8	17.1	14.0	13.0
nekajkrat mesečno	6.8	18.7	17.7	6.4	11.6	8.5	7.7	9.8	1.7	3.5	0.4	7.3	6.0	5.8
manj kot mesečno	1.4	6.4	1.2	3.5	0.0	1.8	2.6	1.5	0.2	1.4	0.3	1.4	1.3	1.2
skupaj	52.0	48.2	89.8	86.8	88.3	81.6	70.3	57.5	31.1	14.2	3.4	57.9	50.1	44.2
mesečni uporabniki	50.6	41.8	88.6	83.3	88.3	79.8	67.7	56.0	30.9	12.9	3.1	56.4	48.8	43.0
<i>n</i> uporabnikov	1,229	24	104	25	68	324	275	235	129	32	8	1,193	1,097	1,229
<i>n</i> vzorca	2,353	50	116	29	77	397	392	408	415	227	242	2,060	2,188	2,353

Opomba: *n* vzorca = 2,364; delež za celotno populacijo je izračunan na osnovi deleža uporabnikov v populaciji 10 – 75 let, kar pomeni, da v njem niso zajeti uporabniki mlajši od 10 let in starejši od 75 let. Populacija 10 – 75 pomeni 1.7 mio oseb.

Tabela 11: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (RIS-DCO, december 2004)

starost	10 do 75	10 do 11	12 do 14	15	16 do 17	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 75	12 do 65	15 in več	populacija
UPORABA INTERNETA	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
večkrat dnevno	20.0	4.1	16.6	11.2	50.3	33.2	31.3	25.9	10.5	3.5	0.0	22.8	20.6	17.0
skoraj vsak dan	7.2	12.4	11.8	32.4	20.1	11.3	7.1	8.7	4.8	0.3	0.0	8.0	6.9	6.2
nekajkrat tedensko	9.6	16.5	33.0	35.2	14.4	18.5	9.0	5.3	4.7	3.6	0.0	10.7	8.2	8.2
nekajkrat mesečno	5.8	23.4	13.7	8.5	3.3	9.6	6.4	5.5	3.8	1.1	0.0	6.1	5.0	5.0
manj kot mesečno	2.0	5.5	6.7	0.0	0.0	2.9	2.6	2.4	0.8	0.4	0.0	2.2	1.6	1.7
skupaj	44.8	61.8	81.8	87.3	88.2	75.4	56.4	47.7	24.6	8.8	0.0	49.8	42.3	38.1
mesečni uporabniki	42.7	56.3	75.1	87.3	88.2	72.5	53.7	45.3	23.8	8.5	0.0	47.6	40.7	36.3
<i>n</i> uporabnikov	535	14	50	11	27	160	111	95	50	10	0	515	466	535
<i>n</i> vzorca	1,185	23	61	13	30	213	197	200	203	118	127	1,082	1,145	1,185

Opomba: *n* vzorca = 1,185; delež za celotno populacijo je izračunan na osnovi deleža uporabnikov v populaciji 10 – 75 let, kar pomeni da v njem niso zajeti uporabniki mlajši od 10 let in starejši od 75 let. Populacija 10 – 75 pomeni 1.7 mio oseb.

Tabela 12: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (CATI, avgust 2004)

starost UPORABA INTERNETA	10 do 75	10 do 11	12 do 14	15	16 do 17	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 74	75	12 do 65
%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
mesečno	43.8	46.5	58.8	65.2	77.4	72.8	60.3	48.4	27.3	7.4	1.9	4.0	48.8

Tabela 13: Primerjava mesečnih uporabnikov interneta glede na starostno skupino (RIS, RIS-DCO, CATI)

starost MESEČNA UPORABA INTERNETA	10 do 75	10 do 11	12 do 14	15	16 do 17	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 74	12 do 65
%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
RIS	50.6	41.8	88.6	83.3	88.3	79.8	67.7	56.0	30.9	12.9	3.1	56.4
RIS-DCO	42.7	56.3	75.1	87.3	88.2	72.5	53.7	45.3	23.8	8.5	0.0	47.6
CATI	43.8	46.5	58.8	65.2	77.4	72.8	60.3	48.4	27.3	7.4	1.9	48.8

Tabela 14: Primerjava tedenskih uporabnikov interneta glede na starostno skupino (RIS, RIS-DCO)

starost TEDENSKA UPORABA INTERNETA	10 do 75	10 do 11	12 do 14	15	16 do 17	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 74	12 do 65
%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
RIS	43.8	23.1	70.9	77.0	76.7	71.3	60.0	46.2	29.2	9.3	2.6	49.1
RIS-DCO	36.9	33.0	61.4	78.9	84.9	62.9	47.3	39.8	20.0	7.4	0.0	41.5

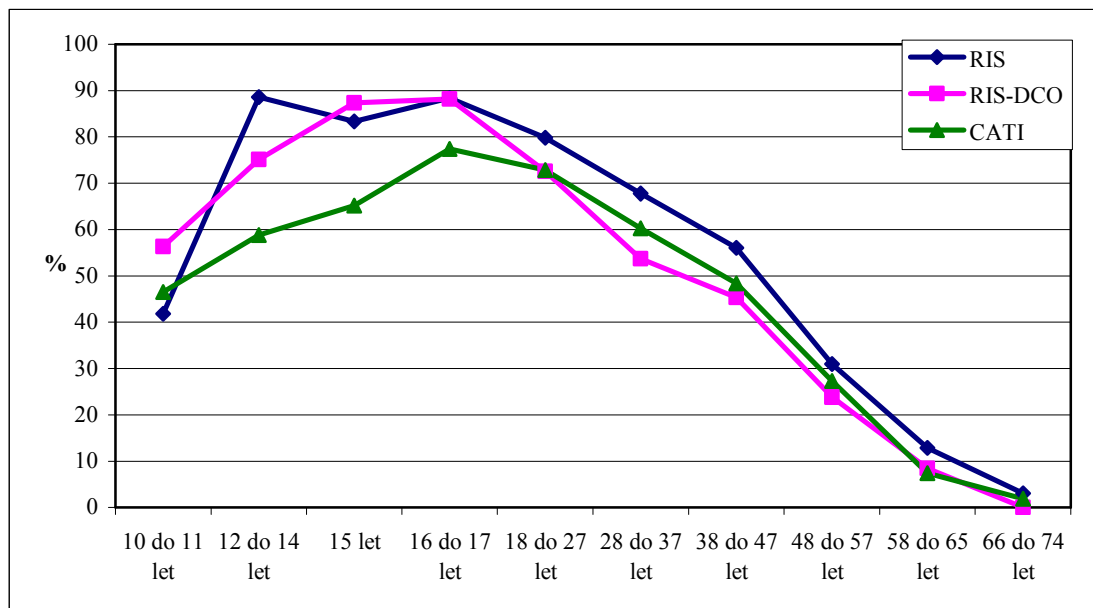

V tabeli 10 so prikazani deleži uporabnikov interneta po definiciji RIS po starostnih skupinah in glede na pogostost uporabe. Tako je v starostni skupini 10 do 11 let (anketirancev v tej starostni skupini je v vzorcu 50) kar 48.2% uporabnikov interneta (24 anketirancev od 50-ih). Najvišji delež uporabnikov interneta (89.8%) je v starostni skupini 12 do 14 let. Decembra 2004 je v starostni kategoriji 10 do 75 let 52% uporabnikov interneta, mesečnih uporabnikov interneta v tej starostni kategoriji pa je 50.6%. Iz podatka za kategorijo 10 – 75 let lahko sklepamo tudi na celotno populacijo, kar pomeni, da je po definiciji RIS decembra 2004 v celotni slovenski populaciji 860,000 mesečnih uporabnikov interneta oziroma cca 43% mesečnih uporabnikov interneta v celotni populaciji.

V tabeli 11 pa so prikazani deleži uporabnikov interneta po definiciji RIS-DCO po starostnih skupinah in glede na pogostost uporabe. Tu pa je v starostni skupini 10 do 11 let (anketirancev v tej starostni skupini je v vzorcu 23) celo 61.8% uporabnikov interneta. Najvišji delež uporabnikov interneta (88.2%) je po definiciji DCO v starostni skupini 26 do 17 let. Decembra 2004 je v starostni kategoriji 10 do 75 let 44.8% uporabnikov interneta, mesečnih uporabnikov interneta v tej starostni kategoriji pa je 42.7%. Iz podatka za kategorijo 10 – 75 let lahko sklepamo tudi na celotno populacijo, kar pomeni, da je po definiciji RIS-DCO decembra 2004 v celotni slovenski populaciji 36.3% oziroma 726,000 mesečnih uporabnikov interneta.

V tabeli 12 pa so navedeni deleži mesečnih uporabnikov interneta po podatkih družbe CATI. Najvišji delež mesečnih uporabnikov interneta (77.4%) je v starostni kategoriji 16 do 17 let. V populaciji 10 do 75 let pa je 43.8% mesečnih uporabnikov interneta.

V tabeli 13 pa je primerjava deležev mesečnih uporabnikov interneta po podatkih RIS, RIS-DCO in CATI. Najvišji delež mesečnih uporabnikov interneta v starostni skupini 10 do 75 let zabeležimo pri podatkih RIS (50.6%), nižjega pa po podatkih CATI (43.8%) in RIS-DCO (42.7%). Kot smo že pojasnili, je definicija uporabnikov interneta RIS širša od definicij RIS-DCO in CATI, in zato prihaja do razlik v merjenjih. Gibanje deleža mesečnih uporabnikov po starostnih skupinah po podatkih RIS, RIS-DCO in CATI je predstavljeno tudi na sliki 6, kjer vidimo, da so najvišji deleži mesečnih uporabnikov interneta do starosti 17 let, nato pa delež upada.

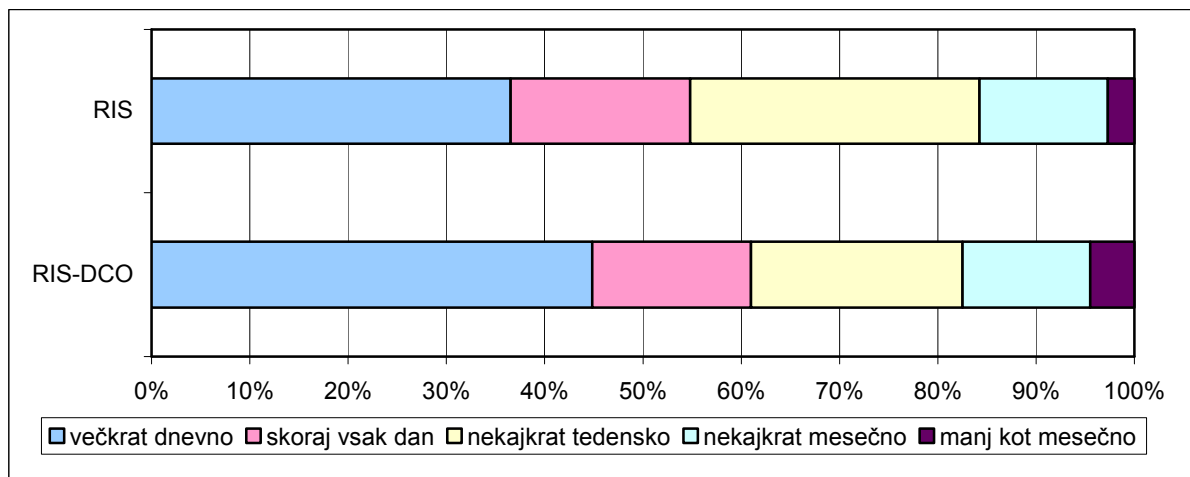
Slika 6: Primerjava mesečnih uporabnikov interneta po starostnih skupinah (RIS, RIS-DCO, december 2004; CATI, avgust 2004)

Tabela 15 pa prikazuje delež in absolutno število mesečnih uporabnikov interneta po starostnih kategorijah po definicijah RIS in RIS-DCO. V absolutnem smislu je največ mesečnih uporabnikov starih od 18 do 27 let.

Tabela 15: Mesečni uporabniki interneta glede na starostno skupino – delež in absolutno število (december 2004)

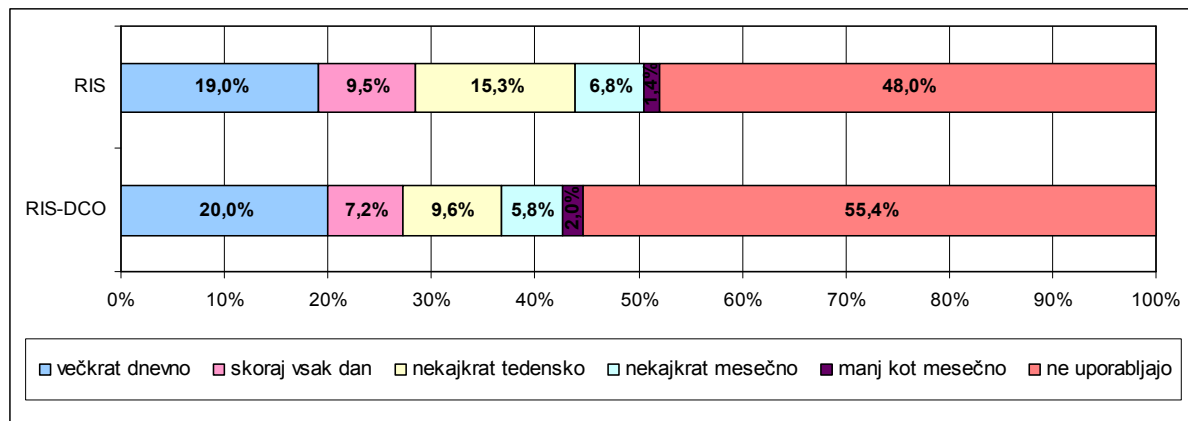
mesečni uporabniki interneta	RIS		RIS-DCO		preb. v pop.
	%	abs. št.	%	abs. št.	
10 do 11 let	41.8	20,794	56.3	28,007	49,746
12 do 14 let	88.6	89,536	75.1	75,893	101,056
15 let	83.3	22,282	87.3	23,352	26,749
16 do 17 let	88.3	49,618	88.2	49,562	56,193
18 do 27 let	79.8	237,173	72.5	215,477	297,209
28 do 37 let	67.7	203,080	53.7	161,084	299,970
38 do 47 let	56.0	176,659	45.3	142,904	315,462
48 do 57 let	30.9	75,924	23.8	58,479	245,710
58 do 65 let	12.9	21,494	8.5	14,163	166,621
66 do 75 let	3.1	5,201	0.0	0	167,775
10 do 75 let	50.6	861,305	42.7	726,832	1,702,183
12 do 65 let	56.4	837,349	47.6	706,699	1,484,662
15 in več populacija	48.8	810,204	40.7	675,723	1,660,254
	43.0	853,790	36.3	720,757	1,985,557

Na sliki 7 so prikazani deleži uporabnikov interneta, ki uporabljajo internet večkrat dnevno, skoraj vsak dan, nekajkrat tedensko, nekajkrat mesečno in manj kot mesečno, in sicer so prikazani uporabniki po podatkih RIS in RIS-DCO. Pri obeh merjenjih največji delež uporabnikov interneta predstavljajo dnevni uporabniki interneta.

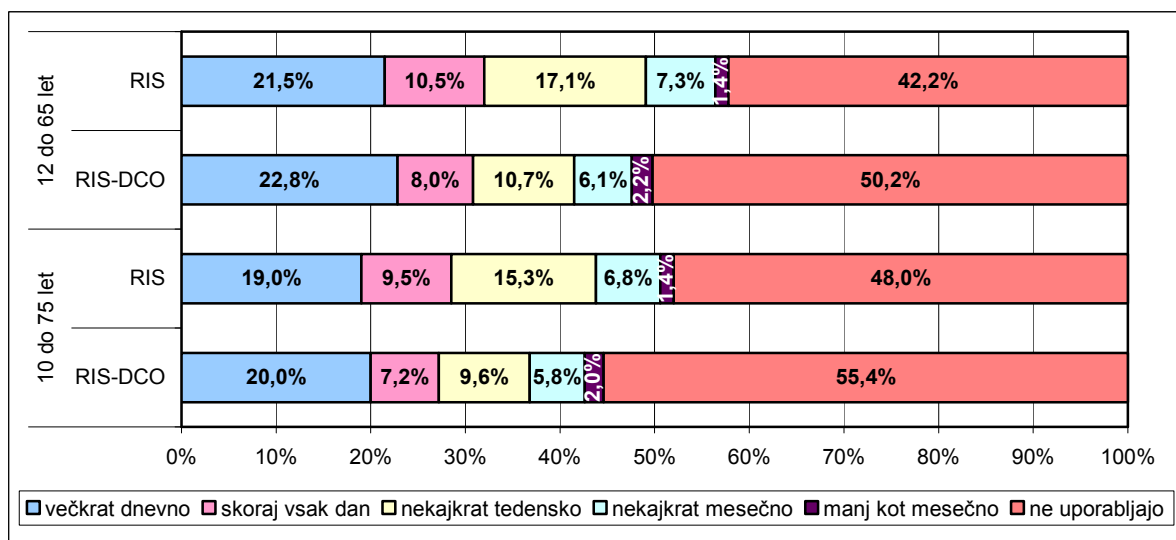

Slika 7: Uporabniki interneta glede na pogostost uporabe interneta v populaciji 10 do 75 let (RIS, RIS-DCO, december 2004)

Na sliki 8 so grafično prikazani deleži neuporabnikov interneta in uporabnikov interneta glede na pogostost uporabe interneta. Deleže prikazujemo za meritvi RIS in RIS-DCO v starostni kategoriji 10 – 75 let. Vidimo lahko, da po podatkih RIS 19% oseb starih od 10 do 75 let, uporablja internet večkrat dnevno, slabih 10% skoraj vsak dan, dobrih 15% nekajkrat tedensko, slabih 7% nekajkrat mesečno in samo dober 1% oseb starih od 10 do 75 let uporablja internet manj kot mesečno. V starostni skupini 10 do 75 let je po podatkih RIS slaba polovica (48%) neuporabnikov interneta. Podatki RIS-DCO se od podatkov RIS razlikujejo v kategoriji neuporabnikov interneta in kategoriji uporabnikov, ki obiskujejo internet nekajkrat tedensko.

Slika 8: Neuporabniki interneta in uporabniki interneta glede na pogostost uporabe interneta v populaciji 10 do 75 let (RIS, RIS-DCO, december 2004)

Slika 9: Neuporabniki interneta in uporabniki interneta glede na uporabo interneta in glede na starostno kategorijo (RIS, RIS-DCO, december 2004)

Iz zgornje slike je razvidno tudi, kolikšen je delež neuporabnikov interneta v Sloveniji. Po ocenah RIS 48% populacije od 10 do 75 let (816,000 ljudi) še nikoli ni uporabilo interneta, v populaciji od 12 do 65 let pa je delež takih manjši (42.2% oziroma 626,000 ljudi). Po ocenah RIS-DCO je delež neuporabnikov nekoliko višji: v populaciji od 10 do 75 let je neuporabnikov 55.4% (940,000 oseb), v populaciji od 12 do 65 let pa 50.2% (745,000 oseb).

3.5 Število ur tedenske uporabe interneta

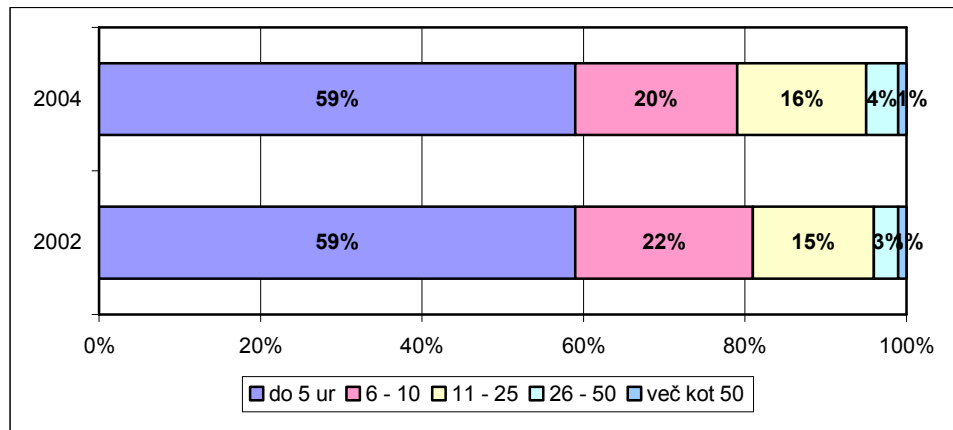
Respondentom smo postavili tudi vprašanje, koliko ur tedensko uporabljajo internet v tipičnem delovnem tednu. V povprečju mesečni uporabniki interneta uporabljajo internet 7 ur in pol v tipičnem delovnem tednu (7.5 ur). Standardna napaka ocene znaša 0.5 ur, torej znaša 95% interval zaupanja za tedensko število ur uporabe interneta ± 1 ura.

Tabela 16: Število ur tedenske uporabe interneta (RIS, december 2004)

<i>Koliko ur tedensko pa uporabljate internet v tipičnem delovnem tednu?</i>		
št. ur	%	n
0	2.1%	6
0.5	1.0%	3
1	19.9%	58
2	7.9%	23
3	7.9%	23
4	7.5%	22
5	13.0%	38
6	2.1%	6
7	5.8%	17
8	3.1%	9
9	0.3%	1
10	8.9%	26
11	0.3%	1
12	2.1%	6
14	2.4%	7
15	3.4%	10
20	4.5%	13
21	1.7%	5
22	0.3%	1
23	0.7%	2
24	0.3%	1
25	0.3%	1
28	1.0%	3
30	0.7%	2
34	0.3%	1
35	0.3%	1
40	1.0%	3
45	0.3%	1
50	0.3%	1
70	0.3%	1
skupaj	100.0%	292

V letu 2000 je bilo v raziskavi RIS aktivnim uporabnikom interneta postavljeno vprašanje o tedenskem številu ur uporabe interneta: »*Koliko časa tedensko v povprečju porabite za internet (v urah)?*«. Na naslednji sliki je prikazana primerjava med letoma 2000 in 2004: v

bistvu je struktura skoraj identična v obeh letih, pa tudi povprečje v letu 2000 je skoraj enako kot v letu 2004: 7.8 ur tedenske uporabe interneta. Razlika v tedenskem številu ur uporabe interneta med letoma 2000 in 2004 ni statistično značilna.

Slika 10: Število up uporabe interneta v tipičnem delovnem tednu (RIS 2004, n=292; RIS 2000, n=103)

Raziskava o uporabi interneta v ZDA⁶ pa je pokazala, da so Američani leta 2003 uporabljali internet 12.5 ur tedensko.

V naslednji tabeli je tedensko število ur uporabe interneta prikazano še glede na socio-demografske spremenljivke. Povprečno število ur tedenske uporabe interneta je:

- nekoliko višje pri moških kot pri ženskah,
- višje od povprečja pri uporabnikih starih od 20 do 29 let in pri uporabnikih z dokončano višjo ali visoko šolo ter šolajočih,
- tem višje, tem prej so uporabniki začeli uporabljati internet,
- tem višje, tem bolj pogosto uporabniki berejo računalniške revije,
- tem višje, tem bolj uporabniki znajo angleški jezik.

⁶ <http://www.digitalcenter.org/downloads/DigitalFutureReport-Year4-2004.pdf>

Tabela 17: Demografske značilnosti števila ur tedenske uporabe interneta (RIS, december 2004)

		povprečno število ur tedenske uporabe interneta
SPOL	moški	7.7
	ženski	7.3
STAROST	do 19	7.0
	20 do 29	9.2
	30 do 49	7.1
	nad 49	6.2
IZOBRAZBA	osnovna šola	6.2
	poklicna šola	4.2
	srednja šola	7.8
	višja in visoka šola	9.1
	šolajoči	8.1
REGIJA	osrednja Slovenija	8.4
	vzhodno štajerska (MB)	8.2
	savinjska (CE)	5.9
	gorenjska	7.0
	goriška	7.2
	obalna	5.8
	dolenjska	7.2
	Prekmurje	6.9
STATUS	zaposleni	7.2
	nezaposleni/brezposelni	8.4
	upokojenci	5.8
	šolajoči	8.1
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	13.3
	1997 - 1998	10.0
	1999 - 2000	8.1
	2001 - 2002	5.0
	2003 in kasneje	5.1
BRANJE RAC. REVIJ	nikoli	6.0
	občasno	8.6
	mesečno	10.0
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	2.8
	zelo slabo, delno	6.3
	v glavnem znam, znam tekoče	9.4
<i>n</i>		292

3.6 Način dostopa do interneta

Mesečne uporabnike interneta (pri tem seveda izpuščamo tiste, ki izjavljajo, da niso uporabniki interneta, čeprav uporabljajo multimedijski portal Planet) smo vprašali, kako pogosto dostopajo do interneta:

- preko osebnega računalnika,
- preko mobilnega aparata.

Seveda tu gre samo za mesečne uporabnike interneta, ki sebe prepoznavaajo kot uporabnike interneta. Pri mobilnih uporabnikih pa gre za uporabo, ki jo percepirajo kot uporabo interneta. Kasneje (poglavje 3.9) obravnavamo tudi tiste, ki dejansko uporabljajo multimedijski portal Planet, vendar se ne prepoznavaajo kot uporabniki interneta.

Preko osebnega računalnika dostopa do interneta 96% mesečnih uporabnikov interneta, preko mobilnega aparata pa 37% mesečnih uporabnikov interneta. Pogostost dostopa na omenjena načina pa je podrobneje podana v tabeli 18.

Tabela 18: Način dostopa do interneta (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto dostopate do interneta...</i>	preko osebnega računalnika		preko mobilnega aparata	
	%	n	%	n
večkrat dnevno	36%	102	2%	5
skoraj vsak dan	17%	47	4%	11
nekajkrat tedensko	31%	87	9%	25
nekajkrat mesečno	11%	31	15%	43
manj kot 1 krat na mesec	0%	1	7%	21
sploh ne dostopam na ta način	4%	12	63%	181
skupaj	100%	280	100%	286

Respondente, ki dostopajo do interneta preko osebnega računalnika, smo vprašali, iz koliko različnih računalnik dostopajo do interneta v tišičnem delovnem dnevu. V povprečju respondenti dostopajo iz 1.9 računalnika ($n=64$).

Zanima nas tudi, kakšen je delež respondentov, ki dostopajo na oba načina: preko osebnega računalnika in preko mobilnega aparata. Slaba tretjina (30%) jih mesečno dostopa do interneta tako preko osebnega računalnika kot tudi prek mobilnega aparata. Izkazalo se je, da manjši delež respondentov ne dostopa do interneta niti prek osebnega računalnika niti prek

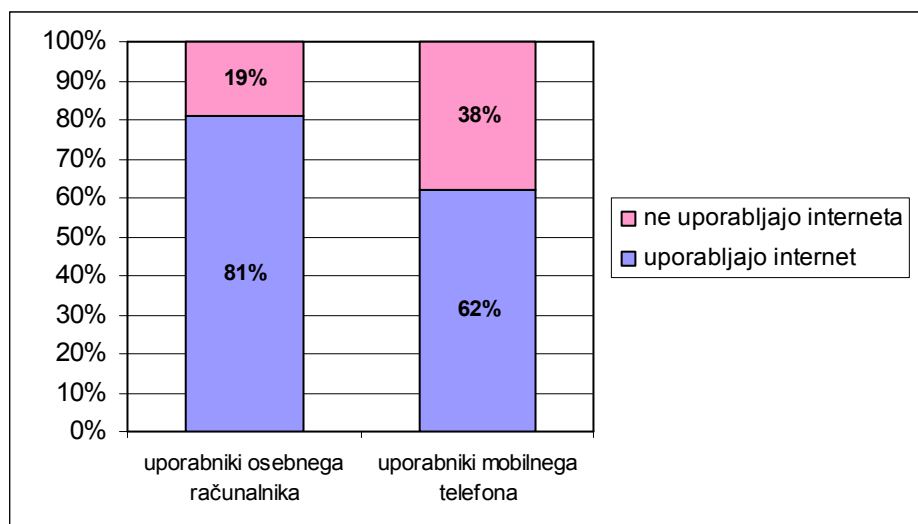

mobilnega aparata, zato bi veljalo v naslednjih raziskavah respondente povprašati tudi o dostopu prek prenosnega računalnika, dlančnika, ipd.

Tabela 19: Kontingenčna tabela za način dostopa do interneta (RIS, december 2004, n=277)

		preko mobilnega aparata		skupaj
		mesečno	redkeje kot mesečno oz. ne dostopa na ta način	
preko osebnega računalnika	mesečno	30%	65%	95%
	redkeje kot mesečno oz. ne dostopa na ta način	1%	4%	5%
skupaj		31%	69%	100%

Poglejmo si še, kakšen delež uporabnikov osebnega računalnika in uporabnikov mobilnega telefona sploh dostopa do interneta (slika 11).

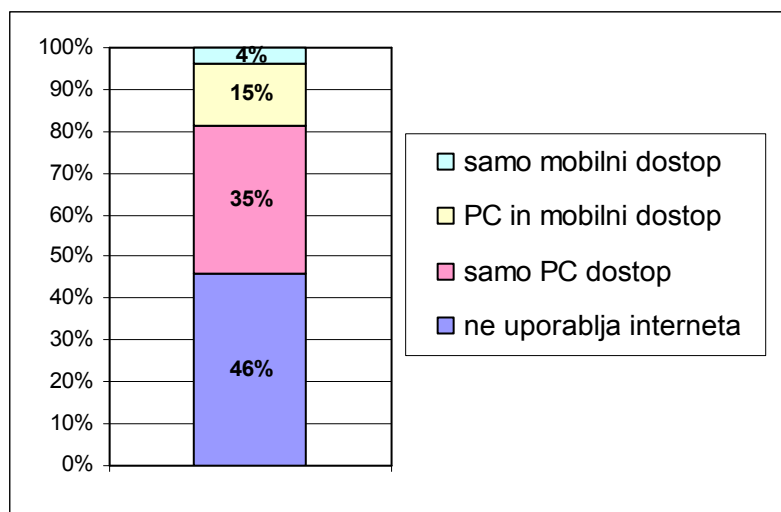

Slika 11: Uporabniki in neuporabniki interneta med uporabniki osebnega računalnika in uporabniki mobilnega telefona (RIS, december 2004)

Med uporabniki osebnega računalnika uporabljajo internet štiri petine respondentov (81%), med uporabniki mobilnega telefona pa je slabi dve tretjini (62%) uporabnikov interneta.

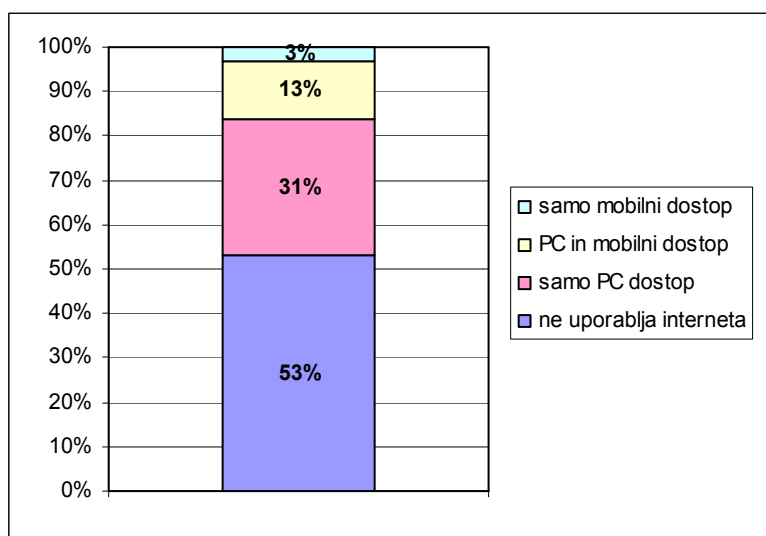
Seveda je možna tudi kombinacija omenjenih dveh načinov dostopa do interneta (dostop samo preko osebnega računalnika, samo mobilni dostop ter kombinacija obeh). Zanimalo nas je torej, na kakšne načine respondenti dostopajo do interneta (slika 11). Upoštevali smo tiste načine dostopa, ki jih uporabniki uporabljajo vsaj mesečno. Samo z osebnim računalnikom dostopa do interneta dobra tretjina respondentov (35%), samo mobilni dostop pa uporablja 4% respondentov. Oba dostopa, dostop do interneta z osebnim računalnikom in mobilni dostop, uporablja 15% respondentov. Med uporabnike interneta pa bi lahko šteli tudi 4%

oseb, ki sebe označujejo kot neuporabnike interneta, vendar pa uporabljajo mobilni dostop (več o tem v poglavju 3.10), kar pomeni, da dostopajo do interneta.

Slika 12: Način dostopa do interneta (RIS, december 2004)

Glede na to, da v tem poročilu za delež uporabnikov interneta (ki nam služi kot osnova za preračune uporabnikov v absolutnem smislu) uporabljamo podatke družbe CATI, bomo razmerja v načinu dostopa do interneta (slika 12) prenesli na podatek družbe CATI o deležu mesečnih uporabnikov interneta. Po teh izračunih je med 44% mesečnimi uporabniki interneta 13% takih, ki uporabljajo PC in mobilni dostop do interneta, 31% pa samo PC dostop. Med 56% neuporabniki interneta pa 3% respondentov izjavlja, da uporabljajo mobilni dostop, vendar pa se ne prepoznajo kot uporabniki interneta.

Slika 13: Način dostopa do interneta; preračun na podatke družbe CATI o mesečnih uporabnikih interneta (RIS, december 2004)

3.7 Lokacija uporabe interneta

Četrtni mesečnih uporabnikov interneta smo postavili tudi vprašanje, kje vse (na katerih lokacijah) uporabljajo internet. Največ jih internet uporablja doma (82.2%), v službi ga uporablja več kot tretjina mesečnih uporabnikov interneta (39.9%), v šoli / na fakulteti pa slaba četrtnina mesečnih uporabnikov interneta (23.7%). Pri prijateljih, sorodnikih in znancih internet uporablja 15.3% mesečnih uporabnikov interneta, v knjižnicah pa 13.5% mesečnih uporabnikov interneta. Slaba desetina uporablja internet na poti prek mobilnega telefona (WAP, GPRS, UMTS). Med mesečnimi uporabniki interneta ji nekaj dostopa do interneta na drugih javno dostopnih točkah – uradih, občinah (3.0%), v Cybercaffejih (2.5%), na e-šoli (1.0%), na poti prek prenosnega računalnika (0.9%) in drugje (0.7%).

Tabela 20: Lokacije, na katerih uporabljajo internet mesečni uporabniki interneta (RIS, december 2004)

<i>Kje vse pa uporabljate internet?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>
doma	82.2%	240
v službi	39.9%	116
v šoli/na fakulteti	23.7%	69
pri prijateljih, sorodnikih, znancih	15.3%	45
v knjižnicah	13.5%	39
na poti prek mobilnega telefona (WAP, GPRS, UMTS)	9.2%	27
na drugih javno dostopnih točkah (uradi, občine)	3.0%	9
v Cybercaffejih	2.5%	7
na e-šoli	1.0%	3
na poti prek prenosnega računalnika	0.9%	3
drugje	0.7%	2
skupaj	-	291

Opomba: uporabniki interneta lahko dostopajo do interneta z večih lokacij, zato vsota deležev v tabeli presega 100%

Anketiranca, ki sta odgovorila, da internet uporabljata drugje kot na navedenih lokacijah, internet uporabljata:

- *na potovanjih v hotelih, na letališču,*
- *v internatu.*

Zanimiv je visok odstotek uporabe interneta preko mobilnega telefona na poti. Na tak način uporablja internet kar 9.2% mesečnih uporabnikov interneta, kar v absolutnem smislu pomeni okoli 80,000 oseb, ki izjavljajo, da dostopajo do interneta preko mobilnega telefona.

V naslednji tabeli so prav tako predstavljene lokacije uporabe interneta, vendar pa opozarjamo, da je bilo oktobra 2003 v raziskavi RIS (vprašalnik Flash Eurobarometer) vprašanje respondentom zastavljeno drugače, pa tudi ciljna populacija je različna, zato je primerjava le ilustrativna.

Tabela 21: Mesto uporabe interneta, primerjava po različnih populacijah (RIS, oktober 2003)

<i>Ali vi osebno uporabljate internet?</i> (možnih je več odgovorov)	populacija od 10-75 let (celotna populacija)	populacija 15 let in več	uporabniki 15 let in več
doma	34.7%	34.2%	72.5%
v službi	20.4%	21.6%	45.8%
v šoli / na fakulteti	10.5%	8.8%	18.6%
v Cybercaffejih	1.7%	1.8%	3.8%
v knjižnici	6.9%	6.0%	12.7%
v drugih javno dostopnih točkah	1.3%	1.4%	2.9%
pri prijateljih, sorodnikih, znancih	9.6%	8.8%	18.6%
na poti preko prenosnega računalnika	1.1%	1.2%	2.5%
na poti preko dlančnika (PDA, PALM, PSION...)	0.2%	0.2%	0.4%
na poti prek mobilnega telefona (WAP, GPRS)	4.8%	4.4%	9.3%
ga ne uporabljam	51.7%	52.8%	-
od kod drugje	0.3%	0.3%	0.6%
<i>n</i>	1,006	937	442

O lokaciji uporabe interneta so spraševali tudi v Anketi o uporabi IKT, ki jo je SURS izvedel aprila 2004, in sicer je bilo vprašanje postavljeno respondentom, ki so internet uporabljali v zadnjih 3 mesecih⁷.

⁷ Vprašanje je analizirano v tem poročilu v poglavju 6 Uporaba interneta v Anketi o uporabi IKT (SURs).

3.8 Socio-demografska struktura uporabnikov interneta

Rezultate v tem poglavju bomo prikazovali na dva načina:

- **način 1:** v kontingenčni tabeli, kjer se interpretira primerjava znotraj socio-demografskih spremenljivk (seštevek po vrsticah je 100%);
- **način 2:** v kontingenčni tabeli, kjer se interpretira primerjava znotraj skupin uporabnikov (seštevek po stolpcih je 100%).

Najprej si pogledajmo demografske značilnosti uporabnikov in neuporabnikov interneta (tabela 22), kjer je predstavljena struktura po vrsticah, kar pomeni, da interpretiramo primerjavo znotraj socio-demografskih spremenljivk. V splošnem lahko rečemo, da med uporabniki interneta prevladujejo moški, mlajši, bolj izobraženi, zaposleni in šolajoči.

Med moškimi je torej 57.3% uporabnikov interneta in 42.7% neuporabnikov interneta, med ženskami pa je več neuporabnic interneta (53.1%) kot uporabnic interneta (46.9%).

Z višanjem starosti pada delež uporabnikov interneta. Med osebami, starimi do 19 let, je delež uporabnikov interneta kar 82.3%, nekoliko nižji delež je v starosti 30 do 49 let je uporabnikov interneta 57.8%, med osebami starimi nad 49 let pa je uporabnikov interneta le še 16.7%. Torej velja tudi, da delež neuporabnikov interneta s starostjo raste.

Z višanjem izobrazbe se večja tudi delež uporabnikov interneta; in obratno: delež neuporabnikov interneta je tem nižji, tem nižjo izobrazbo imajo anketiranci. Med osebami, ki imajo dokončano ali nedokončano osnovno šolo, je manj kot desetina uporabnikov interneta. Med osebami s končano poklicno šolo je 37.2% uporabnikov interneta, med tistimi s končano srednjo šolo je že 63.4% uporabnikov interneta, med osebami s končano višjo, visoko šolo ali več pa je celo 85.9% uporabnikov. Med šolajočimi osebami pa je 86.8% uporabnikov interneta.

Pregled glede na regije kaže, da je več uporabnikov kot neuporabnikov interneta v osrednji Sloveniji ter v gorenjski, goriški in obalni regiji. Več neuporabnikov kot uporabnikov interneta pa je v vzhodno štajerski, savinjski in dolenjski regiji in v Prekmurju.

Glede na zaposlitveni status je več uporabnikov kot neuporabnikov interneta med zaposlenimi in šolajočimi, več neuporabnikov kot uporabnikov pa je med nezaposlenimi / brezposelnimi in upokojenci.

Tabela 22: Demografske značilnosti (ne)uporabnikov interneta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004, n=2,362)

		da		ne		skupaj	
		n	%	n	%	n	%
SPOL	moški	665	57.3%	496	42.7%	1161	100.0%
	ženski	564	46.9%	638	53.1%	1201	100.0%
STAROST	do 19	285	82.3%	61	17.7%	347	100.0%
	20 do 29	328	81.7%	74	18.3%	401	100.0%
	30 do 49	483	57.8%	353	42.2%	836	100.0%
	nad 49	129	16.7%	643	83.3%	771	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	5	4.8%	99	95.2%	104	100.0%
	osnovna šola	36	9.0%	366	91.0%	403	100.0%
	poklicna šola	224	37.2%	378	62.8%	602	100.0%
	srednja šola	329	63.4%	190	36.6%	518	100.0%
	višja in visoka šola	261	85.9%	43	14.1%	304	100.0%
	šolajoči	373	86.9%	56	13.1%	430	100.0%
REGIJA	osrednja Slovenija	413	59.4%	283	40.6%	695	100.0%
	vzhodno štajerska (MB)	224	47.1%	251	52.9%	475	100.0%
	savinjska (CE)	134	45.6%	160	54.4%	293	100.0%
	gorenjska	137	58.2%	98	41.8%	235	100.0%
	goriška	76	54.0%	65	46.0%	141	100.0%
	obalna	96	60.4%	63	39.6%	158	100.0%
	dolenjska	87	41.8%	122	58.2%	209	100.0%
	Prekmurje	62	40.3%	92	59.7%	155	100.0%
STATUS	zaposleni	734	59.9%	492	40.1%	1226	100.0%
	nezaposleni/brezposelni	67	44.5%	84	55.5%	151	100.0%
	upokojenci	48	8.9%	493	91.1%	541	100.0%
	šolajoči	372	86.8%	56	13.2%	428	100.0%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	50	9.9%	455	90.1%	505	100.0%
	zelo slabo, delno	456	54.2%	386	45.8%	842	100.0%
	v glavnem znam, znam tekoče	455	90.1%	50	9.9%	505	100.0%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	369	70.3%	156	29.7%	525	100.0%
	občasno	424	85.3%	73	14.7%	497	100.0%
	mesečno	374	88.4%	49	11.6%	423	100.0%

Tabela 23: Demografske značilnosti mesečnih uporabnikov interneta, manj kot mesečnih uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po stolpcih (RIS, december 2004)

		uporabljajo internet mesečno	uporabljajo internet redkeje kot mesečno	sploh ne uporabljajo interneta
SPOL	moški	54%	46%	44%
	ženski	46%	54%	56%
	skupaj	100%	100%	100%
STAROST	do 19	23%	21%	5%
	20 do 29	27%	17%	7%
	30 do 49	39%	48%	31%
	nad 49	10%	14%	57%
	skupaj	100%	100%	100%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	0%	7%	9%
	osnovna šola	3%	14%	32%
	poklicna šola	18%	29%	33%
	srednja šola	27%	22%	17%
	višja in visoka šola	22%	5%	4%
	šolajoči	31%	23%	5%
	skupaj	100%	100%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	34%	28%	25%
	vzhodno štajerska (MB)	18%	12%	22%
	savinjska (CE)	11%	13%	14%
	gorenjska	11%	10%	9%
	goriška	6%	16%	6%
	obalna	8%	10%	6%
	dolenjska	7%	7%	11%
	Prekmurje	5%	4%	8%
	skupaj	100%	100%	100%
STATUS	zaposleni	60%	49%	44%
	nezaposleni/brezposelni	5%	14%	7%
	upokojenci	4%	14%	44%
	šolajoči	31%	23%	5%
	skupaj	100%	100%	100%
INTERNET UPORABLJA OD...	uporablja internet od 1996 in prej	12%	-	-
	uporablja internet od 1997 - 1998	15%	-	-
	uporablja internet od 1999 - 2000	30%	-	-
	uporablja internet od 2001 - 2002	28%	-	-
	uporablja internet od 2003 in kasneje	15%	-	-
	skupaj	100%	100%	100%
<i>n</i>		1,195	34	1,133

V tabeli 23 pa so predstavljene demografske značilnosti mesečnih, manj kot mesečnih uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta s strukturo po stolpcih, torej po tipu uporabnikov interneta.

⁸ Vprašanje o letu prve uporabe interneta smo postavili samo uporabnikom interneta, zato za neuporabnike interneta tega podatka nimamo.

Med mesečnimi uporabniki interneta je 54% moških in 46% žensk, med osebami, ki uporabljajo internet redkeje kot mesečno je 46% moških in 54% žensk, med osebami, ki sploh ne uporabljajo interneta, pa je 44% moških in 56% žensk.

Med mesečnimi uporabniki interneta je dobra tretjina (39%) starih od 30 do 49 let, polovica mesečnih uporabnikov je starih do 29 let, desetina pa na 49 let. Slaba tretjina mesečnih uporabnikov interneta (31%) se še šola, dobra četrtnina (27%) jim ima končano srednjo šolo, dobra petina (22%) pa ima končano višjo in visoko šolo ter slaba petina (18%) poklicno šolo. Največ uporabnikov interneta je iz osrednje Slovenije, geografsko najmanj pa jih je v goriški, obalni in prekmurski regiji. Dobra četrtnina rednih uporabnikov je začela uporabljati internet v letih 2001-2002, 15% rednih uporabnikov interneta pa je začelo uporabljati internet šele v zadnjih dveh letih.

V tabeli 24 pa analiziramo uporabnike interneta glede na pogostost uporabe. Med osebami, ki uporabljajo internet dnevno oziroma skoraj vsak dan, je več moških, oseb starih od 20 do 29 let, dokončano imajo višjo in visoko šolo, so iz osrednje Slovenije, gorenjske in obalne regije, se šolajo ali pa so zaposleni in so začeli uporabljati internet že pred leti.

Med osebami, ki uporabljajo internet tedensko in manj kot skoraj vsak dan, je več moških, oseb starih do 19 let, šolajočih, so iz goriške regije in so začeli uporabljati internet od leta 2001 do 2004.

Med mesečnimi uporabniki interneta in tistimi, ki uporabljajo internet manj kot mesečno, pa je enako moških in žensk, starih do 19 let in se šolajo, so iz osrednje Slovenije, gorenjske in goriške regije, so nezaposleni / brezposelni in so pričeli uporabljati internet v zadnjih treh mesecih.

Kategoriji »uporabniki interneta« in »neuporabniki interneta« pa smo analizirali že v tabeli 10.

Tabela 24: Demografske značilnosti uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

		uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan	uporablja internet tedensko in manj kot skoraj vsak dan	uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko	uporabniki interneta ⁹	neuporabniki interneta	skupaj
SPOL	moški	32.6%	16.5%	8.3%	57.3%	42.7%	100%
	ženski	24.6%	14.1%	8.2%	46.9%	53.1%	100%
STAROST	do 19	31.6%	34.9%	15.9%	82.3%	17.7%	100%
	20 do 29	52.2%	19.9%	9.5%	81.7%	18.3%	100%
	30 do 49	32.3%	15.5%	9.9%	57.8%	42.2%	100%
	nad 49	10.5%	3.8%	2.3%	16.7%	83.3%	100%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	2.4%	0.0%	2.4%	4.8%	95.2%	100%
	osnovna šola	2.5%	4.3%	2.1%	9.0%	91.0%	100%
	poklicna šola	14.7%	12.9%	9.7%	37.2%	62.8%	100%
	srednja šola	37.8%	16.9%	8.7%	63.4%	36.6%	100%
	višja in visoka šola	65.9%	14.3%	5.7%	85.9%	14.1%	100%
	šolajoči	40.8%	31.4%	14.7%	86.9%	13.1%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	34.2%	15.2%	10.0%	59.4%	40.6%	100%
	vzhodno štajerska (MB)	26.9%	14.5%	5.6%	47.1%	52.9%	100%
	savinjska (CE)	28.0%	11.4%	6.1%	45.6%	54.4%	100%
	gorenjska	30.7%	18.9%	8.7%	58.2%	41.8%	100%
	goriška	19.9%	22.5%	11.6%	54.0%	46.0%	100%
	obalna	33.4%	16.9%	10.1%	60.4%	39.6%	100%
	dolenjska	20.1%	13.3%	8.3%	41.8%	58.2%	100%
	Prekmurje	19.5%	14.3%	6.5%	40.3%	59.7%	100%
STATUS	zaposleni	35.8%	15.7%	8.4%	59.9%	40.1%	100%
	nezaposleni/brezposelni	21.7%	12.6%	10.2%	44.5%	55.5%	100%
	upokojenci	3.7%	2.8%	2.4%	8.9%	91.1%	100%
	šolajoči	40.7%	31.3%	14.8%	86.8%	13.2%	100%
INTERNET UPORABLJA OD... ¹⁰	1996 in prej	79.7%	14.1%	6.2%	100.0%	-	-
	1997 - 1998	73.2%	19.8%	7.0%	100.0%	-	-
	1999 - 2000	60.0%	29.1%	10.8%	100.0%	-	-
	2001 - 2002	41.5%	38.9%	19.6%	100.0%	-	-
	2003 in kasneje	40.0%	40.2%	19.9%	100.0%	-	-
n		673	361	195	1,229	1,133	2,362

⁹ Sešteli smo kategorije »uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan«, »uporablja internet tedensko in manj kot vsak dan« in »uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko«.

¹⁰ Vprašanje o letu prve uporabe interneta smo postavili samo uporabnikom interneta, zato za neuporabnike interneta tega podatka nimamo.

Tabela 25: Demografske značilnosti uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po stolpcih (RIS, december 2004)

		uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan	uporablja internet tedensko in manj kot skoraj vsak dan	uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko	uporabniki interneta ¹¹	neuporabniki interneta
SPOL	moški	56.2%	53.0%	49.3%	54.1%	43.7%
	ženski	43.8%	47.0%	50.7%	45.9%	56.3%
	skupaj	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
STAROST	do 19	16.3%	33.6%	28.3%	23.3%	5.4%
	20 do 29	31.3%	22.2%	19.7%	26.8%	6.5%
	30 do 49	40.4%	36.0%	42.7%	39.5%	31.2%
	nad 49	12.1%	8.2%	9.3%	10.5%	56.8%
	skupaj	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	0.4%	0.0%	1.3%	0.4%	8.7%
	osnovna šola	1.5%	4.8%	4.4%	2.9%	32.4%
	poklicna šola	13.1%	21.5%	29.9%	18.2%	33.4%
	srednja šola	29.1%	24.3%	23.1%	26.8%	16.7%
	višja in visoka šola	29.8%	12.0%	8.9%	21.2%	3.8%
	šolajoči	26.1%	37.4%	32.5%	30.4%	5.0%
	skupaj	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
REGIJA	osrednja Slovenija	35.3%	29.3%	35.7%	33.6%	24.9%
	vzhodno štajerska (MB)	19.0%	19.1%	13.8%	18.2%	22.2%
	savinjska (CE)	12.2%	9.3%	9.3%	10.9%	14.1%
	gorenjska	10.7%	12.2%	10.5%	11.1%	8.7%
	goriška	4.2%	8.8%	8.5%	6.2%	5.7%
	obalna	7.9%	7.4%	8.2%	7.8%	5.5%
	dolenjska	6.3%	7.7%	8.9%	7.1%	10.7%
	Prekmurje	4.5%	6.1%	5.2%	5.1%	8.1%
skupaj	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
STATUS	zaposleni	65.9%	53.4%	52.8%	60.1%	43.7%
	nezaposleni/brezposelni	4.9%	5.3%	7.9%	5.5%	7.4%
	upokojenci	3.0%	4.2%	6.8%	3.9%	43.8%
	šolajoči	26.2%	37.1%	32.5%	30.5%	5.0%
	skupaj	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	17.0%	5.6%	5.5%	12.0%	-
	1997 - 1998	19.5%	9.8%	7.7%	14.9%	-
	1999 - 2000	32.5%	29.3%	24.5%	30.4%	-
	2001 - 2002	20.7%	36.0%	40.8%	28.0%	-
	2003 in kasneje	10.4%	19.4%	21.5%	14.6%	-
	skupaj	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	-
n		673	361	195	1,229	1,133

¹¹ Seštelili smo kategorije »uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan«, »uporablja internet tedensko in manj kot vsak dan« in »uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko«.

V tabeli 25 pa analiziramo pogostost uporabe interneta po socio-demografskih značilnostih (struktura po stolpcih). Med osebami, ki uporabljajo internet dnevno oziroma skoraj vsak dan, je 56.2% moških in 43.8% žensk.

Moški uporabljajo internet bolj pogosto, ženske pa bolj redko. Med osebami starimi do 19 let, je največ takih, ki uporabljajo internet tedensko in manj kot vsak dan, stari do 20 do 29 let pa v večji meri uporabljajo internet dnevno oziroma vsak dan. Med osebami, ki so končale višjo in visoko šolo, jih največ uporablja internet dnevno oziroma skoraj vsak dan. Osebe, ki so pričele uporabljati internet leta 1998 in prej, so večinoma dnevni oziroma skoraj dnevni uporabniki interneta, osebe, ki pa so pričele uporabljati internet leta 2001 in kasneje, pa v večji meri uporabljajo internet manj kot skoraj vsak dan.

Tabela 26: Pogostost uporabe interneta glede na spol in regijo uporabnikov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

REGIJA	SPOLO	uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan		uporablja internet tedensko in manj kot skoraj vsak dan		uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko		uporabniki interneta ¹² (skupaj)	
		moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski
osrednja Slovenija	n	129	108	51	55	31	38	211	201
	%	54%	46%	48%	52%	45%	55%	51%	49%
vzhodno štajerska (MB)	n	68	60	42	27	13	14	123	101
	%	53%	47%	60%	40%	48%	52%	55%	45%
savinjska (CE)	n	57	25	18	16	14	4	89	45
	%	69%	31%	53%	47%	78%	22%	66%	34%
gorenjska	n	41	31	21	23	13	8	75	62
	%	57%	43%	48%	52%	63%	37%	55%	45%
goriška	n	16	12	19	13	5	12	40	37
	%	58%	42%	59%	41%	28%	72%	52%	48%
obalna	n	29	24	15	12	6	10	50	46
	%	54%	46%	56%	44%	38%	62%	52%	48%
dolenjska	n	20	22	15	13	9	8	44	43
	%	48%	52%	53%	47%	51%	49%	50%	50%
Prekmurje	n	17	13	12	11	5	5	34	28
	%	57%	43%	53%	47%	52%	48%	55%	45%
skupaj	n	378	295	191	170	96	99	665	564
	%	56%	44%	53%	47%	49%	51%	54%	46%

Med anketiranci, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan, je v savinjski regiji (tabela 27) 69% moških in 31% žensk, v dolenski regiji je pa ravno obratno – več žensk (52%) kot moških (48%). Pri osebah, ki uporabljajo internet tedensko in manj kot vsak dan, je

¹² Seštelili smo kategorije »uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan«, »uporablja internet tedensko in manj kot vsak dan« in »uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko«.

več moških kot žensk v vzhodno štajerski in goriški regiji. Pri čemer opozarjamo, da so ocene zgolj informativne zaradi majhnega števila enot.

Tabela 27: Pogostost uporabe interneta glede na izobrazbo in regijo uporabnikov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

REGIJA	IZOB.	uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan		uporablja internet tedensko in manj kot skoraj vsak dan		uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko		uporabniki interneta (skupaj)	
		poklicna šola in manj	srednja šola in več	poklicna šola in manj	srednja šola in več	poklicna šola in manj	srednja šola in več	poklicna šola in manj	srednja šola in več
osrednja Slovenija	n	27	210	23	83	22	48	72	341
	%	11%	89%	22%	78%	31%	69%	17%	83%
vzhodno štajerska (MB)	n	21	107	19	50	14	13	54	170
	%	17%	83%	27%	73%	52%	48%	24%	76%
savinjska (CE)	n	16	66	8	25	3	15	27	106
	%	19%	81%	25%	75%	16%	84%	20%	80%
gorenjska	n	15	57	19	26	4	16	37	100
	%	20%	80%	42%	58%	19%	81%	27%	73%
goriška	n	7	21	9	23	5	11	21	55
	%	24%	76%	28%	72%	33%	67%	28%	72%
obalna	n	8	45	7	20	7	9	22	74
	%	15%	85%	26%	74%	42%	58%	23%	77%
dolenjska	n	1	41	5	23	10	8	16	72
	%	3%	97%	18%	82%	55%	45%	18%	82%
Prekmurje	n	6	24	5	17	5	5	17	46
	%	20%	80%	24%	76%	52%	48%	27%	73%
skupaj	n	101	572	95	266	69	125	265	963
	%	15%	85%	26%	74%	36%	64%	22%	78%

V tabeli 27 pa predstavljamo pogostost uporabe interneta glede na izobrazbo in regijo uporabnikov. Med osebami, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan, jih ima 15% dokončano poklicno šolo ali manj, 85% pa srednjo šolo ali več. V tej kategoriji izstopajo uporabniki iz goriške regije, kjer je več takih, ki imajo končano poklicno šolo ali manj, ter uporabniki iz dolenske regije, kjer je več takih, ki imajo končano srednjo šolo ali več. Med osebami, ki uporabljajo internet tedensko in manj kot dnevno, izstopajo osebe iz gorenjske regije, kjer je več takih, ki imajo končano poklicno šolo ali manj, ter iz dolenske regije, kjer jih ima več končano srednjo šolo ali več.

Tabela 28: Pogostost uporabe interneta glede na spol in leto prve uporabe interneta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

POGOSTOST UPORABE INTERNETA		uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan		uporablja internet tedensko in manj kot skoraj vsak dan		uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko		uporabniki interneta (skupaj)	
LETO PRVE UPORABE INTERNETA	SPOL	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski
1996 in prej	n	75	39	13	7	6	3	94	48
	%	66%	34%	67%	33%	63%	37%	66%	34%
1997 - 1998	n	75	54	14	21	4	8	94	83
	%	58%	42%	40%	60%	36%	64%	53%	47%
1999 - 2000	n	118	98	54	52	14	25	186	175
	%	55%	45%	51%	49%	36%	64%	51%	49%
2001 - 2002	n	68	70	64	66	38	27	170	163
	%	49%	51%	49%	51%	58%	42%	51%	49%
2003 - 2004	n	39	30	45	24	18	16	103	70
	%	56%	44%	65%	35%	53%	47%	59%	41%
skupaj	n	375	291	190	169	80	79	645	540
	%	56%	44%	53%	47%	50%	50%	54%	46%

V tabeli 28 je prikazana struktura uporabnikov interneta glede na spol in leto prve uporabe interneta. Med tistimi, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan in so začeli uporabljati internet leta 1996 in prej, je več moških kot žensk, med tistimi, ki pa so začeli uporabljati internet leta 2001 in 2002, pa je več žensk kot moških. Med osebami, ki so začele uporabljati internet leta 1996 in prej, je v vseh kategorijah pogostosti uporabe več moških kot žensk. Med osebami, ki uporabljajo internet tedensko in manj kot vsak dan, je med tistimi, ki so začeli uporabljati internet leta 2003 in 2004, prav tako več moških kot žensk.

Tabela 29: Pogostost uporabe interneta glede na starost in regijo; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

REGIJA	POGOSTOST UPORABE INTERNETA STAR.	vsak dan			kot skoraj vsak dan			in manj kot tedensko			uporabniki interneta (skupaj)						
		do 19	20 do 29	30 do 49	do 19	20 do 29	30 do 49	do 19	20 do 29	30 do 49	do 19	20 do 29	nad 49				
osrednja Slovenija	n %	33 14%	68 29%	108 46%	29 12%	41 38%	28 27%	32 30%	5 5%	20 29%	11 15%	33 47%	6 9%	93 23%	106 26%	173 42%	40 10%
vzhodno štajerska (MB)	n %	19 15%	44 35%	43 34%	21 17%	23 34%	12 18%	27 39%	7 10%	6 22%	6 21%	15 55%	0 2%	48 21%	62 28%	85 38%	28 13%
savinjska (CE)	n %	14 17%	33 40%	28 35%	7 8%	10 30%	3 9%	17 52%	3 10%	6 31%	2 12%	9 48%	2 8%	29 22%	38 29%	54 41%	11 9%
gorenjska	n %	15 21%	22 31%	28 39%	6 9%	11 25%	7 16%	21 48%	5 12%	8 39%	5 24%	7 33%	1 4%	34 25%	34 25%	56 41%	12 9%
goriška	n %	4 14%	5 17%	15 52%	5 17%	9 28%	11 34%	11 34%	1 3%	6 36%	0 0%	8 52%	2 12%	19 25%	16 20%	34 45%	8 10%
obalna	n %	12 23%	17 32%	20 38%	4 8%	9 33%	7 26%	7 28%	4 13%	4 25%	6 39%	4 23%	2 14%	25 26%	30 31%	31 33%	10 10%
dolenjska	n %	9 21%	10 25%	17 40%	6 14%	12 42%	8 28%	6 20%	3 10%	4 25%	7 41%	3 19%	3 15%	25 29%	25 29%	26 29%	11 13%
Prekmurje	n %	5 16%	11 35%	11 37%	4 12%	7 31%	4 20%	9 39%	2 11%	1 14%	2 15%	5 46%	2 25%	13 21%	17 26%	25 39%	8 13%
skupaj	n %	109 16%	209 31%	270 40%	81 12%	121 34%	80 22%	130 36%	30 8%	55 28%	38 20%	83 43%	18 9%	285 23%	328 27%	483 39%	129 10%

V tabeli 29 je predstavljena pogostost uporabe glede na regijo in starost. Med vsemi uporabniki interneta izstopajo naslednje kategorije uporabnikov: v dolenski regiji je več uporabnikov starih do 19 let in manj starih od 30 do 49 let, v goriški regiji pa je manj uporabnikov starih od 20 do 29 let, več pa je starih od 30 do 49 let. Med osebami, ki uporabljajo internet dnevno ali skoraj vsak dan, pa izstopajo naslednje kategorije uporabnikov: v obalni regiji je več uporabnikov starih do 19 let, v goriški regiji pa je manj starih od 30 do 49 let, več pa je starih od 30 do 49 let, v vzhodno štajerski regiji pa je več uporabnikov starih nad 49 let. Pri čemer naj še enkrat opozorimo, da so ocene zgolj informativne zaradi majhnega števila enot.

Tabela 30: Pogostost uporabe interneta glede na leto prve uporabe interneta in pogostost branja računalniških revij; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

LETO PRVE UPORABE INTERNETA	POGOSTOST UPORABE INTERNETA		uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan		uporablja internet tedensko in manj kot skoraj vsak dan		uporablja internet mesečno ali redkeje in manj kot tedensko		uporabniki interneta (skupaj)			
	n	%	nikoli	mesečno	nikoli	občasno	mesečno	nikoli	občasno	mesečno	nikoli	občasno
1996 in prej	17	15%	36	59	5	6	9	3	1	27	45	70
1997 - 1998	31	25%	50	46	10	11	14	4	4	45	65	64
1999 - 2000	56	26%	82	74	30	47	25	16	5	95	144	104
2001 - 2002	51	38%	48	35	44	41	36	18	16	121	107	87
2003 - 2004	25	37%	21	21	23	23	19	7	6	63	51	46
skupaj	179	28%	237	236	111	128	102	47	32	351	412	370
			36%	36%	33%	37%	30%	34%	23%	31%	36%	33%

V tabeli 30 je predstavljena pogostost uporaba interneta glede na leto prve uporabe interneta in branje računalniških revij. Med tistimi, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan, jih dobra četrtina (28%) nikoli ne bere računalniških revij, dobra tretjina (36%) občasno ter dobra tretjina (36%) mesečno. Največji delež oseb (53%), ki najbolj redno (mesečno) berejo računalniške revije, je med respondenti, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan, internet pa so začeli uporabljati leta 1996 ali prej. Med uporabniki internet in tistimi, ki mesečno berejo računalniške revije, opazimo, da tem prej so respondenti začeli uporabljati internet, tem večji delež jih mesečno bere računalniške revije. Obratno pa je med uporabniki internet in tistimi, ki nikoli ne berejo računalniških revij: tem prej so respondenti začeli uporabljati internet, tem večji delež jih nikoli ne bere računalniških revij.

Naj še enkrat opozorimo, da so nekatere ocene zgolj informativne zaradi majhnega števila enot.

Tabela 31: Pogostost uporabe interneta glede na leto prve uporabe interneta in pogostost branja računalniških revij; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

POGOSTOST UPORABE | uporablja internet vsak dan ali | uporablja internet tedensko in manj | uporablja internet mesečno ali | uporabniki interneta

LETO PRVE UPORABE INTERNETA	INTERNETA ZNANJE ANG. JEZIKA	skoraj vsak dan			kot skoraj vsak dan			redkeje in manj kot tedensko			(skupaj)		
		sploh ne znam	zelo slabo, delno	v glavnem znam, znam tekoče	sploh ne znam	zelo slabo, delno	v glavnem znam, znam tekoče	sploh ne znam	zelo slabo, delno	v glavnem znam, znam tekoče	sploh ne znam	zelo slabo, delno	v glavnem znam, znam tekoče
1996 in prej	n %	1 1%	16 18%	70 81%	0 0%	7 42%	9 58%	0 7%	2 32%	3 60%	1 1%	24 22%	83 77%
1997 - 1998	n %	2 3%	26 26%	70 71%	0 0%	9 41%	14 59%	3 20%	5 43%	5 37%	5 4%	41 30%	88 66%
1999 - 2000	n %	8 4%	77 45%	88 51%	7 9%	34 41%	41 50%	1 3%	18 62%	10 35%	16 6%	130 46%	139 49%
2001 - 2002	n %	6 5%	65 54%	49 41%	3 3%	67 65%	33 32%	9 19%	22 48%	15 33%	17 7%	154 57%	97 36%
2003 - 2004	n %	0 0%	36 64%	20 36%	3 7%	39 74%	10 19%	4 15%	13 52%	8 32%	7 5%	88 66%	39 29%
skupaj	n %	17 3%	220 41%	297 56%	14 5%	156 56%	108 39%	16 14%	60 51%	41 35%	47 5%	436 47%	446 48%

V tabeli 31 pa je predstavljena pogostost uporaba interneta glede na leto prve uporabe interneta in znanje angleškega jezika. Med tistimi, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan, jih le 3% sploh ne zna angleško, dve petini (41%) zelo slabo oziroma delno, dobra polovica (56%) pa angleško v glavnem znajo oziroma znajo tekoče. Največji delež oseb, ki angleško v glavnem znajo oziroma znajo tekoče, je med respondenti, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan, internet pa so začeli uporabljati leta 1996 ali prej.

Ponovno opozorjamo, da so nekatere ocene zgolj informativne zaradi majhnega števila enot.

3.9 Mobilna telefonija in internet

Iz Ankete o delovni sili (ADS 2003), ki jo izvaja SURS, izhaja, da ima 82% gospodinjstev vsaj eno osebo, ki ima mobilni telefon, hkrati pa ima samo 62% vseh oseb¹³ svoj mobilni telefon, pri čemer pa 88% oseb¹⁴ živi v gospodinjstvu z vsaj enim mobilnim telefonom.¹⁵

Med anketama RIS in SURS je določena razlika v vprašalniku glede posedovanja različnih naprav, ki pa verjetno ne generira razlik.

– RIS-ovo vprašanje se je glasilo:

»Ali imate v vašem gospodinjstvu: TV sprejemnik; mobilni telefon (npr. Mobitel, SiMobil, Vega); prenosni računalnik (laptop, notebook); namizni osebni računalnik (PC) z ločenim monitorjem in tipkovnico; kabelsko televizijo; in satelitsko televizijo.« (možna odgovora DA ali NE).

– SURS-ovo vprašanje pa je bilo:

»Ali uporabljate vi ali kateri izmed članov vašega gospodinjstva...?«, kar so v poročilu interpretirali kot, da posamezno gospodinjstvo ima to napravo ali ne.

Podajamo samo podrobnejše rezultate za mobilni telefon.

Tabela 32: Delež oseb v gospodinjstvih, ki so dosegljive na mobilni ali fiksni telefon v gospodinjstvu (vir: Anketa o delovni sili 2003, SURS, n=4,500)

		mobilni telefon		skupaj
		da	ne	
fiksni telefon	da	79.1%	11.9%	91.0%
	ne	7.3%	1.7%	9.0%
skupaj		88.4%	13.6%	100.0%

V naslednji tabeli pa so prikazani deleži uporabnikov mobilnih telefonov v različnih starostnih kategorijah v ADS 2003. Za nas je najbolj zanimiva starostna kategorija 10 do 75 let, saj je tudi v raziskavi RIS ciljna populacija 10 do 75 let. Po ADS 2003 je tej starostni kategoriji 72.4% uporabnikov mobilnega telefona, RIS-ovi rezultati pa kažejo na 88% uporabnikov mobilnega telefona.

¹³ Kar se nanaša na celotno slovensko populacijo – 2 milijona.

¹⁴ Se tudi nanaša na celotno slovensko populacijo – 2 milijona.

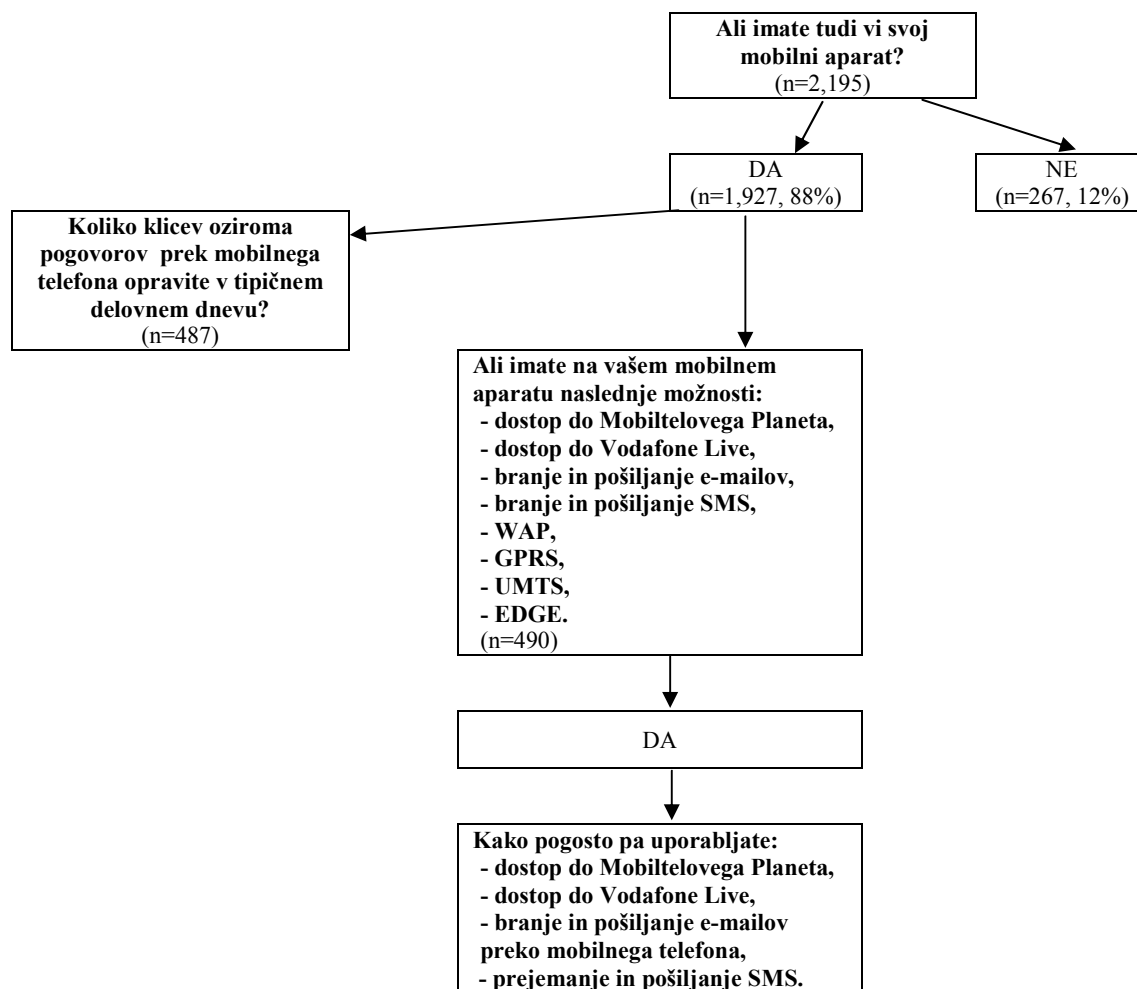
¹⁵ Vehovar, V., Belak, E., Batagelj, Z., Čikić, S. (2004): Mobile phones survey – the Slovenian case study. V *Advances in Methodology and Statistics (Metodološki zvezki, 1, 1, str. 1-19)*, <http://mrvar.fdv.uni-lj.si/pub/mz/>
©RIS, Raba interneta v Sloveniji

Tabela 33: Osebna uporaba mobilnih telefonov v različnih starostnih kategorijah (vir: Anketa o delovni sili 2003, 2. četrtletje, SURS, n=1,534)

starostna kategorija	% uporabnikov mobilnega telefona
18+	61.5%
15+	62.3%
0 – 75	65.6%
7+	65.8%
7 – 75	70.1%
10 – 75	72.4%
skupaj	62.6%

Shema 4 predstavlja potek vprašanj o mobilni telefoniji v anketi RIS decembra 2004.

Shema 4: Potek vprašanj o mobilni telefoniji (RIS, december 2004, n=2195)

Najprej smo respondente povprašali, ali imajo svoj mobilni telefon. Kar 87.8% respondentov ima svoj mobilni telefon, in sicer enega ali več. V absolutnem smislu to pomeni, da ima v Sloveniji približno 1.5 milijona oseb svoj mobilni telefon.

Tabela 34: Posedovanje mobilnega aparata (RIS, december 2004)

<i>Ali imate tudi vi svoj mobilni aparat, enega ali več?</i>	%	n
da, enega ali več	87.8%	1927
ne	12.2%	268
skupaj	100.0%	2195

Poglejmo si demografsko strukturo respondentov, ki imajo oziroma nimajo svojega mobilnega telefona. Več uporabnikov mobilnih telefonov je med moškimi, starimi od 20 do 29 let, s končano vsaj srednjo šolo, iz osrednje Slovenije, zaposlenimi in šolajočimi.

Tabela 35: Demografske značilnosti (ne)uporabnikov mobilnih telefonov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004, n=2,195)

<i>Ali imate tudi vi svoj mobilni aparat, enega ali več?</i>	da		ne		skupaj	
	n	%	n	%	n	%
moški	980	88.9%	122	11.1%	1102	100.0%
ženski	946	86.7%	146	13.3%	1092	100.0%
do 19	322	93.4%	23	6.6%	344	100.0%
20 do 29	392	98.6%	5	1.4%	397	100.0%
30 do 49	748	91.6%	68	8.4%	816	100.0%
nad 49	459	72.8%	172	27.2%	631	100.0%
nedokončana OŠ	44	62.9%	26	37.1%	70	100.0%
osnovna šola	256	75.3%	84	24.7%	340	100.0%
poklicna šola	478	85.6%	80	14.4%	558	100.0%
srednja šola	459	91.6%	42	8.4%	501	100.0%
višja in visoka šola	284	95.4%	14	4.6%	297	100.0%
šolajoči	405	94.7%	23	5.3%	428	100.0%
osrednja Slovenija	609	92.8%	47	7.2%	657	100.0%
vzhodno štajerska (MB)	379	86.2%	60	13.8%	439	100.0%
savinjska (CE)	236	85.1%	41	14.9%	277	100.0%
gorenjska	185	86.0%	30	14.0%	216	100.0%
goriška	110	87.0%	16	13.0%	126	100.0%
obalna	134	89.8%	15	10.2%	149	100.0%
dolenjska	172	87.7%	24	12.3%	196	100.0%
Prekmurje	101	75.3%	33	24.7%	134	100.0%
zaposleni	1089	91.5%	101	8.5%	1190	100.0%
nezaposleni/brezposelni	127	88.9%	16	11.1%	142	100.0%
upokojenci	294	69.8%	127	30.2%	422	100.0%
šolajoči	403	94.7%	23	5.3%	426	100.0%

Četrtno respondentov, ki imajo svoj mobilni aparat, smo vprašali, koliko klicev oziroma pogovorov opravijo v tipičnem delovnem dnevu prek mobilnega telefona. Skoraj polovica respondentov (47.3%) opravi 1 do 4 pogovore prek mobilnega telefona v tipičnem delovnem dnevu, približno desetina respondentov pa opravi 20 pogovorov in več. V povprečju opravijo respondenti v tipičnem delovnem dnevu 9.6 pogovorov prek mobilnega telefona.

Tabela 36: Število pogovorov prek mobilnega telefona (RIS, december 2004)

<i>Koliko klicev oziroma pogovorov prek mobilnega telefona pa opravite v tipičnem delovnem dnevu?</i>	%	n
mobilni telefon uporabljam le občasno	6.5%	32
1-4 pogovorov	47.3%	230
5-9 pogovorov	17.0%	83
10-19 pogovorov	18.3%	89
20-49 pogovorov	9.4%	46
50-100 pogovorov	1.1%	6
več kot 100 pogovorov	0.4%	2
skupaj	100.0%	487

Povprečno število pogovorov prek mobilnega telefona v tipičnem delovnem dnevu glede na socio-demografske značilnosti pa je prikazano v naslednji tabeli.

Največ pogovorov prek mobilnega telefona v povprečju opravijo:

- moški,
- stari od 20 do 29 let,
- s končano višjo ali visoko šolo,
- zaposleni,
- ki uporabljajo internet večkrat dnevno,
- ki so začeli uporabljati internet v letih 1997 in 1998,
- občasno ali mesečno berejo računalniške revije in
- v glavnem oziroma tekoče znajo angleško.

Tabela 37: Demografske značilnosti števila pogovorov prek mobilnega telefona v tipičnem delovnem dnevu (RIS, december 2004)

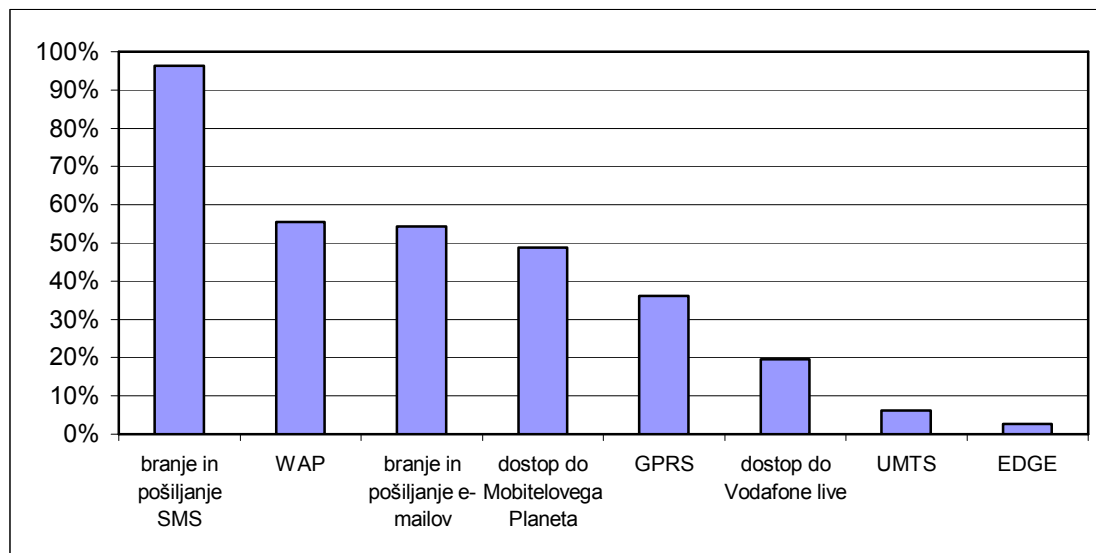
		povprečno število pogovorov prek mobilnega telefona v tipičnem delovnem dnevu
SPOL	moški	13.0
	ženski	6.1
STAROST	do 19	7.6
	20 do 29	14.6
	30 do 49	10.0
	nad 49	5.9
IZOBRAZBA	nedokončana osnovna šola	1.8
	osnovna šola	5.0
	poklicna šola	9.3
	srednja šola	12.0
	višja in visoka šola	12.6
	šolajoči	9.5
REGIJA	osrednja Slovenija	9.1
	vzhodno štajerska (MB)	9.6
	savinjska (CE)	10.5
	gorenjska	10.0
	goriška	10.0
	obalna	10.8
	dolenjska	8.4
	Prekmurje	9.0
STATUS	zaposleni	11.5
	nezaposleni/brezposelni	4.0
	upokojenci	3.9
	šolajoči	9.5
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	17.7
	skoraj vsak dan	7.3
	nekajkrat tedensko	9.7
	nekajkrat mesečno	9.6
	manj kot enkrat na mesec	2.5
	ne uporablja interneta	5.6
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	13.5
	1997 - 1998	15.4
	1999 - 2000	12.8
	2001 - 2002	10.9
	2003 in kasneje	8.6
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	9.5
	občasno	13.1
	mesečno	12.8
ZNAJJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	4.9
	zelo slabo, delno	9.6
	v glavnem znam, znam tekoče	13.8
<i>n</i>		487

Respondente, ki imajo svoj mobilni aparat, smo vprašali, če imajo na svojem mobilnem aparatu možnosti za različne storitve, ki jih omogočajo mobilni aparati (tabela 38 in slika 14). Skoraj vsi uporabniki mobilnih aparatov imajo možnost branja in pošiljanja SMS sporočil

(96.3%), več kot polovica respondentov ima tudi možnost branja in pošiljanja e-mailov. Skoraj polovica (48.8%) pa jih ima možnost dostopa do Mobitelovega Planeta, petina (19.2%) pa do Vodafone Live.

Tabela 38: Možnosti za uporabo različnih storitev na mobilnih telefonih (RIS, december 2004)

<i>Ali imate na vašem mobilnem aparatu (mobilnih aparatih) naslednje možnosti...</i>	da (%)	da (n)	skupaj (n)	abs. št. (N)
branje in pošiljanje SMS	96.3%	472	490	1,440,648
WAP	55.5%	253	456	830,280
branje in pošiljanje e-mailov	54.3%	250	460	812,328
dostop do Mobitelovega Planeta	48.8%	221	453	730,048
GPRS	36.2%	161	445	541,552
dostop do Vodafone live	19.5%	87	447	291,720
UMTS	6.2%	27	436	92,752
EDGE	2.6%	11	428	38,896

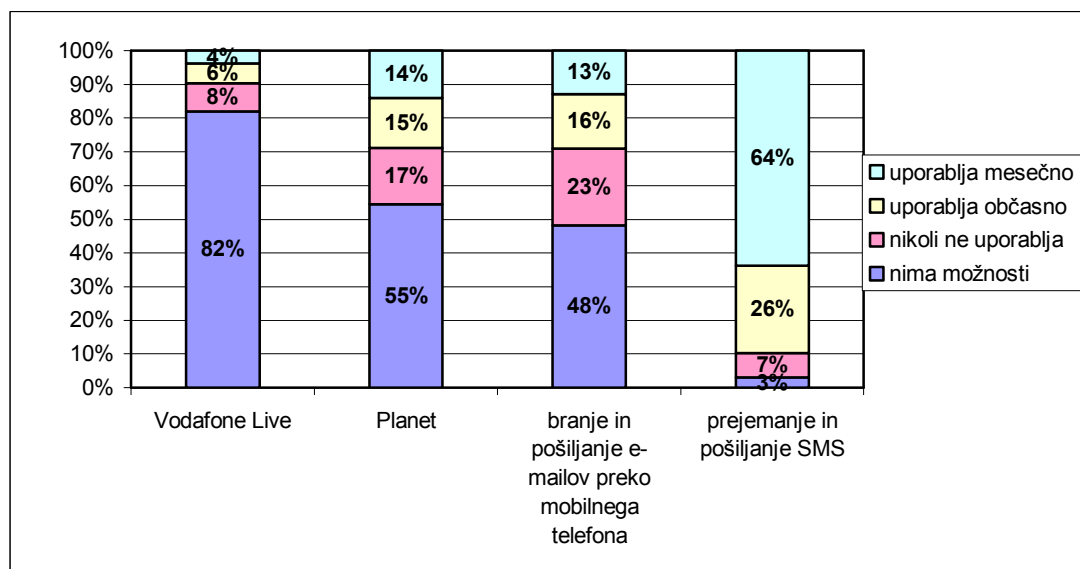
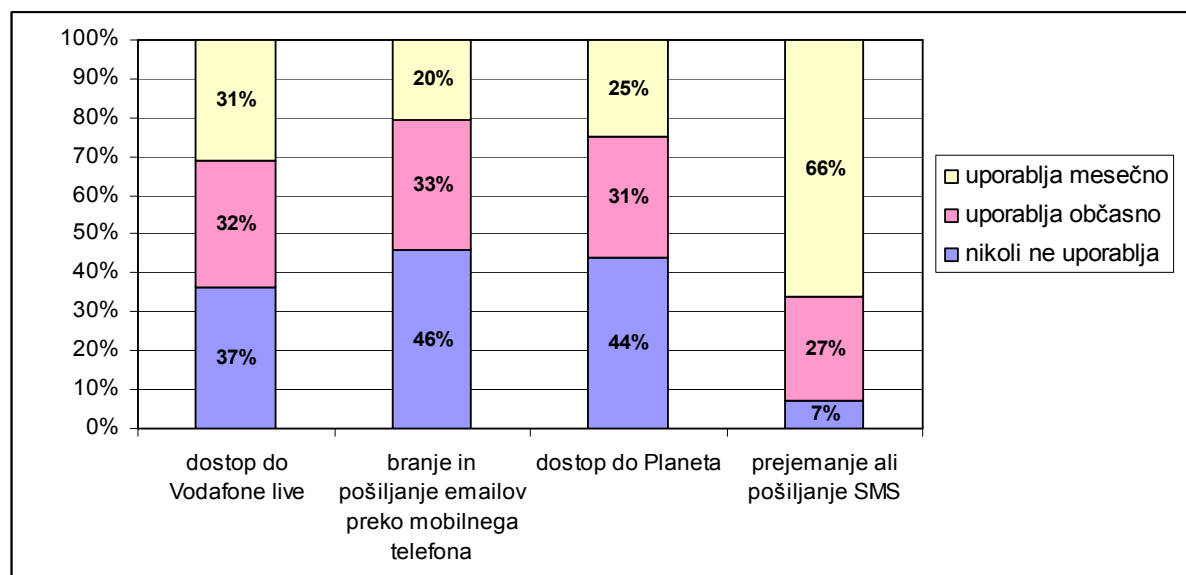

Slika 14: Možnosti za uporabo različnih storitev na mobilnih telefonih (RIS, december 2004)

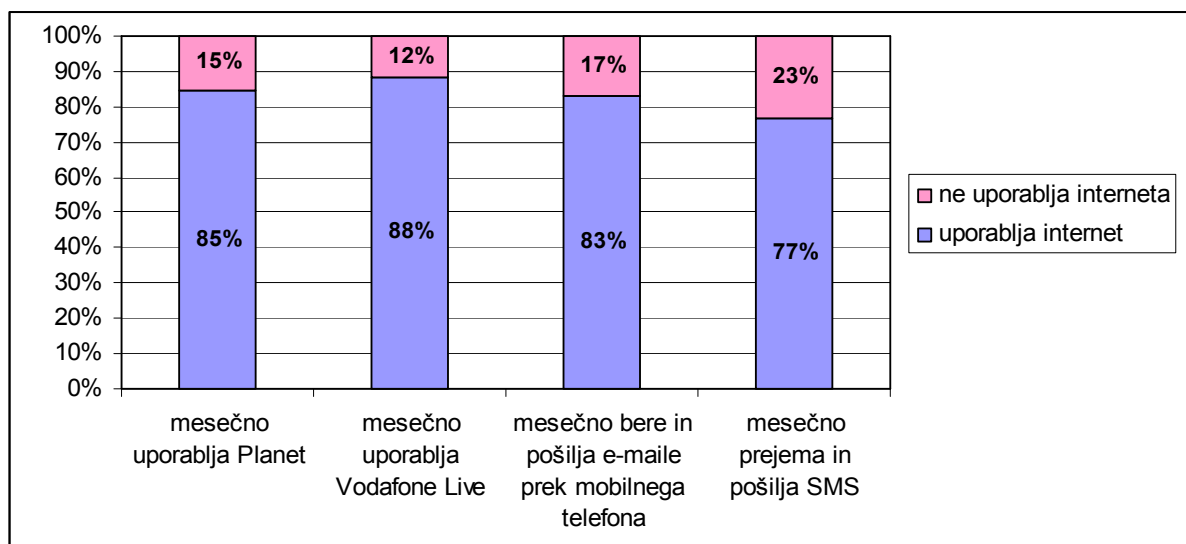
Respondente, ki imajo možnost branja in pošiljanja SMS sporočil ter e-mailov ali imajo dostop do Planeta in Vodafone Live, smo vprašali tudi, kako pogosto jih uporabljajo. Največ jih dnevno bere in pošilja SMS sporočila (36%). Med respondenti, ki imajo možnost dostopa do Mobitelovega Planeta, je slaba tretjina (31%) takih, ki do Planeta dostopajo vsaj mesečno, slaba tretjina (32%) uporablja Planet občasno, dobra tretjina (37%) pa nikoli. Nekoliko manj uporabnikov pa ima Simobilov Vodafone Live. Med respondenti, ki imajo možnost dostopati do Vodafone Live, je dobra petina (21%) mesečnih obiskovalcev Vodafone Live, tretjina (31%) jih občasno dostopa, slaba polovica (44%) pa nikoli ne dostopa do Vodafone Live, čeprav imajo to možnost na svojem mobilnem aparatu.

Tabela 39: Pogostost uporabe različnih storitev na mobilnih telefonih (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto pa uporabljate...</i>	nikoli	občasno	mesečno	tedensko	dnevno	skupaj	n
dostop do Planeta	37%	32%	14%	15%	2%	100%	219
dostop do Vodafone live	46%	33%	9%	9%	3%	100%	87
branje in pošiljanje emailov preko mobilnega telefona	44%	31%	10%	8%	6%	100%	250
prejemanje ali pošiljanje SMS	7%	27%	8%	22%	36%	100%	470

Slika 15: Pogostost in možnost branja in pošiljanja SMS sporočil, branja in pošiljanja emailov preko mobilnega telefona ter pogostost in možnost uporabe Mobitelovega Planeta in Simobilovega Vodafone Live med vsemi respondenti (RIS, december 2004)**Slika 16: Pogostost branja in pošiljanja SMS sporočil, branja in pošiljanja emailov preko mobilnega telefona ter pogostost uporabe Mobitelovega Planeta in Simobilovega Vodafone Live tistimi respondenti, ki imajo to možnost na svojem mobilnem telefonu (RIS, december 2004)**

Preverili smo še pogostost uporabe interneta glede na uporabo različnih storitev mobilnih telefonov (slika 17). Med mesečnimi uporabniki Planeta je 85% takih, ki uporabljajo internet, 15% respondentov, ki mesečno uporablja Planet, pa interneta ne uporablja. Največ neuporabnikov interneta (23%) je med respondenti, ki pošiljajo in pišejo SMS sporočila.

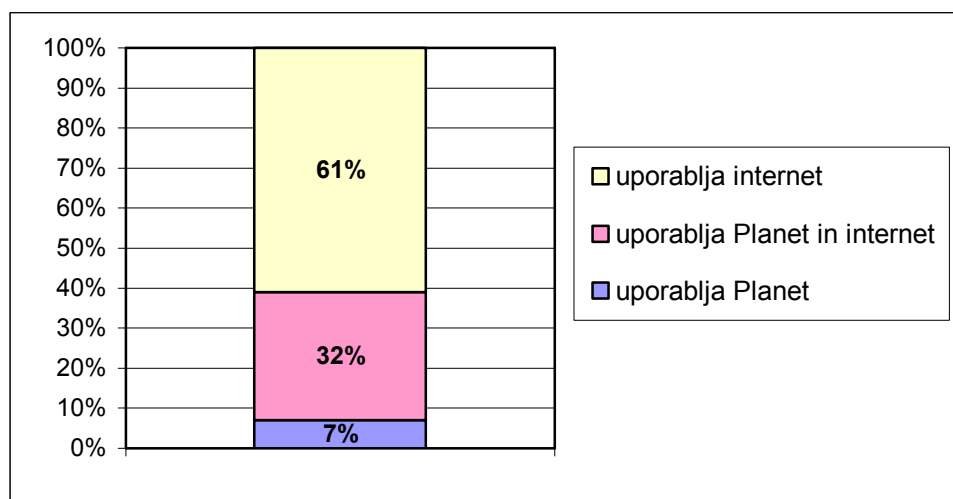
Slika 17: (Ne)poraba interneta glede uporabo različnih storitev prek mobilnih telefonov (RIS, december 2004)

3.10 Mobilni dostop do interneta

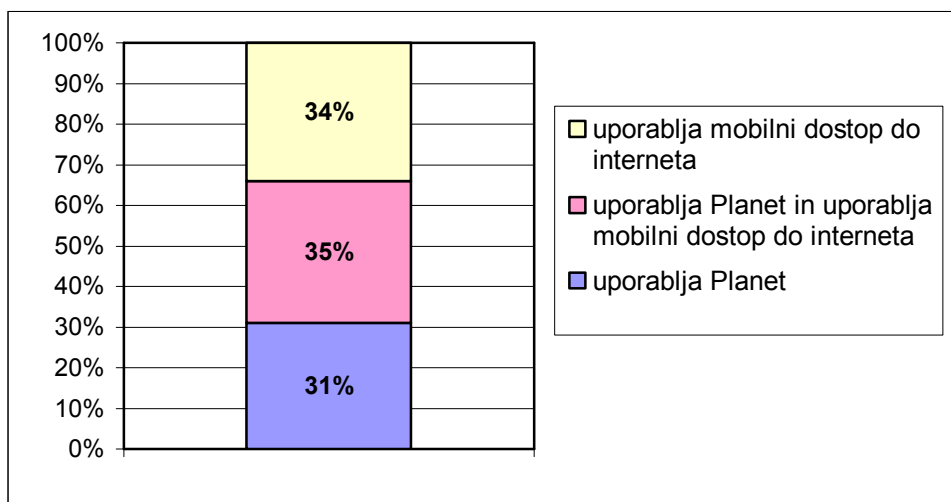
Poglejmo si še nekaj presekov, in sicer glede na to, ali respondenti uporabljajo internet, na kakšen način dostopajo do interneta in, ali uporabljajo Planet oziroma Vodafone Live. Pri tem poudarimo, da smo v analize vključili le mesečne uporabnike interneta, prav tako tudi le mesečne uporabnike Planeta in Vodafone Live.

Najprej nas zanima presek med uporabniki interneta in uporabniki Planeta (slika 14). Slaba tretjina respondentov (32%) (ki so odgovarjali na obe vprašanji, torej o uporabi interneta in uporabi Planeta) uporablja tako internet kot tudi Planet, dve tretjini (61%) jih uporablja samo internet, le 7% pa je takih, ki uporabljajo samo Planet, interneta pa ne.

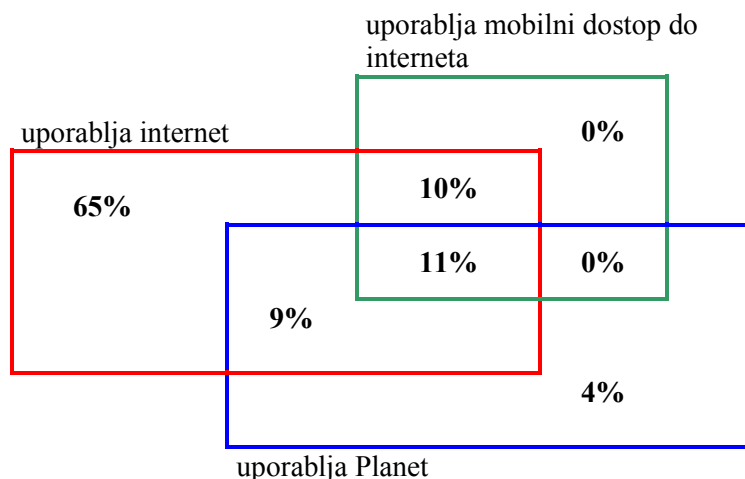
Slika 18: Uporablja internet – uporablja Planet (RIS, december 2004, n=696)

Pogledali smo si tudi presek med respondenti, ki uporabljajo mobilni telefon za dostop do interneta in uporabniki Planeta (slika 19). Pri tem poudarimo, da so vsi ti respondenti uporabniki interneta. Dobra tretjina (35%) jih hkrati uporablja mobilni dostop do interneta in uporablja Planet, tretjina (34%) jih uporablja samo mobilni dostop do interneta (ne uporabljajo pa Planeta), slaba tretjina (31%) pa jih izjavlja, da uporabljajo samo Planet, ne pa tudi mobilni dostop do interneta. Poleg tistih, ki poročajo o mobilnem dostopu do interneta, dejansko uporablja mobilni dostop še polovica tistih, ki poročajo o uporabi mobilnega dostopa. Slaba tretjina (31%) tistih, ki uporablja mobilni dostop, ne prepozna, da gre za uporabo interneta. Pri tem povejmo, da se je izkazalo, da nekateri uporabniki Planeta izjavljajo, da ne dostopajo do interneta.

Slika 19: Uporablja mobilni telefon za dostop do interneta – uporablja Planet (gre za uporabnike interneta) (RIS, december 2004, n=340)

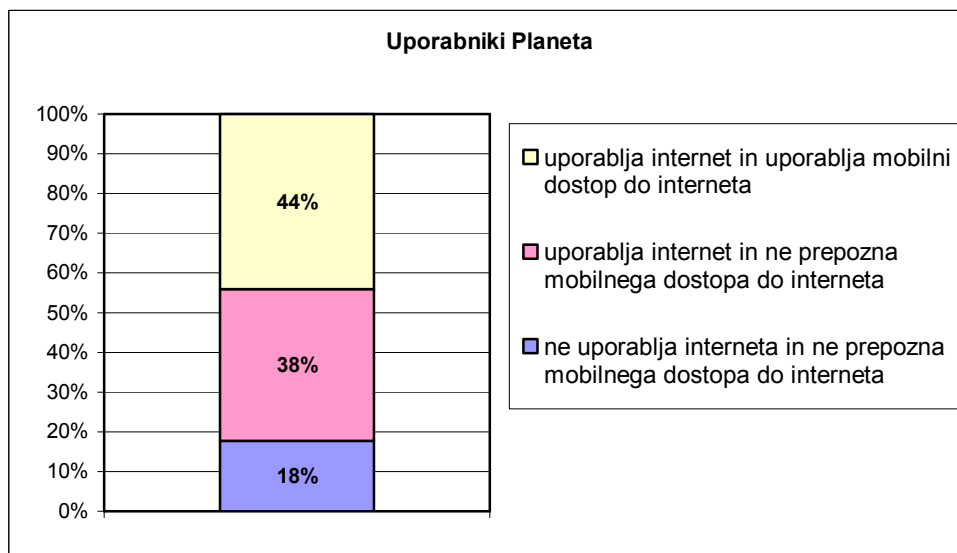
Oglejmo si še, kako je z uporabniki interneta, uporabniki Planeta in respondenti, ki uporabljajo mobilni aparat za dostop do interneta (slika 20). Dobra desetina (11%) jih izjavlja, da uporabljajo internet in uporabljajo Planet in uporablja mobilni telefon za dostop do interneta. Dve tretjini (65%) jih uporablja samo internet, ne uporabljajo pa Planeta in mobilnega dostopa do interneta. Še posebej zanimiva skupina so pa tisti respondenti (4%), ki uporabljajo Planet, hkrati pa izjavljajo, da ne uporabljajo interneta in ne uporabljajo mobilnega dostopa do interneta. Gre za kontradiktorne izjave respondentov: verjetno uporabe Planeta ne percepirajo kot uporabo interneta.

Slika 20: Uporablja internet – uporablja Planet - uporablja mobilni telefon za dostop do interneta (RIS, december 2004, n=1,116)

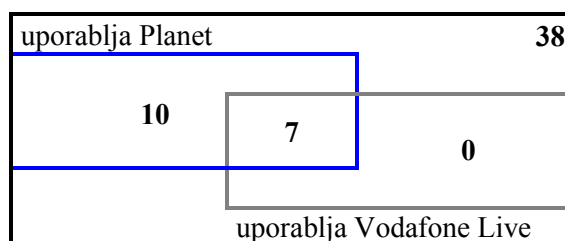
Zdaj pa si pogledjmo še, kako je z uporabniki Planeta (slika 21). Med uporabniki Planeta 44% respondentov, ki izjavljajo, da uporabljajo Planet in uporabljajo internet ter uporabljajo

mobilni telefon za dostop do interneta. Dobra tretjina uporabnikov Planeta pa uporablja Planet in uporablja Planet, hkrati pa tudi izjavljajo, da ne uporabljajo mobilnega dostopa do interneta. Slaba petina (18%) uporabnikov Planeta pa izjavlja, da uporabljajo Planet, vendar pa ne uporabljajo interneta in ne uporabljajo mobilnega dostopa do interneta.

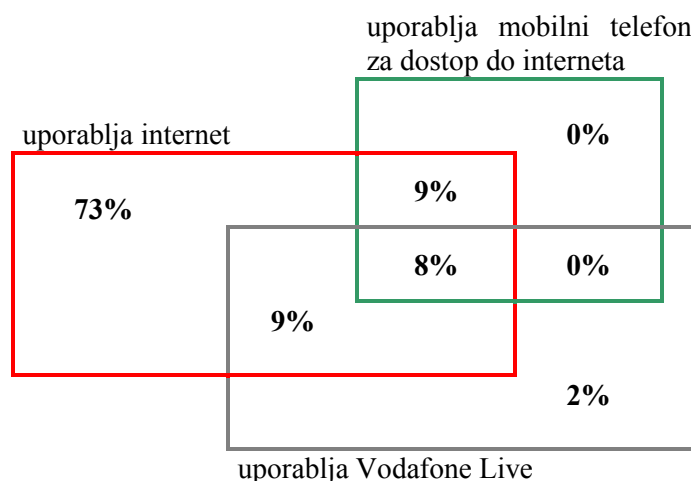
Slika 21: Vrste mesečnih uporabnikov Planeta (RIS, december 2004, n=272)

Zanimal nas je tudi presek med mesečnimi uporabniki Planeta in mesečnimi uporabniki Vodafone Live. Med 55 respondenti, ki uporabljajo tako Planet kot tudi Vodafone Live, je največ (38) takih, ki niti Planeta niti Vodafone Live ne obiskujejo mesečno. Mesečno uporablja Planet in Vodafone Live 7 respondentov.

Slika 22: Uporablja Planet – uporablja Vodafone Live, število enot v vzorcu (RIS, december 2004, n=55)

Na sliki 23 pa je presek med mesečnimi uporabniki interneta, mesečnimi uporabniki Vodafone Live in tistimi, ki mesečno uporabljajo mobilni telefon za dostop do interneta. Struktura je podobna kot na sliki 21, kjer so nas zanimali uporabniki Planeta, le da je tu večji delež respondentov (73%), ki mesečno uporabljajo internet, vendar pa mesečno ne uporabljajo Vodafone Live in ne uporabljajo mobilnega telefona za dostop do interneta.

Slika 23: Uporablja internet – uporablja Vodafone Live - uporablja mobilni telefon za dostop do interneta (RIS, december 2004, n=368)

Poglejmo si še demografsko strukturo respondentov, ki imajo dostop do Mobitelovega Planeta in Simobilovega Vodafone Live. Podatke bomo zopet predstavili na dva načina: glede na strukturo po stolpcih in glede na strukturo po vrsticah. Poudarjamo, da so ocene zgolj informativne zaradi majhnega števila enot.

V tabeli 40 je prikazana pogostost uporabe Planeta pri respondentih, ki imajo dostop do Planeta. Prikazani so odstotki po vrsticah, kar pomeni, da nas zanimajo socio-demografske značilnosti mesečnih in občasnih uporabnikov Planeta ter respondentov, ki nikoli ne uporabljajo Planeta, čeprav imajo dostop do Planeta. Med mesečnimi uporabniki Planeta je enak delež moških in žensk (31%), med tistimi, ki pa nikoli ne obiskujejo Planeta, pa je več žensk (52%) kot moških (27%). Mesečnih uporabnikov Planeta je največ med respondenti, starimi od 20 do 29 let, s višanjem starosti pa narašča delež respondentov, ki nikoli ne uporabljajo Planeta. Med mesečnimi uporabniki Planeta izstopajo predvsem šolajoči respondenti, med respondenti, ki pa nikoli ne dostopajo do Planeta, pa je največ nezaposlenih/brezposelnih in upokojencev.

Tabela 40: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Planeta pri respondentih, ki imajo dostop do Planeta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto uporabljate Planet?</i>		mesečno	občasno	nikoli	skupaj
SPOL	moški	31%	42%	27%	100%
	ženski	31%	17%	52%	100%
STAROST	do 19	33%	40%	27%	100%
	20 do 29	50%	22%	29%	100%
	30 do 49	21%	36%	42%	100%
	nad 49	21%	25%	54%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	33%	20%	47%	100%
	poklicna šola	27%	31%	42%	100%
	srednja šola	27%	38%	35%	100%
	višja in visoka šola	28%	26%	45%	100%
	šolajoči	39%	38%	23%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	35%	32%	32%	100%
	vzhodno štajerska (MB)	25%	32%	43%	100%
	savinjska (CE)	34%	36%	30%	100%
	gorenjska	48%	27%	25%	100%
	goriška	33%	33%	34%	100%
	obalna	28%	34%	37%	100%
	dolenjska	25%	29%	46%	100%
	Prekmurje	6%	31%	62%	100%
STATUS	zaposleni	29%	35%	36%	100%
	nezaposleni/brezposelni	22%	4%	74%	100%
	upokojenci	26%	9%	65%	100%
	šolajoči	39%	38%	23%	100%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	34%	39%	26%	100%
	1997 - 1998	28%	36%	36%	100%
	1999 - 2000	35%	30%	35%	100%
	2001 - 2002	38%	42%	21%	100%
	2003 in kasneje	40%	44%	16%	100%
n		68	70	80	218

Tabela 41: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Planeta pri respondentih, ki imajo dostop do Planeta; struktura po stolpcih (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto uporabljate Planet?</i>		mesečno	občasno	nikoli
SPOL	moški	62%	80%	45%
	ženski	38%	20%	55%
	skupaj	100%	100%	100%
STAROST	do 19	23%	27%	16%
	20 do 29	41%	17%	20%
	30 do 49	29%	48%	49%
	nad 49	7%	8%	15%
	skupaj	100%	100%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	11%	6%	13%
	poklicna šola	21%	23%	28%
	srednja šola	19%	25%	20%
	višja in visoka šola	16%	14%	21%
	šolajoči	33%	31%	17%
	skupaj	100%	100%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	38%	33%	30%
	vzhodno štajerska (MB)	17%	21%	25%
	savinjska (CE)	15%	15%	11%
	gorenjska	10%	5%	4%
	goriška	7%	6%	6%
	obalna	7%	8%	8%
	dolenjska	6%	6%	8%
	Prekmurje	1%	5%	8%
	skupaj	100%	100%	100%
STATUS	zaposleni	57%	66%	60%
	nezaposleni/brezposelni	5%	1%	13%
	upokojenci	5%	2%	10%
	šolajoči	33%	31%	17%
	skupaj	100%	100%	100%
INTERNET UPORABLJA OD ...	1996 in prej	17%	18%	15%
	1997 - 1998	15%	18%	22%
	1999 - 2000	37%	30%	44%
	2001 - 2002	20%	21%	13%
	2003 in kasneje	12%	13%	6%
	skupaj	100%	100%	100%
n		68	70	80

V tabeli 41 pa so prikazani odstotki po stolpcih, kar pomeni, da primerjamo pogostost uporabe Planeta po socio-demografskih značilnostih. Med mesečnimi uporabniki interneta je skoraj dve tretjini moških (62%) in dobra tretjina žensk (38%). Glede na starost je največ mesečnih in občasnih uporabnikov Planeta med respondenti, starimi do 19 let, največ tistih, ki nikoli ne uporabljajo Planeta, pa je med respondenti, starimi nad 49 let. Glede na status pa je največ mesečnih in občasnih uporabnikov interneta med šolajočimi.

Tabela 42: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Vodafone Live pri respondentih, ki imajo dostop do Vodafone Live; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto uporabljate Planet?</i>		mesečno	občasno	nikoli	skupaj
SPOLO	moški	18%	40%	42%	100%
	ženski	23%	27%	50%	100%
STAROST	do 19	31%	27%	42%	100%
	20 do 29	49%	19%	31%	100%
	30 do 49	9%	42%	49%	100%
	nad 49	12%	31%	57%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	17%	35%	49%	100%
	poklicna šola	17%	39%	44%	100%
	srednja šola	24%	34%	43%	100%
	višja in visoka šola	37%	34%	29%	100%
	šolajoči	23%	34%	43%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	10%	39%	51%	100%
	vzhodno štajerska (MB)	9%	54%	37%	100%
	savinjska (CE)	85%	0%	15%	100%
	gorenjska	11%	19%	69%	100%
	goriška	36%	42%	22%	100%
	obalna	23%	14%	64%	100%
	dolenjska	0%	22%	78%	100%
	Prekmurje	19%	35%	46%	100%
STATUS	zaposleni	13%	21%	66%	100%
	nezaposleni/brezposelni	14%	32%	54%	100%
	upokojenci	37%	34%	29%	100%
	šolajoči	8%	13%	79%	100%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	40%	23%	37%	100%
	1997 - 1998	18%	56%	26%	100%
	1999 - 2000	32%	33%	35%	100%
	2001 - 2002	29%	71%	0%	100%
	2003 in kasneje	18%	40%	42%	100%
n		18	29	40	87

V tabeli 42 je prikazana pogostost uporabe Vodafone Live pri respondentih, ki imajo dostop do Vodafone Live. Prikazani so odstotki po vrsticah, kar pomeni, da nas zanimajo socio-demografske značilnosti mesečnih in občasnih uporabnikov Vodafone Live ter respondentov, ki nikoli ne uporabljajo Vodafone Live, čeprav imajo dostop do Vodafone Live. Opozarjamo, da so ocene zgolj informativne zaradi majhnega števila enot. Nakazuje se, da je največ mesečnih uporabnikov Vodafone Live med respondenti, starimi od 20 do 29 let ter med respondenti s končano višjo in visoko šolo.

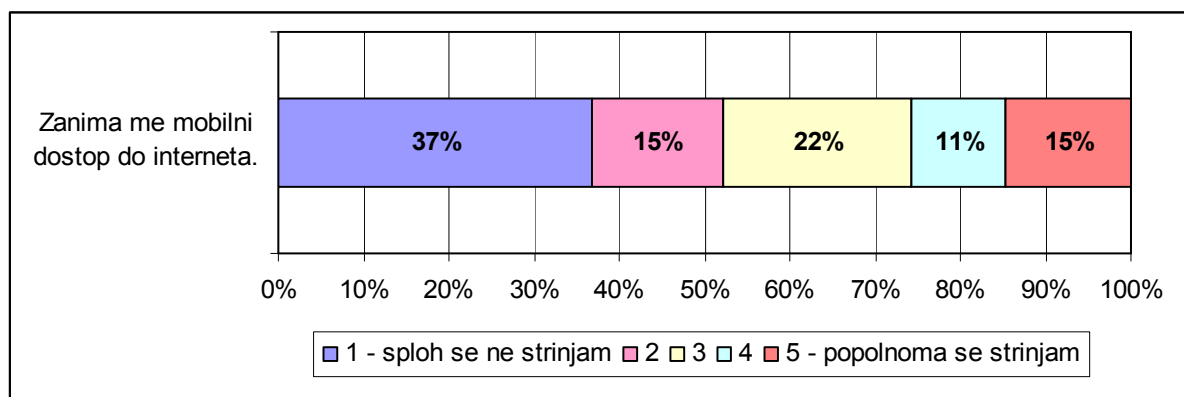
Tabela 43: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Vodafone Live pri respondentih, ki imajo dostop do Vodafone Live; struktura po stolpcih (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto uporabljate Planet?</i>		mesečno	občasno	nikoli
SPOL	moški	45%	61%	47%
	ženski	55%	39%	53%
	skupaj	100%	100%	100%
STAROST	do 19	21%	11%	13%
	20 do 29	49%	11%	14%
	30 do 49	20%	62%	53%
	nad 49	10%	16%	21%
	skupaj	100%	100%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	14%	13%	24%
	poklicna šola	25%	32%	33%
	srednja šola	18%	25%	21%
	višja in visoka šola	16%	14%	12%
	šolajoči	28%	16%	10%
	skupaj	100%	100%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	34%	30%	27%
	vzhodno štajerska (MB)	15%	37%	35%
	savinjska (CE)	5%	18%	9%
	gorenjska	27%	0%	2%
	goriška	3%	3%	8%
	obalna	9%	6%	2%
	dolenjska	8%	3%	9%
	Prekmurje	0%	2%	6%
	skupaj	100%	100%	100%
STATUS	zaposleni	60%	69%	66%
	nezaposleni/brezposelni	6%	6%	13%
	upokojenci	7%	10%	12%
	šolajoči	28%	16%	10%
	skupaj	100%	100%	100%
INTERNET UPORABLJA OD ...	1996 in prej	3%	4%	25%
	1997 - 1998	35%	14%	25%
	1999 - 2000	23%	47%	25%
	2001 - 2002	29%	20%	24%
	2003 in kasneje	10%	16%	0%
	skupaj	100%	100%	100%
n		68	70	80

V tabeli 43 pa so prikazani odstotki po stolpcih, kar pomeni, da primerjamo pogostost uporabe Vodafone Live po socio-demografskih značilnostih. Nakazuje se, da je glede na starost največ mesečnih uporabnikov Vodafone Live med respondenti, starimi do 19 let in respondenti, starimi od 20 do 29 let. Glede na izobrazbo pa je največ mesečnih uporabnikov interneta med šolajočimi, najmanj pa med respondenti, ki so končali osnovno in poklicno šolo.

Mesečne uporabnike interneta pa smo vprašali še, v kolikšni meri se strinjajo s trditvijo: »Zanima me mobilni dostop do interneta.«. Na 5-stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni, da se respondent s trditvijo sploh ne strinja, 5 pa, da se popolnoma strinja, povprečna vrednost znaša 2.5. Odgovori pa so porazdeljeni takole:

Slika 24: Zanima me mobilni dostop do interneta. (RIS, december 2004, n=290)

Glede na socio-demografsko strukturo respondentov mobilni dostop do interneta bolj zanima respondente (Tabela 44):

- ki so moškega spola,
- mlajše od 30 let,
- s končano višjo ali visoko šolo,
- ki se šolajo,
- iz savinjske, obalne in dolenske regije,
- ki uporabljajo internet večkrat na dan ali skoraj vsak dan,
- ki v glavnem znajo angleško,
- ki mesečno berejo računalniške revije.

Tabela 44: Demografske značilnosti za strinjanje s trditvijo “Zanima me mobilni dostop do interneta.” (RIS, december 2004, n=290)

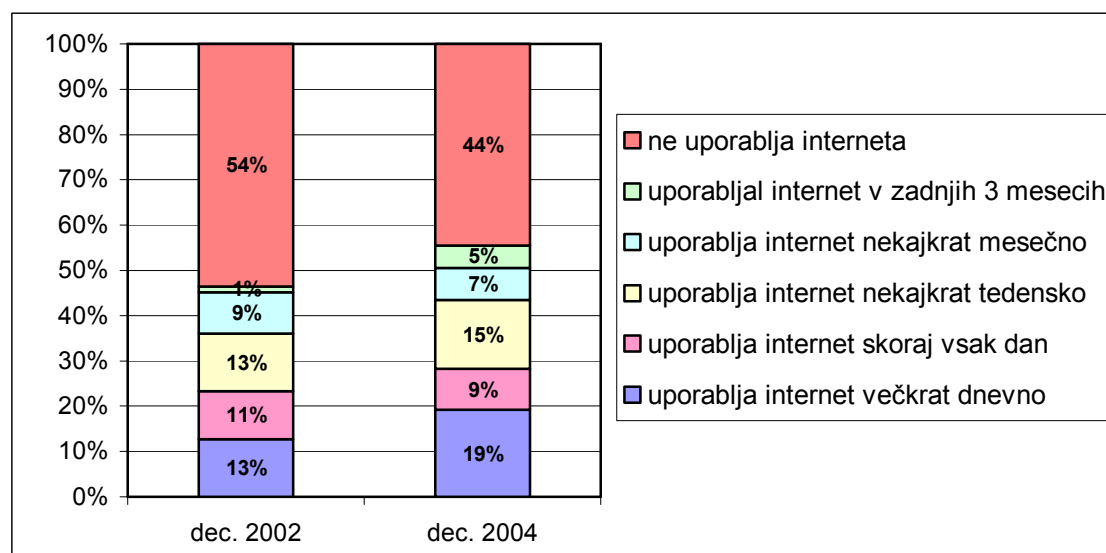
		Zanima me mobilni dostop do interneta.
		povprečna vrednost
SPOL	moški	2.6
	ženski	2.4
STAROST	do 19	2.6
	20 do 29	2.8
	30 do 49	2.3
	nad 49	2.4
IZOBRAZBA	osnovna šola	1.6
	poklicna šola	2.1
	srednja šola	2.5
	višja in visoka šola	2.8
	šolajoči	2.7
REGIJA	osrednja Slovenija	2.4
	vzhodno štajerska (MB)	2.5
	savinjska (CE)	2.7
	gorenjska	2.4
	goriška	2.2
	obalna	2.8
	dolenjska	2.9
	Prekmurje	2.5
STATUS	zaposleni	2.4
	nezaposleni/brezposelni	3.1
	upokojenci	3.0
	šolajoči	2.7
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	2.7
	skoraj vsak dan	2.6
	nekajkrat tedensko	2.4
	nekajkrat mesečno	2.3
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	2.8
	1997 - 1998	2.9
	1999 - 2000	2.3
	2001 - 2002	2.4
	2003 - 2004	2.7
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	2.2
	zelo slabo, delno	2.6
	v glavnem znam, znam tekoče	2.9
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	2.3
	občasno	2.2
	mesečno	2.8

3.11 Uporabniki – neuporabniki

V nadaljevanju pa bomo predstavili analizo respondentov, ki smo jih v grobem razdelili na uporabnike in neuporabnike interneta. Obe skupini bomo tudi podrobneje razčlenili. Shemo, kako so potekala vprašanja o uporabi interneta, pa smo podali že v poglavju 1.3.

Slika 25 predstavlja strukturo respondentov glede na to, ali uporabljajo internet ali ne, in kako pogosto ga uporabljajo. Slaba petina (19%) respondentov uporablja internet večkrat dnevno, slaba desetina (9%) skoraj vsak dan (vendar manj kot večkrat dnevno), dobra osmina (15%) nekajkrat tedensko (vendar manj kot skoraj vsak dan), 7% respondentov uporablja internet nekajkrat mesečno (vendar manj kot nekajkrat tedensko), nadaljnjih 5% respondentov je uporabljajo internet v zadnjih teh mesecih (vendar manj kot nekajkrat mesečno), več kot dve petini respondentov (44%) pa ne uporablja interneta.

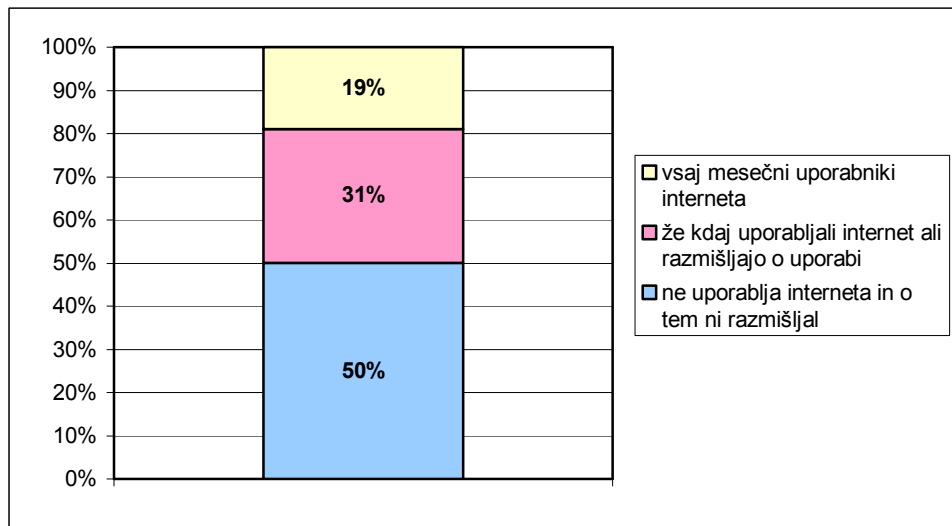
V primerjavi z decembrom 2002¹⁶ se je povečal delež respondentov, ki uporabljajo internet večkrat dnevno, zmanjšal pa delež neuporabnikov interneta.

Slika 25: (Ne)uporabniki interneta (RIS, december 2004; RIS-FEB, december 2002)

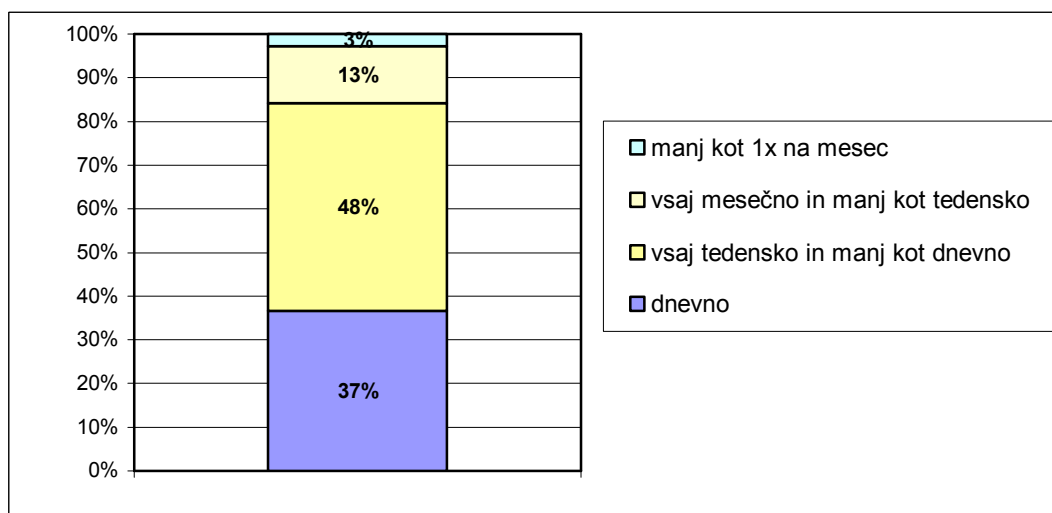
¹⁶ Decembra 2002 je bilo vprašanje o uporabi interneta zastavljeno po vprašalniku Flash Eurobarometer. Vprašanje, kjer je bilo možnih več odgovorov, je bilo zastavljeno za različne lokacije: »Ali vi osebno uporabljate internet: doma, v službi, v šoli/na fakulteti, na javno dostopnih točkah (knjižnice,...), v cybercaffejih, pri prijateljih, sorodnikih, znancih, na poti prek prenosnega računalnika, na poti prek dlančnika (PALM, PSION,...), na poti prek mobilnega telefona, na upravnih enotah, občini, drugje?« Za uporabnika interneta štejemo tiste respondente, ki uporabljajo internet vsaj na eni lokaciji.

Poglejmo si naslednjo razčlenitev (ne)uporabnikov interneta. Slaba petina respondentov (19%) vsaj mesečno uporablja internet, slaba tretjina (31%) je že kdaj uporabljala internet ali pa razmišlja o uporabi, polovica respondentov (50%) pa ne uporablja interneta in o uporabi niti ne razmišlja.

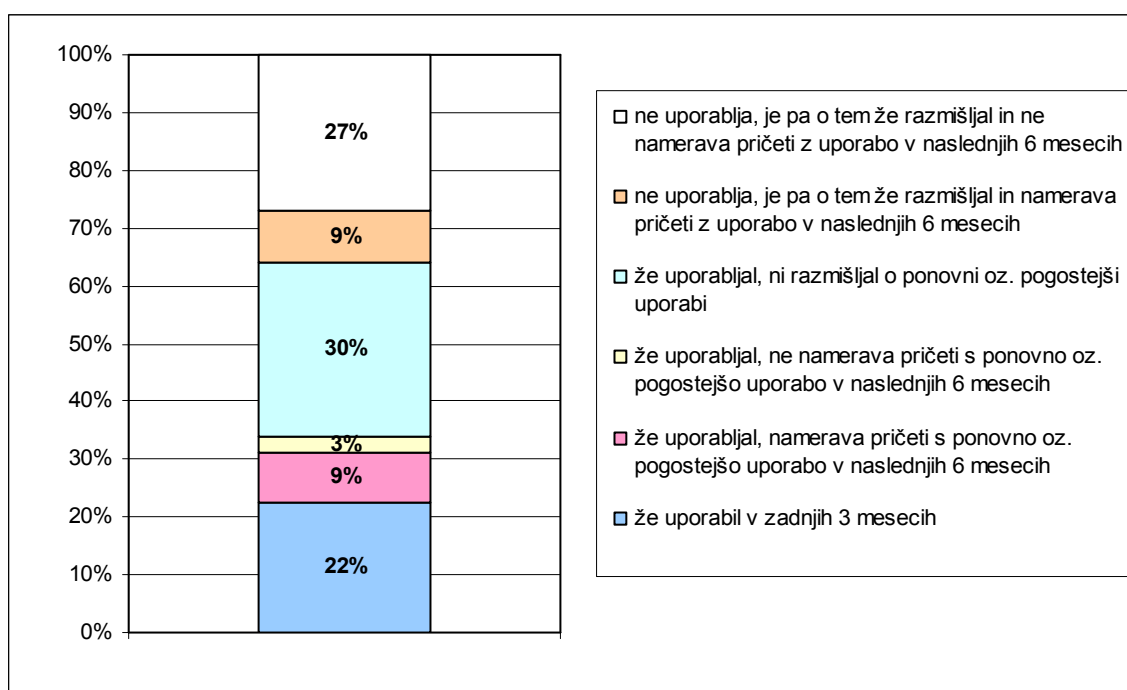
Slika 26: Vrste (ne)uporabnikov interneta (RIS, december 2004)

Zdaj pa si najprej podrobneje pogledimo uporabnike interneta (slika 27). Pri tem poudarimo, da smo k uporabnikom interneta šteli tiste osebe, ki so izjavile, da uporabljajo internet. Med uporabniki interneta je torej dobra tretjina (37%) dnevnih uporabnikov interneta, slaba polovica uporabnikov, ki internet obiskujejo vsaj tedensko in manj kot dnevno, dobra desetina (13%) je takih, ki internet obiskujejo vsaj mesečno in manj kot tedensko, le 3% uporabnikov interneta pa obiskuje internet manj kot mesečno.

Slika 27: Pogostost uporabe interneta pri uporabnikih interneta (RIS, december 2004)

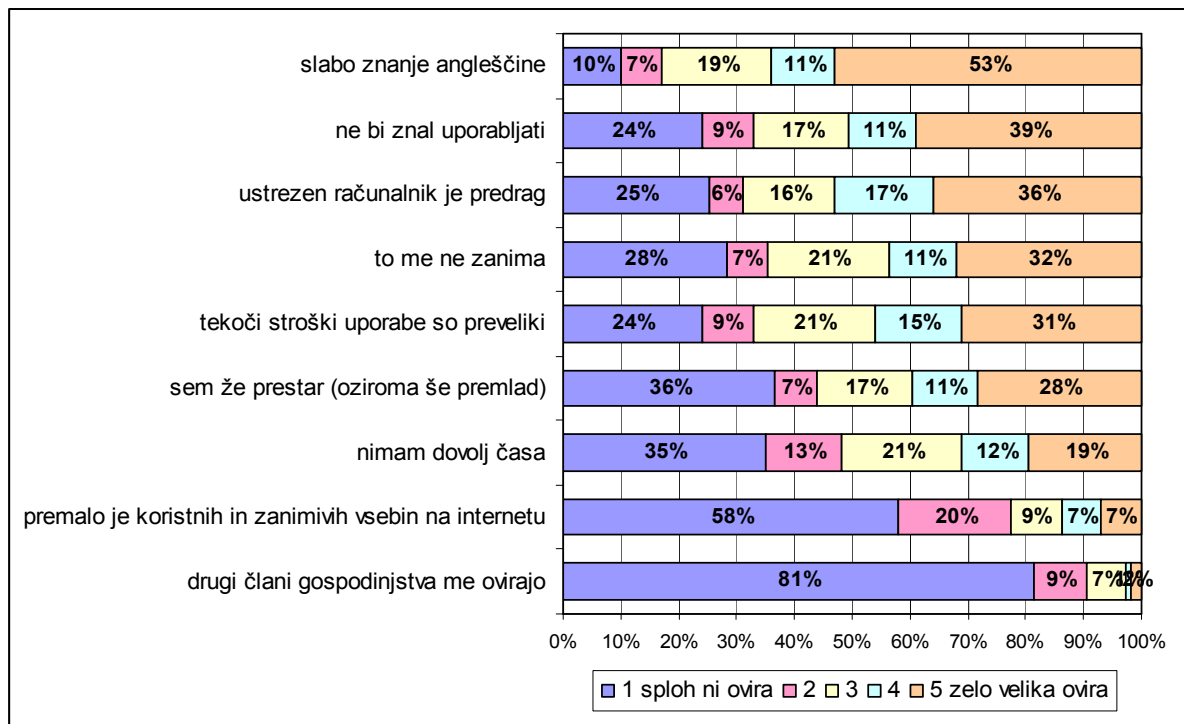
Kakšni pa so neuporabniki interneta? K neuporabnikom interneta štejemo tiste respondente, ki so rekli, da ne uporabljajo interneta. Izkaže se, da je med njimi veliko takih, ki so internet že kdaj uporabili, vendar ga obiskujejo zelo redko. Dobra petina (22%) neuporabnikov interneta je že uporabila internet v zadnjih 3 mesecih. Slaba desetina (9%) je internet že uporabljala in namerava pričeti s ponovno oz. pogostejšo uporabo v naslednjih 6 mesecih, 3% respondentov pa so internet že uporabljali in ne nameravajo pričeti s ponovno oz. pogostejšo uporabo v naslednjih 6 mesecih. Kar slaba tretjina respondentov (30%) pa je internet že uporabljala, a ne razmišljajo o ponovni oz. pogostejši uporabi. Dobra tretjina respondentov pa interneta ne uporablja: slaba desetina (9%) respondentov je o uporabi interneta že razmišljala in namerava pričeti z uporabo v naslednjih 6 mesecih, dobra četrtina (27%) pa je o uporabi interneta že razmišljala, vendar ne namerava pričeti z uporabo v naslednjih 6 mesecih.

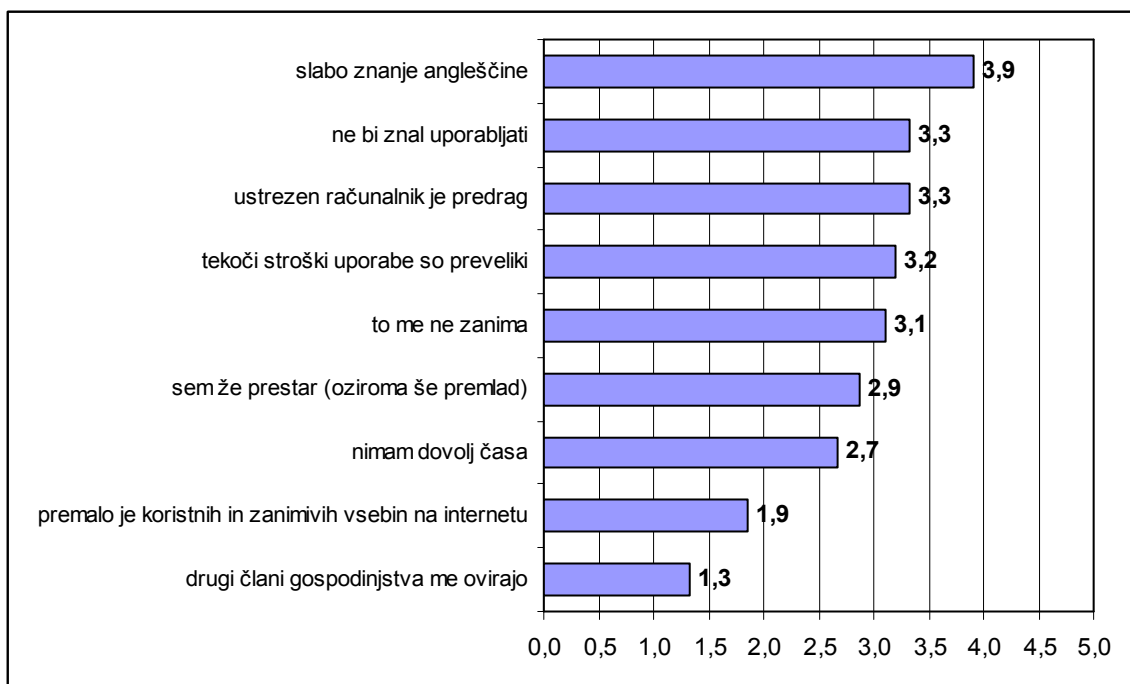
Slika 28: Vrste neuporabnikov interneta (RIS, december 2004)

Neuporabnike interneta smo tudi vprašali, kako pomembni so naslednji razlogi, da interneta ne uporabljajo. Največja ovira za neuporabo interneta je slabo znanje angleščine: skoraj dvema tretjinama respondentov (64%) predstavlja slabo znanje angleščine oviro (to pomeni, da so na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da jim določen razlog sploh ni ovira, 5 pa, da jim je zelo velika ovira, odgovorili z vrednostima 4 in 5). Polovici respondentov predstavlja oviro dejstvo, da interneta ne bi znali uporabljati, dobri polovici respondentov bi bil pa ustrezen računalnik predrag. Pa pogledjmo še, kateri razlogi pa neuporabnikom ne predstavljajo ovir za

uporabo interneta: respondentom drugi člani gospodinjstva ne predstavljajo ovire, prav tako se jim ne zdi, da bi bilo na internetu premalo koristnih in zanimivih vsebin.

Slika 29: Razlogi za neuporabo interneta pri neuporabnikih interneta (RIS, december 2004)

Slika 30: Razlogi za neuporabo interneta pri neuporabnikih interneta, povprečna vrednost (RIS, december 2004)

Poglejmo si socio-demografske značilnosti pri razlogih za neuporabo interneta.

Tabela 45: Demografske značilnosti neuporabnikov interneta glede na razloge, zakaj ne uporabljajo interneta – lestvica od 1 (sploh ni ovira) do 5 (zelo velika ovira) (RIS, december 2004)

		to me ne zanima	nimam dovolj časa	drugi člani gospodinjstva me ovirajo	tekoči stroški uporabe so preveliki	ustrezen računalnik je predrag
SPOL	moški	2.9	2.6	1.3	3.0	3.0
	ženski	3.3	2.7	1.3	3.3	3.5
STAROST	do 19	2.5	2.8	1.3	2.3	2.1
	20 do 29	2.4	3.9	1.8	3.2	3.1
	30 do 49	3.0	2.8	1.3	3.0	3.3
	nad 49	3.4	2.4	1.3	3.6	3.5
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	3.4	2.3	1.2	4.1	3.9
	osnovna šola	3.1	2.6	1.2	3.3	3.9
	poklicna šola	3.4	2.8	1.4	3.3	3.1
	srednja šola	2.8	2.8	1.5	2.9	3.1
	višja in visoka šola	3.2	2.6	1.4	2.5	2.7
	šolajoči	2.2	2.6	1.3	2.2	2.3
REGLJA	osrednja Slovenija	3.2	2.6	1.1	3.2	3.1
	vzhodno štajerska (MB)	2.7	2.5	1.4	3.0	3.6
	savinjska (CE)	3.1	2.7	1.5	3.4	3.3
	gorenjska	2.7	2.7	1.4	2.9	3.2
	goriška	3.5	2.1	1.0	3.0	3.9
	obalna	3.5	2.3	1.4	2.7	3.2
	dolenjska	3.2	3.2	1.4	3.4	3.0
	Prekmurje	3.6	3.4	1.5	3.6	3.7
STATUS	zaposleni	3.1	3.0	1.4	3.2	3.2
	nezaposleni/brezposelni	2.8	2.6	1.1	2.4	3.6
	upokojenci	3.3	2.3	1.3	3.6	3.6
	šolajoči	2.2	2.6	1.3	2.2	2.3
BRANJE RAČ. REVIJ	mesečno	2.6	3.1	1.6	3.0	2.4
	občasno	1.9	2.5	1.6	2.7	2.9
	nikoli	2.9	2.9	1.2	2.9	2.6
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	3.5	2.6	1.4	3.5	3.5
	zelo slabo, delno	2.3	2.9	1.2	3.0	3.5
	v glavnem znam, znam tekoče	3.1	2.8	1.4	2.8	3.1
SKUPAJ		3.1	2.7	1.3	3.2	3.39
n		299	294	295	274	292

Pri razlogu za neuporabo interneta »to me ne zanima« so moški odgovorili s povprečno oceno 2.9 (na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da naveden razlog sploh ni ovira, 5 pa, da je zelo velika ovira), ženske pa s povprečno oceno 3.3. Torej ženskam naveden razlog predstavlja večjo oviro. Podrobneje si pogledjmo razloga, ki sta povezana s stroški uporabe interneta (»tekoči stroški uporabe so preveliki« in »ustrezen računalnik je predrag«). Stroški uporabe interneta predstavljajo večjo oviro ženskam, starejšim, manj izobraženim, osebam iz Prekmurja, upokojemcem ter osebam, ki ne znajo angleščine.

Tabela 46: Demografske značilnosti neuporabnikov interneta glede na razloge, zakaj ne uporabljajo interneta – lestvica od 1 (sploh ni ovira) do 5 (zelo velika ovira) (RIS, december 2004)

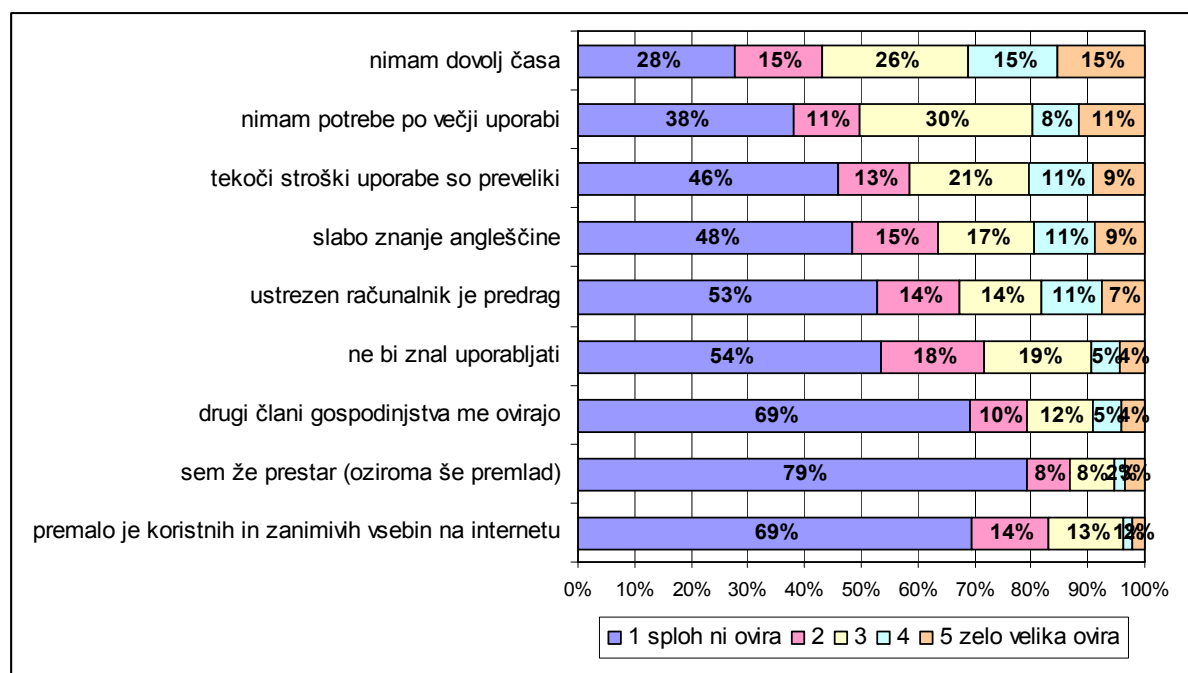
		premalo je koristnih in zanimivih vsebin na internetu	slabo znanje angleščine	ne bi znal uporabljati	sem že prestar (oziroma še premlad)
SPOL	moški	2.1	3.8	3.0	2.9
	ženski	1.7	4.0	3.5	2.8
STAROST	do 19	2.1	2.3	3.0	2.4
	20 do 29	2.1	1.8	2.3	1.4
	30 do 49	1.6	4.1	3.2	2.2
	nad 49	2.0	4.2	3.6	3.6
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	2.8	4.3	3.7	5.0
	osnovna šola	1.6	4.5	3.6	2.9
	poklicna šola	2.0	3.7	3.4	2.6
	srednja šola	1.8	3.5	2.8	2.6
	višja in visoka šola	1.5	3.4	2.9	2.6
	šolajoči	2.2	2.4	2.9	2.6
REGIJA	osrednja Slovenija	1.7	3.9	3.1	2.7
	vzhodno štajerska (MB)	1.7	4.3	3.2	2.6
	savinjska (CE)	1.9	3.7	3.1	3.4
	gorenjska	1.6	4.0	3.7	3.2
	goriška	1.9	3.3	3.5	2.7
	obalna	2.6	3.6	3.7	3.6
	dolenjska	1.9	3.5	3.5	2.7
	Prekmurje	2.2	4.6	4.0	2.9
STATUS	zaposleni	1.8	3.7	2.9	2.5
	nezaposleni/brezposelni	1.5	4.0	3.4	2.1
	upokojenci	1.9	4.4	3.9	3.6
	šolajoči	2.2	2.4	2.9	2.6
BRANJE RAČ. REVIJ	mesečno	2.0	3.4	2.5	2.6
	občasno	1.8	3.7	1.9	2.0
	nikoli	1.6	3.4	3.0	2.2
ZNAJNE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	1.9	4.5	3.7	3.3
	zelo slabo, delno	1.7	4.4	3.0	2.7
	v glavnem znam, znam tekoče	1.7	2.9	2.7	2.4
SKUPAJ		1.9	3.9	3.3	2.9
<i>n</i>		241	298	299	296

Razlog za neuporabo interneta »slabo znanje angleščine« predstavlja večjo oviro ženskam, starejšim, manj izobraženim, osebam iz vzhodno štajerske in gorenjske regije ter Prekmurja, nezaposlenim / brezposelnim in upokojenim ter seveda tistim, ki sploh ne znajo angleškega jezika ter tistim, ki zelo slabo oz. delno znajo angleško.

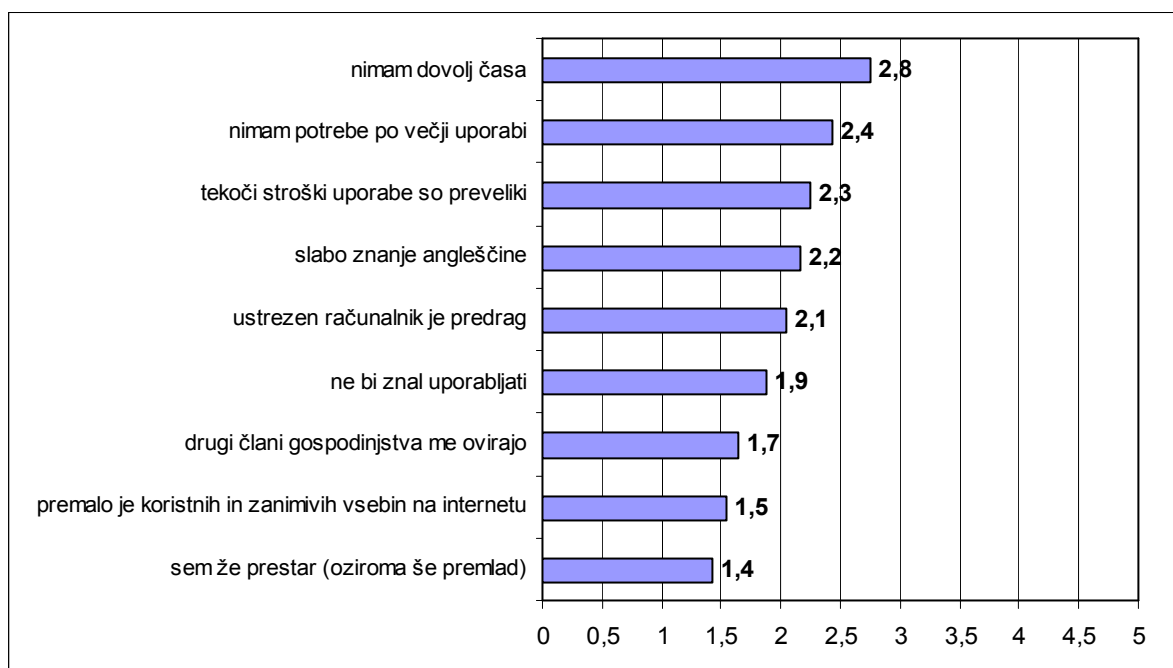

Uporabnike interneta smo prav tako povprašali, ali jim naštetih razlogov predstavlja oviro, da interneta ne uporabljajo bolj pogosto. Če primerjamo povprečne vrednosti pri posameznih trditvah pri neuporabnikih interneta (slika 30) in uporabnikih interneta (slika 32), vidimo, da uporabnikom interneta naštetih razlogov v povprečju predstavlja manjšo oviro kot neuporabnikom interneta. Pri neuporabnikih interneta je povprečna vrednost pri razlogu, da slabo znajo angleško, 3.9 (lestvica je od 1, kar pomeni, da naveden razlog sploh ni ovira, do 5, kar pomeni, da naveden razlog predstavlja veliko oviro), pri uporabnikih interneta pa je povprečna vrednost pri tem istem razlogu 2.2. Podobne oziroma nekoliko manjše razlike so tudi pri ostalih razlogih.

Sicer pa predstavlja uporabnikom interneta najpomembnejši razlog, da interneta ne uporabljajo bolj pogosto, pomanjkanje časa, poleg tega pa tudi nimajo potrebe po večji uporabi.

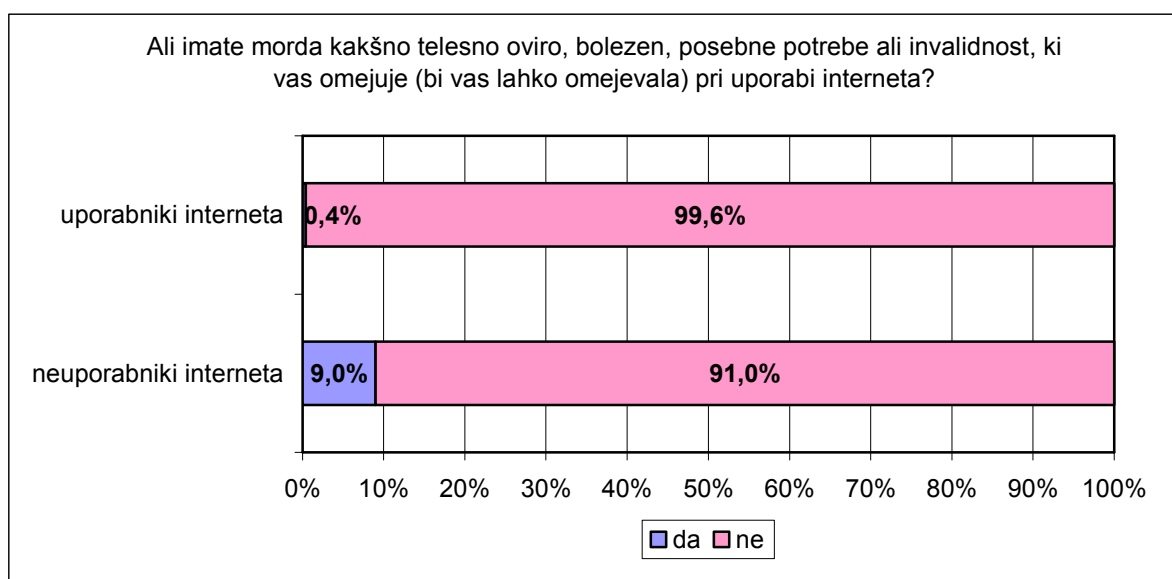
Slika 31: Razlogi, zakaj respondenti ne uporabljajo interneta bolj pogosto (RIS, december 2004)

Slika 32: Razlogi, zakaj respondenti ne uporabljajo interneta bolj pogosto, povprečna vrednost (RIS, december 2004)

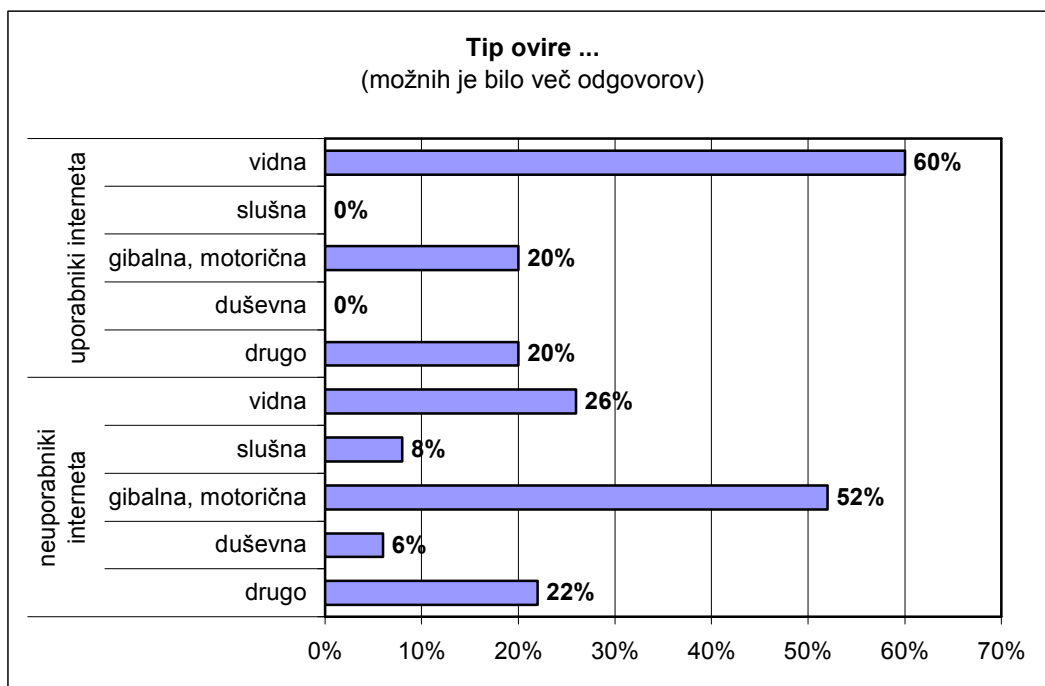
3.12 Dejavniki, ki omejujejo uporabo interneta

Tako uporabnikom kot neuporabnikom interneta smo zastavili tudi vprašanje, ali imajo kakšno oviro, bolezen, posebne potrebe ali invalidnost, ki jih omejuje (bi jih lahko omejevala) pri uporabi interneta (Slika 33). Med uporabniki interneta je le 0.4% oseb, ki imajo kakšno telesno oviro, bolezen, posebne potrebe ali invalidnost, ki jih omejuje pri uporabi interneta, med neuporabniki interneta, pa je skoraj desetina (9.0%) oseb, ki imajo kakšno telesno oviro, bolezen, posebne potrebe ali invalidnost, ki bi jih lahko omejevala pri uporabi interneta.

Slika 33: Delež odgovorov »da« in »ne« med uporabniki in neuporabniki interneta pri vprašanju »Ali imate morda kakšno telesno oviro, bolezen, posebne potrebe ali invalidnost, ki vas omejuje (bi vas lahko omejevala) pri uporabi interneta?« (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=1,229, neuporabniki interneta, n=579)

Respondente, ki so odgovorili, da imajo kakšno telesno oviro, bolezen, posebne potrebe ali invalidnost, smo vprašali še, kakšen tip ovire imajo (Slika 34). Možnih je bilo več odgovorov. Pri uporabnikih interneta se nakazuje, da jih ima največji delež vidno oviro. Zaradi majhnega števila respondentov (uporabnikov interneta), ki so odgovarjali na to vprašanje, je rezultat le ilustrativen. Neuporabnikom interneta pa največjo oviro predstavljajo težave na gibalnem in motoričnem področju.

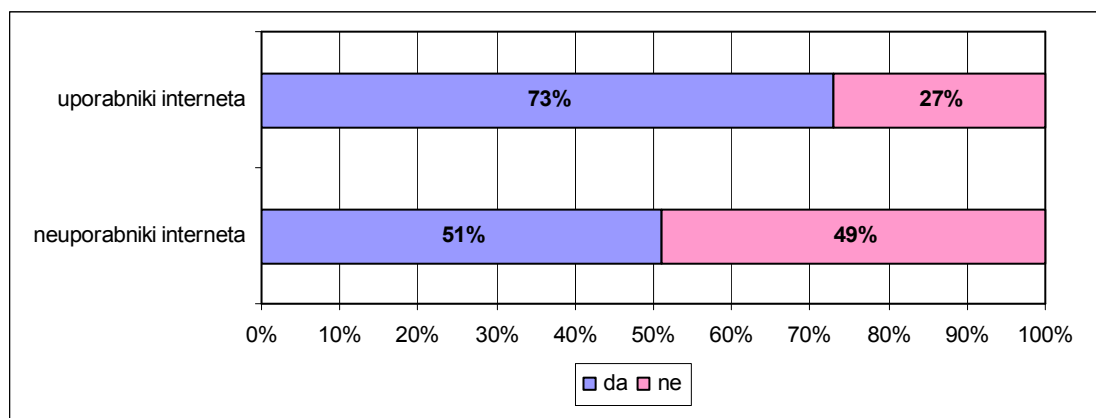
Slika 34: Tip ovire, bolezni, ipd. med uporabniki in neuporabniki interneta (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=4, neuporabniki interneta, n=50)

3.13 Namere za uporabo interneta

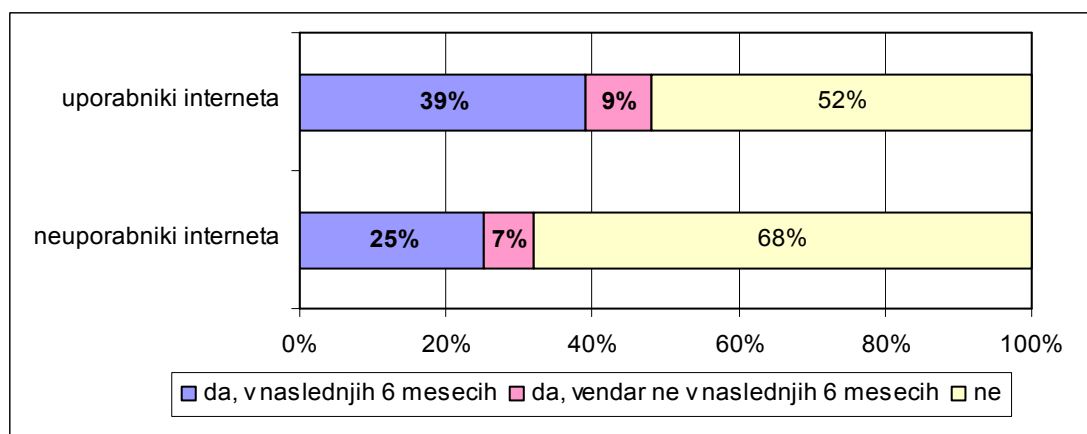
Do sedaj smo se v največji meri ukvajali z mesečnimi uporabniki interneta. V tem poglavju pa si bomo podrobneje pogledali še osebe, ki uporabljajo internet manj kot mesečno, ter neuporabnike interneta.

Shemi o poteku anketnih vprašanj za uporabnike in neuporabnike interneta sta v poglavju 1.4.

Najprej si pogledjmo respondente, ki so uporabljali internet v zadnjih 3 mesecih, vendar redkeje kot mesečno. Na to vprašanje so odgovarjali tako uporabniki kot tudi neuporabniki interneta: vprašanje smo postavili tistim uporabnikom interneta, ki uporabljajo internet manj pogosto kot enkrat na mesec, in tistim neuporabnikom interneta, ki so rekli, da so internet že kdaj uporabili (Slika 35). Poleg tega vprašanja smo respondentom postavili še vprašanje, če so že razmišljali o bolj pogosti uporabi interneta (Slika 36).

Slika 35: Uporaba interneta v zadnjih 3 mesecih (vendar manj pogosto kot mesečno) (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=34, neuporabniki interneta, n=101)

Slika 36: Razmišljanje o bolj pogosti uporabi interneta (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=34, neuporabniki interneta, n=101)

4 Informacijske tehnologije v gospodinjstvu

V poglavjih 2 in 3 smo predstavili rezultate na ravni oseb, v poglavjih 4 in 5 pa bomo predstavili rezultate na ravni gospodinjstev.

Najprej si pogledajmo, kako so gospodinjstva opremljena z informacijskimi tehnologijami. Največ gospodinjstev (kar 97.5%) ima v svojem gospodinjstvu TV sprejemnik, 92.9% gospodinjstev pa ima mobilni telefon. Dve tretjini (67.2%) gospodinjstev ima namizni osebni računalnik (PC) z ločenim monitorjem in tipkovnico, več kot polovica gospodinjstev (54.2%) ima kabelsko televizijo, dobra četrtina (27.3%) pa satelitsko televizijo. Prenosni računalnik pa ima 14% gospodinjstev.

Tabela 47: Informacijske tehnologije v gospodinjstvu (RIS, december 2004)

<i>Ali imate v vašem gospodinjstvu...</i>	da (%)	da (n)	skupaj n
TV sprejemnik	97.5%	2305	2,364
mobilni telefon (npr. Mobitel, Simobil, Vega)	92.9%	2196	2,364
namizni osebni računalnik (PC) z ločenim monitorjem in tipkovnico	67.2%	795	1,183
kabelsko televizijo	54.2%	641	1,183
satelitsko televizijo	27.3%	323	1,182
prenosni računalnik (laptop, notebook)	14.0%	166	1,183

Respondente, ki imajo v svojem gospodinjstvu namizni računalnik, smo vprašali, koliko namiznih računalnikov imajo v gospodinjstvu. Štiri petine (81%) gospodinjstev z namiznim računalnikom ima 1 namizni računalnik, 14.6% ima 2 namizna računalnika, 4.5% pa več kot 2. Če pa pogledamo te podatke na ravni vseh gospodinjstev (n=1,183), pa je med vsemi gospodinjstvi 54.5% gospodinjstev z 1 namiznim računalnikom, 9.8% z 2 namiznima računalnikoma, 3% gospodinjstev pa ima več kot 2 namizna računalnika.

Tabela 48: Število namiznih računalnikov v gospodinjstvu (RIS, december 2004)

<i>Koliko namiznih računalnikov imate v vašem gospodinjstvu?</i>	%	n
1	81.0%	645
2	14.6%	116
3	3.3%	26
4	0.9%	7
5 in več	0.3%	2
skupaj	100.0%	796

Respondente, ki pa imajo v svojem gospodinjstvu prenosni računalnik, smo povprašali, koliko jih imajo. Struktura je podobna kot pri številu namiznih računalnikov v gospodinjstvu: 83% gospodinjstev s prenosnim računalnikom ima 1 prenosni računalnik, 15% 2 prenosna računalnika, 2% pa 3 prenosne računalnike. Nobeno gospodinjstvo ne izjavlja, da bi imelo več kot 3 prenosne računalnike. Na ravni vseh gospodinjstev (n=1,183) pa ima 1 prenosni računalnik 11.6% gospodinjstev, 2 prenosna računalnika pa ima 2.9% gospodinjstev.

Tabela 49: Število prenosnih računalnikov v gospodinjstvu (RIS, december 2004)

<i>Koliko prenosnih računalnikov imate v vašem gospodinjstvu?</i>	%	n
1	83%	137
2	15%	24
3	2%	4
skupaj	100%	165

Izračunali pa smo še skupno število računalnikov v gospodinjstvu, kar pomeni, da smo sešteli število namiznih in prenosnih računalnikov v gospodinjstvu. Pri tem velja omeniti, da smo kategorijo »5 in več« pri številu namiznih računalnikov upoštevali kot 5 namiznih računalnikov. Več kot dve tretjini gospodinjstev (69.2%), ki imajo ali namizni ali prenosni računalnik, ima 1 računalnik. Glede na vsa gospodinjstva pa lahko rečemo, da ima 48.2% vseh gospodinjstev 1 računalnik.

Tabela 50: Število računalnikov (osebni ali prenosni) v gospodinjstvu (RIS, december 2004)

<i>število računalnikov v gospodinjstvu</i>	%	n
1	69.2%	570
2	20.6%	169
3	8.3%	68
4	1.3%	11
5	0.4%	3
6	0.2%	2
7	0.1%	1
skupaj	100.0%	823

Na vprašanje o povezanosti računalnikov v lokalno omrežje so odgovarjali tisti, ki imajo več kot 1 računalnik. Dobri dve tretjini (38.3%) gospodinjstev z več kot enim računalnikom ima računalnike povezane v lokalno omrežje. Gledano glede na vsa gospodinjstva pa ima 7.7% gospodinjstev računalnike povezane v lokalno omrežje.

Tabela 51: Povezanost računalnikov v lokalno omrežje (RIS, december 2004)

<i>Ali imate računalnike povezane v lokalno omrežje?</i>	%	n
da	38.3%	92
ne	61.7%	148
skupaj	100.0%	240

V tabeli 51 pa so predstavljene demografske značilnosti uporabnikov različnih informacijskih tehnologij v gospodinjstvih. Namizni osebni računalnik bolj uporabljajo moški, mlajši, bolj izobraženi, šolajoči, iz osrednje Slovenije in gorenjske regije in zaposleni.

Tabela 52: Demografske značilnosti uporabnikov informacijskih tehnologij v gospodinjstvih; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

		TV sprejemnik	mobilni telefon	prenosni računalnik	namizni osebni računalnik	kabelska televizija	satelitska televizija
		%	%	%	%	%	%
SPOL	moški	98	95	15	70	52	29
	ženski	97	91	14	65	56	26
STAROST	do 19	97	99	17	96	50	30
	20 do 29	99	99	19	83	55	29
	30 do 49	98	98	16	79	53	28
	nad 49	97	82	9	35	57	25
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	96	67	0	15	51	6
	osnovna šola	97	84	8	43	44	28
	poklicna šola	98	93	10	62	48	30
	srednja šola	99	97	16	75	62	29
	višja in visoka šola	97	98	31	82	69	23
	šolajoči	97	99	16	95	54	31
REGIJA	osrednja Slovenija	97	94	14	72	57	22
	vzhodno štajerska (MB)	98	92	18	69	71	29
	savinjska (CE)	98	94	16	63	50	32
	gorenjska	99	92	11	70	56	28
	goriška	97	89	22	63	39	23
	obalna	98	93	11	66	44	19
	dolenjska	98	94	8	61	29	24
	Prekmurje	96	88	8	58	59	50
STATUS	zaposleni	98	97	15	77	53	28
	nezaposleni/brezposelni	97	95	22	60	58	26
	upokojenci	98	78	7	26	56	23
	šolajoči	97	99	16	95	54	31
SKUPAJ		97.5	92.9	14.0	67.2	54.2	27.3
<i>n</i>		2,364	2,364	1,183	1,183	1,183	1,182

5 Internet v gospodinjstvih

V pričujočem poglavju obravnavamo uporabo interneta med gospodinjstvi oziroma ugotavljamo delež anketirancev z dostopom do interneta med gospodinjstvi (in sicer glede na celoten vzorec. $n = 2,340$). Pri tem je potrebno opozoriti, da podatkov nismo uteževali glede na gospodinjstva, ampak glede na osebe, zato je ocena za gospodinjstva verjetno nekoliko precenjena. Odstotek – npr. 50% - namreč pomeni odstotek respondentov v vzorcu, ki so izjavili, da imajo v gospodinjstvu dostop, kar pa ni enako kot delež gospodinjstev z dostopom. Ker so dosedanje izkušnje pokazale, da so razlike zanemarljive, se z njimi na tem mestu podrobneje ne ukvarjamo. Posebej gre tudi izpostaviti, da dostop gospodinjstva do interneta seveda ne pomeni, da so gospodinjstva, ali kak član gospodinjstva tudi neposreden naročnik pri določenem ponudniku.

Za lažje razumevanje smo že v poglavju 1.2 predstavili shemo poteka vprašalnika o dostopu gospodinjstev do interneta.

Najprej smo anketirance vprašali, ali imajo v gospodinjstvu dostop do interneta.

Tabela 53: Delež gospodinjstev z dostopom do interneta (december 2004, RIS)

<i>dostop do interneta</i>	<i>%</i>	<i>n</i>
da	54.9%	1,284
ne	45.1%	1,056
skupaj	100.0%	2,340

Dostop do interneta ima dobra polovica (54.9%) vseh slovenskih gospodinjstev. Če pri absolutni oceni števila gospodinjstev z dostopom, za število vseh gospodinjstev v Sloveniji upoštevamo podatek iz popisa 2002 (t.j. 685,000 gospodinjstev), ima dostop do interneta 376,000 slovenskih gospodinjstev, kar je 133,000 več kot decembra 2002.

Osebe, ki živijo v gospodinjstvu, ki še nima dostopa do interneta v gospodinjstvu, smo vprašali, ali so že razmišljali, da bi gospodinjstvo imelo dostop do interneta. Tiste, ki so odgovorili pritrdilno, smo vprašali še, če nameravajo pridobiti dostop v naslednjih 6 mesecih. Kot smo že rekli, se število anketirancev z dostopom do interneta v gospodinjstvih decembra 2004 giblje okoli 55 odstotkov. Slaba polovica anketirancev torej še nima dostopa do interneta v gospodinjstvu in od tega si jih tudi tri petine (59%) anketirancev ne namerava

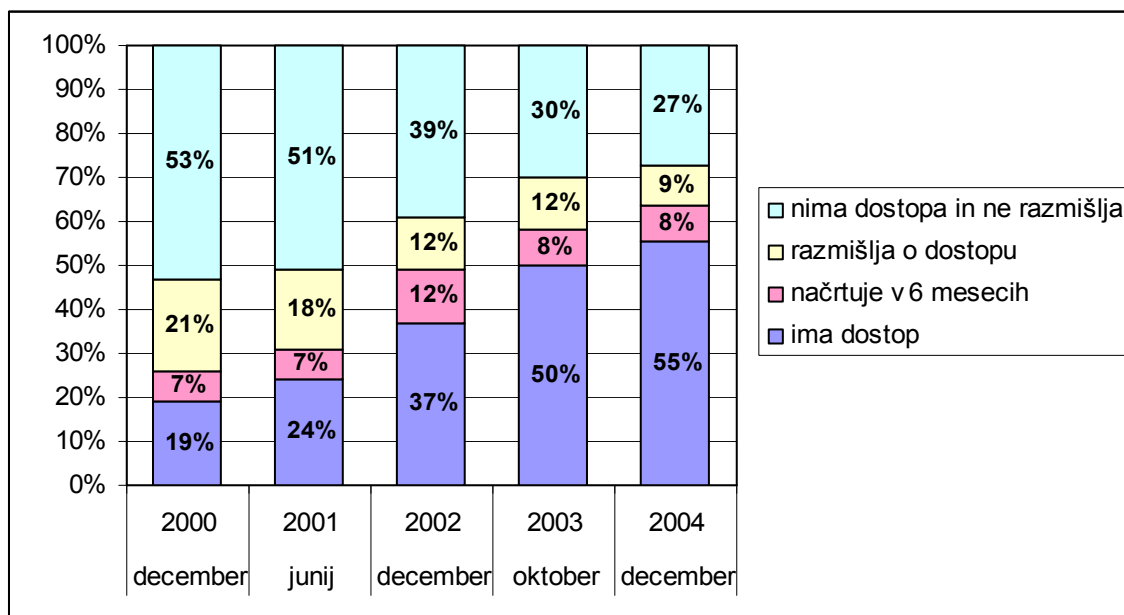
urediti dostopa do interneta. dve petini (41%) pa jih je o možnosti dostopa razmišljalo – od teh anketirancev pa slaba polovica (49%) odstotkov načrtuje priklop v naslednjih šestih mesecih (glej tudi shemi 2 in 3).

Spodaj podajamo še tabelo, v kateri primerjamo deleže od decembra 2000 do decembra 2004.

Tabela 54: Delež oseb, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta, delež oseb, ki o dostopu razmišljajo, delež oseb, ki o dostopu razmišljajo in ga načrtujejo v naslednjih 6-ih mesecih in delež oseb, ki nimajo v gospodinjstvu dostopa do interneta in o njem tudi ne razmišljajo; primerjava december 2000 do decembra 2004 (RIS)

dostop do interneta	december 2000	junij 2001	december 2002	oktober 2003	oktober 2003	december 2004
ima dostop	19%	24%	37%	50%	46%	55%
načrtuje v 6 mesecih	7%	7%	12%	8%	9%	8%
razmišlja o dostopu	21%	18%	12%	12%	13%	9%
nima dostopa in ne razmišlja	53%	51%	39%	30%	32%	27%
skupaj	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Na sliki 37 pa je še grafična primerjava za dostop do interneta od decembra 2000 do decembra 2004.

Slika 37: Internet v gospodinjstvih 2000-2004 (RIS)

Poglejmo si še, kako je s dostopom do interneta v gospodinjstvu med uporabniki interneta. Zaradi pomembnih razlik med rednimi mesečnimi uporabniki interneta in splošnimi uporabniki interneta. V poročilu navajamo podatke o deležih za obe kategoriji ločeno.

Tabela 55: Uporabniki interneta glede na dostop do interneta v gospodinjstvu

	delež uporabnikov interneta	delež mesečnih uporabnikov interneta
ima dostop do interneta v gospodinjstvu	81.2%	82.1%
nima dostopa do interneta v gospodinjstvu	18.8%	17.9%
skupaj	100.0%	100.0%
<i>n</i>	1,229	1,195

Po ocenah RIS ima 81.2% vseh (splošnih) uporabnikov interneta dostop do interneta v gospodinjstvu. če pa upoštevamo samo mesečne uporabnike interneta, pa je delež takih, ki imajo dostop do interneta v gospodinjstvu še za slab odstotek višji – 82.1% vseh mesečnih uporabnikov interneta ima dostop do interneta od doma. V Sloveniji je bilo decembra 2004 745,000 mesečnih uporabnikov interneta, kar pomeni, da ima dostop do interneta od doma 610,000 mesečnih uporabnikov interneta.

5.1 Naprava za dostop do interneta

Oglejmo si še, preko katerih naprav gospodinjstva dostopajo do interneta. Vprašanje se je glasilo: *Prek katerih naprav oziroma terminalov vaše gospodinjstvo dostopa do interneta?*¹⁷ Vprašanje smo postavili polovici gospodinjstev z dostopom do interneta.

Tabela 56: Delež gospodinjstev z dostopom do interneta glede na napravo dostopa do interneta

<i>naprava dostopa</i>	%	<i>n</i>
osebni računalnik	94.7	609
prenosni računalnik	11.5	74
TV sprejemnik	0.9	6
igralna konzola (videoigre)	0.3	2
mobilni telefon (WAP, GPRS, UMTS)	18.1	116
dlančnik (PALM, IPAQ...)	0.6	4
drugo	1.3	8
skupaj	-	644

Opomba: posamezno gospodinjstvo lahko dostopa do interneta preko več različnih naprav, zato vsota deležev v tabeli presega 100%

Velika večina gospodinjstev z dostopom do interneta (94.7%), dostopa do interneta prek osebnega računalnika. Veliko gospodinjstev dostopa do interneta tudi prek mobilnega

¹⁷ Anketar je vsakemu, ki je dobil to vprašanje, prebral naslednje možnosti: osebni računalnik, prenosni računalnik, TV sprejemnik, igralna konzola (videoigre), mobilni telefon (WAP, GPRS, UMTS), dlančnik (PALM, IPAQ...), drugo (kaj?).

telefona (18.1%) in prenosnega računalnika (11.5%). Preko drugih naprav (TV sprejemnika, dlančnika in igralne konzole) pa dostopa do interneta le majhen delež gospodinjstev.

5.2 *Struktura anketirancev z dostopom do interneta v gospodinjstvu*

Poglejmo si še socio-demografske značilnosti anketirancev (10 do 75 let), ki so na vprašanje »Ali imate v vašem gospodinjstvu dostop do interneta?« odgovorili DA (*dostop do interneta v gospodinjstvu*), v primerjavi z anketiranci, ki so odgovorili NE (*brez dostopa do interneta v gospodinjstvu*). Rezultate bomo prikazali na dva načina:

- **način 1:** v kontingenčni tabeli, kjer se interpretira primerjava znotraj socio-demografskih spremenljivk (seštevek po vrsticah je 100%);
- **način 2:** v kontingenčni tabeli, kjer se interpretira primerjava znotraj skupin anketirancev (anketiranci z dostopom do interneta v gospodinjstvu v primerjavi z anketiranci brez dostopa do interneta v gospodinjstvu) glede na socio-demografske spremenljivke (seštevek po stolpcih je 100%).

Tabela 57: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu, struktura po vrsticah (december 2004, RIS)

<i>Ali imate v vašem gospodinjstvu dostop do interneta?</i>		da	ne	skupaj
SPOL	moški	57.8%	42.2%	100.0%
	ženski	52.0%	48.0%	100.0%
STAROST	do 19	73.5%	26.5%	100.0%
	20 do 29	65.8%	34.2%	100.0%
	30 do 49	62.0%	38.0%	100.0%
	nad 49	32.5%	67.5%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	9.8%	90.2%	100.0%
	osnovna šola	27.9%	72.1%	100.0%
	poklicna šola	45.9%	54.1%	100.0%
	srednja šola	62.0%	38.0%	100.0%
	višja in visoka šola	79.4%	20.6%	100.0%
	šolajoči	76.5%	23.5%	100.0%
REGIJA	osrednja Slovenija	58.9%	41.1%	100.0%
	vzhodno štajerska (MB)	57.6%	42.4%	100.0%
	savinjska (CE)	50.9%	49.1%	100.0%
	gorenjska	60.9%	39.1%	100.0%
	goriška	51.1%	48.9%	100.0%
	obalna	53.3%	46.7%	100.0%
	dolenjska	40.7%	59.3%	100.0%
	Prekmurje	51.3%	48.7%	100.0%
STATUS	zaposleni	62.2%	37.8%	100.0%
	nezaposleni/brezposelni	40.0%	60.0%	100.0%
	upokojenci	23.8%	76.2%	100.0%
	šolajoči	76.4%	23.6%	100.0%
<i>n</i>		1,284	1,056	2,340

Dostop do interneta v gospodinjstvu ima 57.8% moških, brez dostopa do interneta pa je 42.2% moških. Glede na spol ima dostop do interneta v gospodinjstvu več moških (57.8%) kot žensk (52.0%). Seveda velja tudi obratno: več žensk kot moških nima dostopa do interneta v gospodinjstvu.

Delež respondentov z dostopom do interneta v gospodinjstvu se manjša z višanjem starosti respondentov: med respondenti starimi do 19 let, ima dostop do interneta v gospodinjstvu 73.5% respondentov, v starosti nad 49 let pa le še 32.5% respondentov. Prav tako delež respondentov z dostopom do interneta v gospodinjstvu narašča z višanjem izobrazbe respondentov. Visok delež dostopa do interneta v gospodinjstvu (76.5%) je tudi med šolajočimi. Največje deleže respondentov z dostopom do interneta imajo osrednja Slovenija, vzhodno štajerska regija in gorenjska regija. Glede na status pa imajo najvišji delež respondentov z dostopom do interneta zaposleni in šolajoči.

Tabela 58: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu, struktura po stolpcih (december 2004, RIS)

<i>Ali imate v vašem gospodinjstvu dostop do interneta?</i>		da	ne
SPOL	moški	51.9%	46.0%
	ženski	48.1%	54.0%
	skupaj	100.0%	100.0%
STAROST	do 19	19.9%	8.7%
	20 do 29	20.6%	13.0%
	30 do 49	40.4%	30.1%
	nad 49	19.1%	48.2%
	skupaj	100.0%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	0.7%	8.3%
	osnovna šola	8.6%	27.0%
	poklicna šola	21.3%	30.6%
	srednja šola	25.0%	18.6%
	višja in visoka šola	18.8%	5.9%
	šolajoči	25.6%	9.6%
	skupaj	100.0%	100.0%
REGIJA	osrednja Slovenija	31.6%	26.8%
	vzhodno štajerska (MB)	21.2%	19.0%
	savinjska (CE)	11.3%	13.2%
	gorenjska	11.1%	8.7%
	goriška	5.6%	6.5%
	obalna	6.6%	7.1%
	dolenjska	6.6%	11.7%
	Prekmurje	6.0%	6.9%
	skupaj	100.0%	100.0%
STATUS	zaposleni	59.7%	43.7%
	nezaposleni/brezposelni	4.7%	8.5%
	upokojenci	9.9%	38.2%
	šolajoči	25.7%	9.6%
	skupaj	100.0%	100.0%
n		1,284	1,056

Med respondenti, ki imajo dostop do interneta, je 51.9% moških in 48.1% žensk, med respondenti, ki pa nimajo dostopa do interneta, pa je več žensk kot moških. Višji delež gospodinjstev z dostopom do interneta je med respondenti, starimi do 49 let, delež gospodinjstev brez dostopa do interneta pa je najvišji med respondenti starimi nad 49 let. Glede na izobrazbo je višji delež gospodinjstev z dostopom do interneta je med respondenti, ki imajo končano srednjo, višjo in visoko šolo ter med šolajočimi, gospodinjstev brez dostopa do interneta pa je najvišji med respondenti, ki imajo (ne)dokončano osnovno šolo ali poklicno šolo.

Če povzamemo: moški, mlajši, bolj izobraženi, šolajoči, iz osrednje Slovenije in zaposleni imajo bolj pogosto dostop do interneta v svojem gospodinjstvu.

Tabela 59: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu in glede na izobrazbo ter regijo uporabnikov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

DOSTOP DO INTERNETA V GOSPODINJSTVU:		DA		NE	
REGIJA	IZOB.	poklicna šola in manj	srednja šola in več	poklicna šola in manj	srednja šola in več
osrednja Slovenija	n	97	308	169	114
	%	24%	76%	60%	40%
vzhodno štajerska (MB)	n	106	166	130	70
	%	39%	61%	65%	35%
savinjska (CE)	n	50	94	90	50
	%	35%	65%	64%	36%
gorenjska	n	45	97	63	29
	%	32%	68%	69%	31%
goriška	n	26	46	47	22
	%	37%	63%	68%	32%
obalna	n	20	65	43	32
	%	24%	76%	58%	42%
dolenjska	n	17	69	98	26
	%	20%	80%	79%	21%
Prekmurje	n	32	45	56	18
	%	41%	59%	76%	24%
skupaj	n	393	889	695	360
	%	31%	69%	66%	34%

Med respondenti, ki imajo dostop do interneta v gospodinjstvu, jih je iz osrednje Slovenije 24% takih, ki imajo končano poklicno šolo ali manj in 76% takih, ki imajo končano srednjo šolo ali več. Respondentov z dostopom do interneta v gospodinjstvu in končano srednjo šolo ali več, je največ v osrednji Sloveniji ter v obalni in dolenski regiji. Respondentov brez dostopa do interneta in končano poklicno šolo ali manj, pa je največ v dolenski regiji in v Prekmurju.

Tabela 60: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu in glede na starost ter regijo; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)

DOSTOP DO INTERNETA V GOSPODINJSTVU:		DA				NE			
REGIJA	STAR.	do 19	20 do 29	30 do 49	nad 49	do 19	20 do 29	30 do 49	nad 49
osrednja Slovenija	n	81	89	160	75	26	32	92	132
	%	20%	22%	40%	18%	9%	11%	33%	47%
vzhodno štajerska (MB)	n	44	59	108	60	15	22	51	112
	%	16%	22%	40%	22%	8%	11%	25%	56%
savinjska (CE)	n	29	28	55	32	16	21	47	55
	%	20%	19%	38%	22%	11%	15%	34%	40%
gorenjska	n	30	28	61	22	7	13	27	45
	%	21%	20%	43%	16%	8%	14%	29%	49%
goriška	n	16	14	33	10	5	6	20	38
	%	22%	19%	46%	13%	8%	9%	28%	55%
obalna	n	21	16	33	15	7	19	13	36
	%	25%	19%	39%	18%	9%	25%	18%	48%
dolenjska	n	24	16	30	15	9	20	38	58
	%	28%	18%	36%	18%	7%	16%	31%	47%
Prekmurje	n	9	15	37	16	7	5	30	32
	%	12%	20%	47%	21%	9%	6%	40%	44%
skupaj	n	254	264	517	244	92	137	317	508
	%	20%	21%	40%	19%	9%	13%	30%	48%

Med respondenti, ki imajo dostop do interneta v gospodinjstvu, jih je iz osrednje Slovenije 20% starih do 19 let, 22% starih od 20 do 29 let, 40% starih od 30 do 49 let in 18% starih nad 49 let. Respondentov z dostopom do interneta v gospodinjstvu in starih do 19 let, je največ v obalni in dolenski regiji, najmanj pa v vzhodno štajerski regiji; v starosti od 30 do 49% pa jih je največ v goriški regiji.

Poudarjamo, da so nekatere ocene zgolj informativne zaradi majhnega števila enot.

6 Uporaba interneta v Anketi o uporabi IKT (SURS)

Anketo o uporabi informacijsko – komunikacijske tehnologije (IKT) je v aprilu 2004 izvedel Statistični urad RS (SURS). V anketi je sodelovalo 1,455 oseb, starih od 16 do 75 let. Anketiranje se je izvajalo na terenu (gre za osebno anketiranje).

Z raziskovanjem so ugotavljali, kako razširjena je uporaba računalnikov in drugih informacijsko-komunikacijskih naprav, koliko slovenske populacije dostopa do interneta in za katere namene ga uporablja. Pridobljeni podatki so pomemben vir za vodenje politike na področju informacijske družbe v Sloveniji in tudi v Evropski uniji. Omenjeno raziskovanje so na Statističnem uradu RS v letu 2004 izvajali prvič; pri tem so se ravnali po priporočilih Eurostata, evropskega statističnega urada, zato so rezultati mednarodno primerljivi. Enaka raziskovanja namreč izvajajo v vseh državah članicah EU.

Z uteževanjem so izračunali nepristranske ocene in dosegli reprezentativnost vzorca za ciljno populacijo. Ker se podatki v anketi nanašajo na osebe in gospodinjstva, so izračunali dve vrsti uteži:

- utež za osebe in
- utež za gospodinjstva.

Uteži, ki so jih izračunali za osebe, so razširili na populacijo oseb, starih od 16 do 74 let. 31. 12. 2003 je bilo v Sloveniji v tej starosti 1,559,738 prebivalcev. Uteži, izračunane za gospodinjstva, so razširili na populacijo gospodinjstev, ki so bila zajeta v popis 2002, in sicer gospodinjstev, v katerih je živela vsaj ena oseba, stara od 16 do 74 let. Takih gospodinjstev je bilo v Sloveniji ob omenjenem popisu 641,364.

6.1 Uporabniki interneta

Najprej si pogledjmo rezultate raziskave na ravni oseb. Najprej so respondente vprašali, ali so že kdaj uporabljali internet (tabela 61). Na to vprašanje je pritrdilno odgovorilo 43.2% respondentov, kar v absolutnem smislu pomeni, da je v Sloveniji v populaciji od 16 do 74 let internet uporabljalo že 673,453 oseb.

Tabela 61: Ali ste že kdaj uporabljali internet? (SURs, april 2004, n=1,455)

<i>Ali ste že kdaj uporabljali internet?</i>	%	N
da	43.2%	673,453
ne	56.8%	886,285
skupaj	100.0%	1,559,738

Respondente, ki so že kdaj uporabljali internet, so povprašali, kdaj so ga nazadnje uporabljali (tabela 62). V zadnjih 3 mesecih je internet uporabljalo 85.5% respondentov oziroma 576,098 oseb v populaciji od 16 do 74 let, pred 3 meseci do 1 leta pa 9.0% respondentov oziroma 60,491 oseb, pred več kot 1 letom pa 5.5% respondentov oziroma 36,864 oseb.

Tabela 62: Kdaj ste ga nazadnje uporabljali? (SURs, april 2004, n=692)

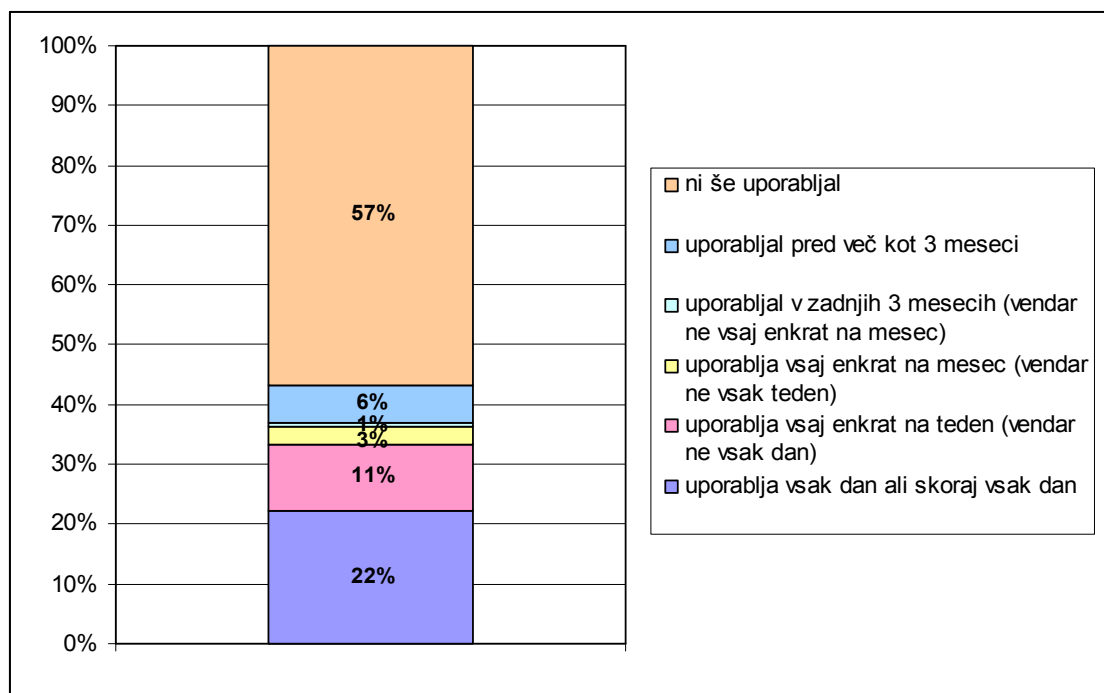
<i>Kdaj ste ga nazadnje uporabljali?</i>	%	N
v zadnjih 3 mesecih	85.5%	576,098
pred 3 meseci do 1 leta	9.0%	60,491
pred več kot 1 letom	5.5%	36,864
skupaj	100.0%	1,559,738

Tiste respondente, ki pa so internet uporabljali v zadnjih 3 mesecih, so vprašali še, kako pogosto so ga v povprečju uporabljali. Dve tretjini respondentov (59.9%) uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan, to je 345,216 oseb v populaciji od 16 do 74 let, slaba tretjina (30.6%) ga uporablja vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan), 7.9% respondentov pa uporablja internet vsaj enkrat na mesec (vendar ne vsak teden), 1.6% pa ga uporablja manj kot enkrat na mesec.

Tabela 63: Kako pogosto ste ga v povprečju uporabljali? (SURs, april 2004, n=606)

<i>Kako pogosto ste ga v povprečju uporabljali?</i>	%	N
vsak dan ali skoraj vsak dan	59.9%	345,216
vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan)	30.6%	176,450
vsaj enkrat na mesec (vendar ne vsak teden)	7.9%	45,295
manj kot enkrat na mesec	1.6%	9,138
skupaj	100.0%	576,098

Na sliki 38 pa predstavljamo celotno strukturo respondentov glede na to, ali uporabljajo internet ali ne, in kako pogosto. Več kot polovica respondentov (57%) še ni uporabljala interneta, 6% respondentov ga je uporabljalo pred več kot 3 meseci, 1% v zadnjih 3 mesecih (vendar manj kot enkrat na mesec), nadaljnje 3% vsaj enkrat na mesec (vendar ne vsak teden), dobra desetina (11%) respondentov uporablja internet vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan), dobra petina (22%) pa uporablja internet vsak dan ali skoraj vsak dan.

Slika 38: Uporabniki in neuporabniki interneta (SURs, april 2004)

Poglejmo si še deleže uporabnikov interneta po starostnih skupinah. Največji delež uporabnikov interneta je v starostni skupini 16 do 17 let. Z večanjem starosti delež uporabnikov interneta pada. V absolutnem smislu pa je največ uporabnikov interneta v starostni skupini od 18 do 27 let, kjer je približno 187,000 uporabnikov interneta.

Tabela 64: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (SURs, april 2004, n=606)

starost	16 do 17	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 75	16 do 75
UPORABA INTERNETA	%	%	%	%	%	%	%	%
vsak dan ali skoraj vsak dan	39.6%	42.2%	32.7%	19.1%	14.8%	2.2%	0.0%	22.1%
vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan)	34.5%	20.2%	14.3%	8.9%	7.5%	3.5%	1.1%	11.3%
vsaj enkrat na mesec (vendar ne vsak teden)	11.9%	2.5%	5.6%	2.7%	2.0%	0.5%	0.0%	2.9%
manj kot enkrat na mesec	0.0%	0.0%	1.3%	0.7%	1.1%	0.0%	0.0%	0.6%
skupaj	86.0%	64.9%	53.9%	31.4%	25.4%	6.1%	1.1%	36.9%
mesečni uporabniki	86.0%	64.9%	52.6%	30.7%	24.2%	6.1%	1.1%	36.3%
N uporabnikov	48,871	187,639	160,757	94,060	72,535	10,438	1,798	576,098
N v starostni skupini	56,808	288,941	298,228	299,662	285,877	170,137	160,085	1,559,738

Respondente, ki so uporabljali internet v zadnjih 3 mesecih, so povprašali po lokaciji uporabe interneta. Največ respondentov je v zadnjih 3 mesecih uporabljalo internet doma (70.2%), na

delovnem mestu pa 54.5%. Dobra petina respondentov (21.9%) je uporabljala internet v šoli / na fakulteti, približno osmina (12.5%) na javnih točkah, slaba četrtina (23.7%) pa drugje.

Tabela 65: Lokacije uporabe interneta (SURS, april 2004, n=606)

<i>Ali ste v zadnjih 3 mesecih uporabljali internet...</i>	da (%)	da (N)	skupaj (N)
doma?	70.2%	404,589	576,098
na delovnem mestu?	54.5%	313,635	576,098
v šoli, na fakulteti?	21.9%	126,242	576,098
na javnih točkah (npr. na letališču, v hotelu, internet café-ju, knjižnici, itd.)?	12.5%	71,862	576,098
drugje (npr. pri prijatelju, sorodniku, itd.)?	23.7%	136,525	576,098

Poglejmo si še najpogostejše namene uporabe interneta. Največ respondentov je v zadnjih 3 mesecih uporabljalo internet za pošiljanje, prejemanje elektronske pošte (79.2%) in iskanje informacij o blagu in storitvah (79.8%). Malo več kot dve petini respondentov, ki so uporabljali internet v zadnjih 3 mesecih, pa je uporabljalo internet v zasebne namene za branje, prenašanje spletnih časopisov, revij (44.3%), uporabo storitev, povezanih s potovanji in nastanitvijo (43.3%) ter igranje in prenašanje iger, slik ali glasbe (42.6%).

Tabela 66: Namen uporabe interneta (SURS, april 2004, n=606)

<i>Ali ste v zadnjih 3 mesecih v zasebne namene uporabljali internet za ...</i>	da (%)	da (N)	skupaj (N)
pošiljanje, prejemanje elektronske pošte?	79.2%	456,492	576,098
iskanje informacij o blagu in storitvah?	79.8%	459,521	576,098
branje, prenašanje spletnih časopisov, revij?	44.3%	255,032	576,098
uporabo storitev, povezanih s potovanji in nastanitvijo?	43.3%	249,556	576,098
igranje ali prenašanje iger, slik ali glasbe?	42.6%	245,544	576,098
pridobivanje informacij na spletnih straneh organov državne uprave?	31.8%	183,127	576,098
uporabo klepetalnic, forumov in podobno?	29.3%	169,050	576,098
formalne izobraževalne dejavnosti (šola, univerza itd.)?	26.8%	154,470	576,098
internetno bančništvo?	23.4%	134,673	576,098
pridobivanje uradnih obrazcev?	18.9%	109,147	576,098
poslušanje spletnih radijskih postaj, gledanje spletne televizije?	17.4%	100,513	576,098
iskanje službe ali pošiljanje prijave za službo?	15.1%	87,213	576,098
nakup, naročanje blaga ali storitev (razen delnic, finančnih storitev)?	11.5%	65,993	576,098
dejavnosti, kot so tečajji, delavnice?	10.3%	59,102	576,098
druge izobraževalne dejavnosti, povezane z zaposlitvijo?	10.1%	58,382	576,098
vračanje izpolnjenih obrazcev organu državne uprave?	7.9%	45,488	576,098
telefoniranje preko interneta, videokonferenco?	6.9%	39,993	576,098
prodajo blaga in storitev (npr. preko dražb)?	4.2%	24,084	576,098
druge finančne storitve (npr. nakup delnic, sklepanje zavarovanja, varčevanja)?	2.3%	13,226	576,098

Oglejmo si še socio-demografske značilnosti uporabnikov in neuporabnikov interneta (tabela 67). V tabeli je predstavljena struktura po vrsticah. Med moškimi jih je 44.4% že uporabljalo internet, 55.6% pa še ne. A absolutnem smislu je v populaciji od 16 do 74 let v Sloveniji 345,215 moških že uporabljalo internet, 432,858 moških pa še ni uporabljalo interneta.

Več uporabnikov interneta je med:

- moškimi,
- mlajšimi,
- bolj izobraženimi,
- šolajočimi,
- osebami z višjim neto dohodkom gospodinjstva.

Tabela 67: Demografske značilnosti uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po vrsticah (SURS, april 2004, n=1,455)

<i>Ali ste že kdaj uporabljali internet?</i>		da (N)	da (%)	ne (N)	ne (%)	skupaj (%)
SPOL	moški	345,215	44.4%	432,858	55.6%	100.0%
	ženski	328,238	42.0%	453,427	58.0%	100.0%
STAROST	do 19	94,551	91.5%	8,827	8.5%	100.0%
	20 do 29	218,082	73.3%	79,468	26.7%	100.0%
	30 do 49	282,516	46.3%	327,830	53.7%	100.0%
	nad 49	78,304	14.3%	470,159	85.7%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	2,113	2.3%	91,269	97.7%	100.0%
	osnovna šola	91,274	24.7%	277,525	75.3%	100.0%
	poklicna šola	98,504	22.3%	343,296	77.7%	100.0%
	srednja šola	290,700	65.6%	152,330	34.4%	100.0%
	višja in visoka šola	190,862	89.7%	21,864	10.3%	100.0%
STATUS	zaposleni	455,447	54.9%	374,072	45.1%	100.0%
	nezaposleni/brezposelni	26,595	17.9%	122,177	82.1%	100.0%
	upokojenci	23,590	5.9%	375,235	94.1%	100.0%
	šolajoči	163,554	92.8%	12,668	7.2%	100.0%
DOHODEK ¹⁸	do 100.000	11,049	10.6%	92,716	89.4%	100.0%
	od 100.001 do 200.000	74,763	35.5%	135,662	64.5%	100.0%
	200.001 do 300.000	98,729	53.2%	86,712	46.8%	100.0%
	nad 300.001	116,256	70.0%	49,926	30.0%	100.0%

¹⁸ Gre za mesečni neto dohodek gospodinjstva, to je dohodek vseh članov gospodinjstva skupaj (v SIT).

Med respondenti, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan (tabela 68), je več:

- moških,
- oseb, starih od 20 do 29 let,
- oseb s končano vsaj srednjo šolo,
- oseb z višjo in visokošolsko izobrazbo,
- šolajočih in zaposlenih,
- oseb z neto dohodkom gospodinjstva nad 200 tisoč tolarji.

Med respondenti, ki pa uporabljajo internet vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan), je več:

- žensk,
- oseb, starih do 19 let in nad 49 let,
- oseb s končano poklicno šolo,
- nezaposlenih / brezposelnih,
- oseb z neto dohodkom gospodinjstva pod 100 tisoč tolarji.

Tabela 68: Demografske značilnosti uporabnikov interneta; struktura po vrsticah (SURS, april 2004, n=606)

<i>Ali ste že kdaj uporabljali internet?</i>		vsak dan ali skoraj vsak dan		vsaj enkrat na teden (vendar ne vsak dan)		manj kot tedensko		skupaj
		N	%	N	%	N	%	%
SPOL	moški	193,377	63.4%	83,996	27.5%	27,765	9.1%	100.0%
	ženski	151,839	56.0%	92,454	34.1%	26,668	9.8%	100.0%
STAROST	do 19	39,574	48.7%	34,063	41.9%	7,619	9.4%	100.0%
	20 do 29	131,521	69.1%	51,260	26.9%	7,539	4.0%	100.0%
	30 do 49	141,556	59.1%	66,042	27.6%	31,871	13.3%	100.0%
	nad 49	32,565	50.1%	25,085	38.6%	7,403	11.4%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	2,113	100.0%	0	0.0%	0	0.0%	100.0%
	osnovna šola	33,870	46.1%	29,624	40.3%	10,017	13.6%	100.0%
	poklicna šola	20,303	31.7%	33,273	52.0%	10,462	16.3%	100.0%
	srednja šola	162,926	63.4%	73,151	28.5%	20,784	8.1%	100.0%
	višja in visoka šola	126,004	70.2%	40,401	22.5%	13,168	7.3%	100.0%
STATUS	zaposleni	229,856	59.2%	115,716	29.8%	42,496	11.0%	100.0%
	nezaposleni/brezposelni	9,450	48.2%	7,177	36.6%	2,965	15.1%	100.0%
	upokojenci	8,938	53.8%	5,553	33.4%	2,129	12.8%	100.0%
	šolajoči	96,115	63.7%	48,005	31.8%	6,842	4.5%	100.0%
DOHODEK	do 100.000	5,787	54.9%	4,753	45.1%	0	0.0%	100.0%
	od 100.001 do 200.000	31,246	52.7%	18,606	31.4%	9,411	15.9%	100.0%
	200.001 do 300.000	51,533	66.6%	18,557	24.0%	7,340	9.5%	100.0%
	nad 300.001	69,923	62.9%	31,992	28.8%	9,188	8.3%	100.0%

6.2 Internet v gospodinjstvih

V tem poglavju pa bomo prikazali rezultate na ravni gospodinjstev. Podatki so uteženi glede na število gospodinjstev v Sloveniji.

Najprej je bilo respondentom postavljeno vprašanje, ali imajo od doma dostop do interneta, pri čemer ni pomembno, če internet tudi uporabljajo. Nekaj manj kot polovica slovenskih gospodinjstev (46.9%) ima doma dostop do interneta, kar v absolutnem smislu predstavlja dobrih 300,000 gospodinjstev.

Tabela 69: Dostop do interneta od doma (SURs, april 2004, n=1,455)

<i>Ali imate, vi ali kateri izmed članov vašega gospodinjstva, od doma dostop do interneta?</i>	%	N
da	46.9%	300,555
ne	53.1%	340,809
skupaj	100.0%	641,364

Gospodinjstva, ki imajo doma dostop do interneta, so vprašali, preko katere naprave dostopajo do interneta. Največ gospodinjstev (86.8%) ima dostop do interneta prek osebnega računalnika, dve petini (60.2%) prek mobilnega telefona, prek ostalih načinov pa dostopa le manjši delež gospodinjstev. Vsa gospodinjstva, ki so navedla, da dostopajo preko druge naprave, so navedla, da dostopajo do interneta prek prenosnega računalnika.

Tabela 70: Naprava, preko katere se respondenti doma povežejo z internetom (SURs, april 2004, n=761)

<i>Preko katere izmed naslednjih naprav se doma lahko povežete z internetom:</i>	da (%)	da (N)	skupaj (N)
osebnega računalnika?	86.8%	260,990	300,555
mobilnega telefona (WAP, GPRS, UMTS)?	60.2%	181,014	300,555
ročnega računalnika (dlančnika)?	2.6%	7,667	300,555
TV s posebnimi napravami za internet (set-top box oz. TV komunikator)?	1.0%	3,023	300,555
konzole za igre?	1.0%	3,068	300,555
druge naprave?	0.1%	262	300,555

Gospodinjstvom, ki pa doma nimajo dostopa do interneta, so povprašali, kaj so glavni razlogi, da doma nimajo dostopa do interneta. Dobra četrtina gospodinjstev (26%) interneta ne želi imeti, prav tako četrtini gospodinjstev (25.6%) so stroški opreme previsoki, petini (21.4%) pa so stroški dostopa previsoki.

Tabela 71: Razlogi, da gospodinjstvo nima dostopa do interneta (SURS, april 2004, n=761)

<i>Kateri so glavni razlogi, da doma nimate dostopa do interneta?</i>	da (%)	da (N)	skupaj (N)
Interneta ne želim imeti (ker je vsebina škodljiva, neuporabna, itd.).	166,600	26.0%	300,555
Stroški opreme so previsoki.	164,233	25.6%	300,555
Stroški dostopa so previsoki (telefonski impulzi, itd.).	137,401	21.4%	300,555
Pomanjkanje znanja.	115,486	18.0%	300,555
Dostop do interneta imam drugje.	77,325	12.1%	300,555
Zaradi varovanja zasebnosti in drugih varnostnih razlogov.	10,135	3.0%	300,555
Telesna okvara.	5,935	1.6%	300,555

V nadaljevanju predstavljamo socio-demografsko strukturo gospodinjstev z dostopom do interneta in brez dostopa do interneta (tabela 72).

Dostop do interneta od doma ima več:

- moških,
- mlajših,
- bolj izobraženih,
- zaposlenih in šolajočih,
- z višjim neto dohodkom gospodinjstva.

Tabela 72: Demografske značilnosti gospodinjstev z dostopom in brez dostopa do interneta v gospodinjstvu; struktura po vrsticah (SURS, april 2004, n=1,455)

<i>Ali imate, vi ali kateri izmed članov vašega gospodinjstva, od doma?</i>		da (N)	da (%)	ne (N)	ne (%)	skupaj (%)
SPOL	moški	153,964	49.7%	155,552	50.3%	100.0%
	ženski	146,591	44.2%	185,257	55.8%	100.0%
STAROST	do 19	26,473	74.6%	9,006	25.4%	100.0%
	20 do 29	66,245	68.8%	30,106	31.2%	100.0%
	30 do 49	131,488	54.8%	108,622	45.2%	100.0%
	nad 49	76,349	28.3%	193,076	71.7%	100.0%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	4,434	26.5%	12,299	73.5%	100.0%
	osnovna šola	37,837	28.2%	96,329	71.8%	100.0%
	poklicna šola	36,725	31.4%	80,304	68.6%	100.0%
	srednja šola	139,577	55.0%	113,980	45.0%	100.0%
	višja in visoka šola	81,982	68.4%	37,898	31.6%	100.0%
STATUS	zaposleni	188,124	58.3%	134,510	41.7%	100.0%
	nezaposleni/brezposelni	17,943	35.9%	32,045	64.1%	100.0%
	upokojenci	40,364	20.1%	160,499	79.9%	100.0%
	šolajoči	53,022	81.0%	12,411	19.0%	100.0%
DOHODEK	do 100.000	6,952	16.3%	35,812	83.7%	100.0%
	od 100.001 do 200.000	33,699	38.4%	54,048	61.6%	100.0%
	200.001 do 300.000	43,819	62.7%	26,040	37.3%	100.0%
	nad 300.001	51,086	79.4%	13,251	20.6%	100.0%

Tabela 73: Demografske značilnosti pri razlogih, zakaj gospodinjstva nimajo dostopa do interneta; struktura po vrsticah (SURS, april 2004, n=694)

		Dostop do interneta imam drugje.		Interneta ne želim imeti (ker je vsebina škodljiva, neuporabna, itd.).		Stroški opreme so previsoki.		Stroški dostopa so previsoki (telefonski impulzi, itd.).	
		da (N)	da (%)	da (N)	da (%)	da (N)	da (%)	da (N)	da (%)
SPOL	moški	35,434	23%	75,506	49%	75,123	48%	62,971	40%
	ženski	41,892	23%	91,095	49%	89,110	48%	74,430	40%
STAROST	do 19	4,660	52%	2,441	27%	4,356	48%	3,685	41%
	20 do 29	11,983	40%	8,968	30%	15,119	50%	12,531	42%
	30 do 49	37,132	34%	35,030	32%	58,903	54%	47,802	44%
	nad 49	23,550	12%	120,161	62%	85,855	44%	73,384	38%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	1,228	10%	7,639	62%	7,563	61%	7,457	61%
	osnovna šola	12,213	13%	49,077	51%	57,585	60%	46,849	49%
	poklicna šola	10,936	14%	40,028	50%	41,035	51%	33,885	42%
	srednja šola	31,641	28%	55,284	49%	48,516	43%	42,133	37%
	višja in visoka šola	21,307	56%	14,572	38%	9,533	25%	7,077	19%
STATUS	zaposleni	50,262	37%	47,197	35%	65,086	48%	54,289	40%
	nezaposleni/brezposelni	5,111	16%	13,075	41%	23,390	73%	21,767	68%
	upokojenci	12,765	8%	102,968	64%	70,350	44%	56,921	35%
	šolajoči	7,844	63%	3,360	27%	5,407	44%	4,424	36%
DOHODEK	do 100.000	2,938	8%	19,904	56%	22,173	62%	21,013	59%
	od 100.001 do 200.000	14,690	27%	23,684	44%	24,187	45%	20,556	38%
	200.001 do 300.000	7,112	27%	13,205	51%	10,848	42%	9,520	37%
	nad 300.001	7,010	53%	4,707	36%	2,843	21%	1,887	14%

V tabelah 73 in 74 pa so predstavljene socio-demografske značilnosti pri posameznih razlogih, zakaj gospodinjstva nimajo doma dostopa do interneta. Predstavljena je struktura po vrsticah. Med moškimi jih je torej 23% navedlo, da imajo dostop do interneta drugje, kar jim predstavlja razlog, da doma nimajo dostopa do interneta. To pomeni, da je 77% moških navedlo, da to ni razlog, da nimajo doma dostopa do interneta.

Dostop do interneta drugje (ne doma) ima več mlajših, bolj izobraženih in šolajočih.

Med tistimi, ki interneta ne želijo imeti (ker je vsebina škodljiva, neuporabna, itd.) je več starejših, manj izobraženih in upokojencev.

Med tistimi, ki so jim stroški opreme in dostopa previsoki, je več starejših, manj izobraženih, nezaposlenih / brezposelnih in takih z nižjim dohodkom gospodinjstva.

Pomanjkanje znanja kot razlog, da doma nimajo dostopa do interneta, pa navaja več žensk, starejših, manj izobraženih in upokojencev.

Tabela 74: Demografske značilnosti pri razlogih, zakaj gospodinjstva nimajo dostopa do interneta; struktura po vrsticah (SURS, april 2004, n=694)

		Pomanjkanje znanja.		Telesna okvara.		Zaradi varovanja zasebnosti in drugih varnostnih razlogov.		skupaj (N)
		da (N)	da (%)	da (N)	da (%)	da (N)	da (%)	
SPOL	moški	44,284	28%	2,085	1%	4,619	3%	155,552
	ženski	71,202	38%	3,850	2%	5,517	3%	185,257
STAROST	do 19	608	7%	0	0%	798	9%	9,006
	20 do 29	4,021	13%	0	0%	263	1%	30,106
	30 do 49	18,032	17%	1,325	1%	1,089	1%	108,622
	nad 49	92,825	48%	4,610	2%	7,986	4%	193,076
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	5,488	45%	589	5%	0	0%	12,299
	osnovna šola	40,932	42%	1,662	2%	4,346	5%	96,329
	poklicna šola	32,404	40%	2,535	3%	2,204	3%	80,304
	srednja šola	31,528	28%	1,149	1%	2,284	2%	113,980
	višja in visoka šola	5,134	14%	0	0%	1,302	3%	37,898
STATUS	zaposleni	23,699	18%	505	0%	2,114	2%	134,510
	nezaposleni/brezposelni	9,792	31%	1,233	4%	255	1%	32,045
	upokojenci	80,923	50%	4,196	3%	6,968	4%	160,499
	šolajoči	1,071	9%	0	0%	798	6%	12,411
DOHODEK	do 100.000	12,089	34%	644	2%	255	1%	35,812
	od 100.001 do 200.000	14,932	28%	462	1%	1,803	3%	54,048
	200.001 do 300.000	6,166	24%	0	0%	2,109	8%	26,040
	nad 300.001	1,583	12%	0	0%	0	0%	13,251

7 PRIPOMBE

1. Uporabnike interneta bi bilo potrebno vprašati, na kakšen način dostopajo do interneta:
  - osebni računalnik,
  - prenosni računalnik,
  - mobilni aparat,
  - dlančnik, ipd.

2. Vprašanje pod točko 1) naj bo v primeru delitve vzorca na več delov v tiste delu vzorca, kjer so vprašanja o storitvah mobilne telefonije.

3. Pri vprašanju, kjer se uporabnike mobilnih telefonov sprašuje o tem, katere možnosti imajo na svojih mobilnih telefonih, se doda tudi možnost:
  - dostop do interneta.

4. Merska lestvica pri pogostosti uporabe raznih storitev prek mobilnega telefona naj bo naslednja (pomemben je vrstni red):
  - nikoli,
  - občasno,
  - mesečno,
  - tedensko,
  - dnevno.

5. Glede na vse večjo razširjenost uporabe prenosnih računalnikov se anketirancem postavi vprašanje o (ne)uporabi in pogostosti uporabe prenosnega računalnika v službene ali pa zasebne namene.

8 KAZALO TABEL IN SLIK

Tabela 1: Uporaba osebnega računalnika (RIS, december 2004)	14
Tabela 2: Pogostost uporabe osebnega računalnika (RIS, december 2004)	14
Tabela 3: Pogostost uporabe osebnega računalnika (SURSA, april 2004, n=766)	15
Tabela 4: Demografske značilnosti uporabnikov in neuporabnikov osebnega računalnika; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	16
Tabela 5: Demografske značilnosti uporabnikov in neuporabnikov osebnega računalnika; struktura po stolpcih (RIS, december 2004, n=2,365)	17
Tabela 6: Število mesečnih uporabnikov interneta po različnih definicijah in nekatere projekcije za populacijo 10 – 75 let	23
Tabela 7: Število tedenskih uporabnikov interneta po različnih definicijah in nekatere projekcije za populacijo 10 – 75 let	24
Tabela 8: Ocena števila mesečnih uporabnikov interneta po meritvah družbe CATI, primerjava od marca 2002 do avgusta 2004, 10 do 75 let (vir: CATI, 2002-2004)	27
Tabela 9: Ocene števila splošnih in mesečnih uporabnikov v populaciji 10 do 75 let	28
Tabela 10: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (RIS, december 2004)	31
Tabela 11: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (RIS-DCO, december 2004)	31
Tabela 12: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (CATI, avgust 2004)	32
Tabela 13: Primerjava mesečnih uporabnikov interneta glede na starostno skupino (RIS, RIS-DCO, CATI)	32
Tabela 14: Primerjava tedenskih uporabnikov interneta glede na starostno skupino (RIS, RIS-DCO)	32
Tabela 15: Mesečni uporabniki interneta glede na starostno skupino – delež in absolutno število (december 2004)	34
Tabela 16: Število ur tedenske uporabe interneta (RIS, december 2004)	37
Tabela 17: Demografske značilnosti števila ur tedenske uporabe interneta (RIS, december 2004)	39
Tabela 18: Način dostopa do interneta (RIS, december 2004)	40
Tabela 19: Kontingenčna tabela za način dostopa do interneta (RIS, december 2004, n=277)	41
Tabela 20: Lokacije, na katerih uporabljajo internet mesečni uporabniki interneta (RIS, december 2004)	43
Tabela 21: Mesto uporabe interneta, primerjava po različnih populacijah (RIS, oktober 2003)	44
Tabela 22: Demografske značilnosti (ne)uporabnikov interneta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004, n=2,362)	46
Tabela 23: Demografske značilnosti mesečnih uporabnikov interneta, manj kot mesečnih uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po stolpcih (RIS, december 2004)	47
Tabela 24: Demografske značilnosti uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	49
Tabela 25: Demografske značilnosti uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po stolpcih (RIS, december 2004)	50
Tabela 26: Pogostost uporabe interneta glede na spol in regijo uporabnikov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	51
Tabela 27: Pogostost uporabe interneta glede na izobrazbo in regijo uporabnikov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	52
Tabela 28: Pogostost uporabe interneta glede na spol in leto prve uporabe interneta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	53
Tabela 29: Pogostost uporabe interneta glede na starost in regijo; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	54
Tabela 30: Pogostost uporabe interneta glede na leto prve uporabe interneta in pogostost branja računalniških revij; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	54
Tabela 31: Pogostost uporabe interneta glede na leto prve uporabe interneta in pogostost branja računalniških revij; struktura po vrsticah (RIS, december 2004)	55
Tabela 32: Delež oseb v gospodinjstvih, ki so dosegljive na mobilni ali fiksni telefon v gospodinjstvu (vir: Anketa o delovni sili 2003, SURSA, n=4,500)	57

Tabela 33: Osebna uporaba mobilnih telefonov v različnih starostnih kategorijah (vir: Anketa o delovni sili 2003, 2. četrtletje, SURS, n=1,534).....	58
Tabela 34: Posedovanje mobilnega aparata (RIS, december 2004).....	59
Tabela 35: Demografske značilnosti (ne)uporabnikov mobilnih telefonov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004, n=2,195).....	59
Tabela 36: Število pogovorov prek mobilnega telefona (RIS, december 2004).....	60
Tabela 37: Demografske značilnosti števila pogovorov prek mobilnega telefona v tipičnem delovnem dnevu (RIS, december 2004).....	61
Tabela 38: Možnosti za uporabo različnih storitev na mobilnih telefonih (RIS, december 2004).....	62
Tabela 39: Pogostost uporabe različnih storitev na mobilnih telefonih (RIS, december 2004).....	63
Tabela 40: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Planeta pri respondentih, ki imajo dostop do Planeta; struktura po vrsticah (RIS, december 2004).....	69
Tabela 41: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Planeta pri respondentih, ki imajo dostop do Planeta; struktura po stolpcih (RIS, december 2004).....	70
Tabela 42: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Vodafone Live pri respondentih, ki imajo dostop do Vodafone Live; struktura po vrsticah (RIS, december 2004).....	71
Tabela 43: Demografske značilnosti za pogostost uporabe Vodafone Live pri respondentih, ki imajo dostop do Vodafone Live; struktura po stolpcih (RIS, december 2004).....	72
Tabela 44: Demografske značilnosti za strinjanje s trditvijo "Zanima me mobilni dostop do interneta." (RIS, december 2004, n=290).....	74
Tabela 45: Demografske značilnosti neuporabnikov interneta glede na razloge, zakaj ne uporabljajo interneta – lestvica od 1 (sploh ni ovira) do 5 (zelo velika ovira) (RIS, december 2004).....	79
Tabela 46: Demografske značilnosti neuporabnikov interneta glede na razloge, zakaj ne uporabljajo interneta – lestvica od 1 (sploh ni ovira) do 5 (zelo velika ovira) (RIS, december 2004).....	80
Tabela 47: Informacijske tehnologije v gospodinjstvu (RIS, december 2004).....	87
Tabela 48: Število namiznih računalnikov v gospodinjstvu (RIS, december 2004).....	87
Tabela 49: Število prenosnih računalnikov v gospodinjstvu (RIS, december 2004).....	88
Tabela 50: Število računalnikov (osebni ali prenosni) v gospodinjstvu (RIS, december 2004).....	88
Tabela 51: Povezanost računalnikov v lokalno omrežje (RIS, december 2004).....	89
Tabela 52: Demografske značilnosti uporabnikov informacijskih tehnologij v gospodinjstvih; struktura po vrsticah (RIS, december 2004).....	89
Tabela 53: Delež gospodinjstev z dostopom do interneta (december 2004, RIS).....	90
Tabela 54: Delež oseb, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta, delež oseb, ki o dostopu razmišljajo, delež oseb, ki o dostopu razmišljajo in ga načrtujejo v naslednjih 6-ih mesecih in delež oseb, ki nimajo v gospodinjstvu dostopa do interneta in o njem tudi ne razmišljajo; primerjava december 2000 do decembra 2004 (RIS).....	91
Tabela 55: Uporabniki interneta glede na dostop do interneta v gospodinjstvu.....	92
Tabela 56: Delež gospodinjstev z dostopom do interneta glede na napravo dostopa do interneta.....	92
Tabela 57: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu, struktura po vrsticah (december 2004, RIS).....	94
Tabela 58: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu, struktura po stolpcih (december 2004, RIS).....	95
Tabela 59: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu in glede na izobrazbo ter regijo uporabnikov; struktura po vrsticah (RIS, december 2004).....	96
Tabela 60: Struktura anketirancev glede na dostop do interneta v gospodinjstvu in glede na starost ter regijo; struktura po vrsticah (RIS, december 2004).....	97
Tabela 61: Ali ste že kdaj uporabljali internet? (SURs, april 2004, n=1,455).....	99
Tabela 62: Kdaj ste ga nazadnje uporabljali? (SURs, april 2004, n=692).....	99

Tabela 63: Kako pogosto ste ga v povprečju uporabljali? (SURs, april 2004, n=606).....	99
Tabela 64: Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (SURs, april 2004, n=606).....	100
Tabela 65: Lokacije uporabe interneta (SURs, april 2004, n=606).....	101
Tabela 66: Namen uporabe interneta (SURs, april 2004, n=606).....	101
Tabela 67: Demografske značilnosti uporabnikov interneta in neuporabnikov interneta; struktura po vrsticah (SURs, april 2004, n=1,455).....	102
Tabela 68: Demografske značilnosti uporabnikov interneta; struktura po vrsticah (SURs, april 2004, n=606).....	103
Tabela 69: Dostop do interneta od doma (SURs, april 2004, n=1,455).....	104
Tabela 70: Naprava, preko katere se respondenti doma povežejo z internetom (SURs, april 2004, n=761).....	104
Tabela 71: Razlogi, da gospodinjstvo nima dostopa do interneta (SURs, april 2004, n=761).....	105
Tabela 72: Demografske značilnosti gospodinjstev z dostopom in brez dostopa do interneta v gospodinjstvu; struktura po vrsticah (SURs, april 2004, n=1,455).....	105
Tabela 73: Demografske značilnosti pri razlogih, zakaj gospodinjstva nimajo dostopa do interneta; struktura po vrsticah (SURs, april 2004, n=694).....	106
Tabela 74: Demografske značilnosti pri razlogih, zakaj gospodinjstva nimajo dostopa do interneta; struktura po vrsticah (SURs, april 2004, n=694).....	107

Slika 1: Uporabniki interneta v celotni populaciji (RIS, 1996 – 2004).....	25
Slika 2: Mesečni uporabniki interneta v celotni populaciji (RIS, 1996 – 2004)	25
Slika 3: Mesečni uporabniki interneta v populaciji od 10 do 75 let, prikaz na lestvici od 25 do 50% (vir: CATI, 2002 – 2005)	26
Slika 4: Mesečni uporabniki interneta v populaciji od 10 do 75 let, prikaz na lestvici od 0 do 50% (vir: CATI, 2002 – 2005)	26
Slika 5: Delež uporabnikov interneta v celotni populaciji - projekcija (vir: RIS).....	29
Slika 6: Primerjava mesečnih uporabnikov interneta po starostnih skupinah (RIS, RIS-DCO, december 2004; CATI, avgust 2004).....	34
Slika 7: Uporabniki interneta glede na pogostost uporabe interneta v populaciji 10 do 75 let (RIS, RIS-DCO, december 2004)	35
Slika 8: Neuporabniki interneta in uporabniki interneta glede na pogostost uporabe interneta v populaciji 10 do 75 let (RIS, RIS-DCO, december 2004).....	36
Slika 9: Neuporabniki interneta in uporabniki interneta glede na uporabo interneta in glede na starostno kategorijo (RIS, RIS-DCO, december 2004).....	36
Slika 9: Število up uporabe interneta v tipičnem delovnem tednu (RIS 2004, n=292; RIS 2000, n=103).....	38
Slika 10: Uporabniki in neuporabniki interneta med uporabniki osebnega računalnika in uporabniki mobilnega telefona (RIS, december 2004).....	41
Slika 11: Način dostopa do interneta (RIS, december 2004).....	42
Slika 12: Način dostopa do interneta; preračun na podatke družbe CATI o mesečnih uporabnikih interneta (RIS, december 2004).....	42
Slika 13: Možnosti za uporabo različnih storitev na mobilnih telefonih (RIS, december 2004).....	62
Slika 14: Pogostost in možnost branja in pošiljanja SMS sporočil, branja in pošiljanja emailov preko mobilnega telefona ter pogostost in možnost uporabe Mobitelovega Planeta in Simobilovega Vodafone Live (RIS, december 2004).....	63
Slika 15: Pogostost branja in pošiljanja SMS sporočil, branja in pošiljanja emailov preko mobilnega telefona ter pogostost uporabe Mobitelovega Planeta in Simobilovega Vodafone Live (RIS, december 2004).....	63
Slika 16: (Ne)poraba interneta glede uporabo različnih storitev prek mobilnih telefonov (RIS, december 2004).....	64
Slika 17: Uporablja internet – uporablja Planet (RIS, december 2004, n=696).....	65
Slika 18: Uporablja mobilni telefon za dostop do interneta – uporablja Planet (gre za uporabnike interneta) (RIS, december 2004, n=340).....	66
Slika 19: Uporablja internet – uporablja Planet - uporablja mobilni telefon za dostop do interneta (RIS, december 2004, n=1,116).....	66
Slika 20: Vrste mesečnih uporabnikov Planeta (RIS, december 2004, n=272).....	67
Slika 21: Uporablja Planet – uporablja Vodafone Live, število enot v vzorcu (RIS, december 2004, n=55).....	67
Slika 22: Uporablja internet – uporablja Vodafone Live - uporablja mobilni telefon za dostop do interneta (RIS, december 2004, n=368).....	68
Slika 23: Zanima me mobilni dostop do interneta. (RIS, december 2004, n=290).....	73
Slika 24: (Ne)uporabniki interneta (RIS, december 2004; RIS-FEB, december 2002).....	75
Slika 25: Vrste (ne)uporabnikov interneta (RIS, december 2004).....	76
Slika 26: Pogostost uporabe interneta pri uporabnikih interneta (RIS, december 2004).....	76
Slika 27: Vrste neuporabnikov interneta (RIS, december 2004).....	77
Slika 28: Razlogi za neuporabo interneta pri neuporabnikih interneta (RIS, december 2004).....	78
Slika 29: Razlogi za neuporabo interneta pri neuporabnikih interneta, povprečna vrednost (RIS, december 2004).....	78
Slika 30: Razlogi, zakaj respondenti ne uporabljajo interneta bolj pogosto (RIS, december 2004).....	81
Slika 31: Razlogi, zakaj respondenti ne uporabljajo interneta bolj pogosto, povprečna vrednost (RIS, december 2004).....	82

Slika 32: Delež odgovorov »da« in »ne« med uporabniki in neuporabniki interneta pri vprašanju »Ali imate morda kakšno telesno oviro, bolezen, posebne potrebe ali invalidnost, ki vas omejuje (bi vas lahko omejevala) pri uporabi interneta?« (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=1,229, neuporabniki interneta, n=579).....	83
Slika 33: Tip ovire, bolezni, ipd. med uporabniki in neuporabniki interneta (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=4, neuporabniki interneta, n=50)	84
Slika 34: Uporaba interneta v zadnjih 3 mesecih (vendar manj pogosto kot mesečno) (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=34, neuporabniki interneta, n=101)	85
Slika 35: Razmišljanje o bolj pogosti uporabi interneta (RIS, december 2004, uporabniki interneta: n=34, neuporabniki interneta, n=101)	86
Slika 37: Internet v gospodinjstvih 2000-2004 (RIS)	91
Slika 38: Uporabniki in neuporabniki interneta (SURs, april 2004)	100